

**П.М. Склярів, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко, М.М. Іванченко,
О.В. Онищенко, А.М. Пастернак, В.І. Кошевой**

**ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ ШКОЛИ
ВЕТЕРИНАРНИХ РЕПРОДУКТОЛОГІВ
ПРОФЕСОРА В.П. КОШЕВОГО**

Харків, 2019

Міністерство освіти і науки України
Харківська державна зооветеринарна академія

**ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ ШКОЛИ
ВЕТЕРИНАРНИХ РЕПРОДУКТОЛОГІВ
ПРОФЕСОРА В.П. КОШЕВОГО**

Довідник

Харків, 2019

Інноваційні розробки школи ветеринарних репродуктологів професора В.П. Кошевого: довідник. – Харків: РВВ ХДЗВА, 2019. – 130 с.

Автори:

Склярів П.М. – доктор ветеринарних наук, професор кафедри хірургії і акушерства сільськогосподарських тварин Дніпровського державного аграрно-економічного університету;

Федоренко С.Я. – кандидат ветеринарних наук, завідувач кафедри ветеринарної репродуктології Харківської державної зооветеринарної академії;

Науменко С.В. – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри ветеринарної репродуктології Харківської державної зооветеринарної академії;

Іванченко М.М. – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри ветеринарної репродуктології Харківської державної зооветеринарної академії;

Онищенко О.В. – асистент кафедри ветеринарної репродуктології Харківської державної зооветеринарної академії;

Пастернак А.М. – асистент кафедри ветеринарної репродуктології Харківської державної зооветеринарної академії;

Кошевой В.І. – аспірант кафедри ветеринарної репродуктології Харківської державної зооветеринарної академії.

Рецензенти:

Чорний М.В. – завідувач кафедри гігієни тварин та ветеринарної санітарії ХДЗВА, доктор ветеринарних наук, професор;

Боровков С.Б. – завідувач кафедри клінічної діагностики та клінічної біохімії ХДЗВА, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету ветеринарної медицини
(протокол № 1 від 26 вересня 2019 р.)

У довіднику представлено здобутки школи ветеринарних репродуктологів професора В.П. Кошевого – препарати, інструменти, комп'ютерні програми, способи введення препаратів, протоколи лікування та схеми профілактики акушерських, гінекологічних, андрологічних і мамологічних патологій сільськогосподарських та домашніх тварин.

З М І С Т

ВСТУП	9
ПРЕПАРАТИ.....	10
ВІТАМІННО-ГОРМОНАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ	10
<i>Кагадін (ТУУ 24.4 – 1452420732 – 001:2008).....</i>	<i>10</i>
<i>Каплагонін (ТУУ 24.4 – 1452420732 – 002:2008).....</i>	<i>10</i>
<i>Каплаестрол (ТУ У 24.4–1452420732–002:2008).....</i>	<i>11</i>
<i>Карафанд (ТУ У 24.2–1452420732–005 : 2010).....</i>	<i>11</i>
<i>Карафест (ТУ У 21.2 – 1452420732 – 004 : 2010).....</i>	<i>12</i>
<i>Кароцин (патент № 28071).....</i>	<i>12</i>
ОЗОНОВМІСНІ ПРЕПАРАТИ	12
ПРЕПАРАТИ НА ОСНОВІ НАНОБІОМАТЕРІАЛІВ.....	13
<i>Каплаестрол + ОВ (ТУ У 21.2 – 1452420732 – 002 : 2015).....</i>	<i>13</i>
<i>Карафанд+ОВ (ТУ У 21.2-1452420732-005:2015).....</i>	<i>13</i>
<i>Карафест+ОВ (ТУ У 21.2 – 1452420732 – 004 : 2015).....</i>	<i>14</i>
<i>Гравідоопт (патент №27044).....</i>	<i>14</i>
ПРИЛАДИ	15
<i>Гінекологічне дзеркало для сук крупних порід.....</i>	<i>15</i>
<i>Катетер-тампонатор для інтраутерального введення рідких лікарських засобів.....</i>	<i>16</i>
<i>Комплексний прилад для інтраутерального введення препаратів.....</i>	<i>16</i>
<i>Мобільний спермоскоп .....</i>	<i>17</i>
<i>Цервікоскоп.....</i>	<i>18</i>
ПРОГРАМИ ДІАГНОСТИКИ (ОЦІНКИ, ПРОГНОЗУВАННЯ)	18
ОЦІНКА СТАНУ ЕМБРІОНА / ПЛОДА.....	18
<i>Вівці / кози .....</i>	<i>18</i>
<i>Кобили .....</i>	<i>24</i>
<i>Корови.....</i>	<i>27</i>
<i>Свині.....</i>	<i>35</i>
<i>Суки .....</i>	<i>36</i>
ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ РОДІВ.....	39
<i>Вівці / кози .....</i>	<i>40</i>
<i>Кобили .....</i>	<i>40</i>
<i>Корови.....</i>	<i>41</i>
ОЦІНКА СТАНУ ПЛОДА В ПЕРІОД РОДІВ.....	42

<i>Вівці / кози</i>	42
<i>Корови</i>	43
<i>Свині</i>	45
ОЦІНКА КЛІНІЧНОГО СТАНУ ТА ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ	
НОВОНАРОДЖЕНИХ	46
<i>Лошата</i>	46
<i>Поросята</i>	47
<i>Телята</i>	48
<i>Цуценята</i>	49
<i>Ягнята / козенята</i>	50
ВИЗНАЧЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ЗДАТНОСТІ САМЦІВ	51
<i>Комп'ютерна програма оцінки відтворної здатності бугаїв</i>	52
<i>Комп'ютерна програма оцінки відтворної здатності кнурів</i>	52
<i>Програма оцінки відтворної здатності псів</i>	53
<i>Програма диференціальної діагностики тестодистрофії кнурів</i>	54
ПРОГРАМИ ПРОГНОЗУВАННЯ АКУШЕРСЬКИХ ТА ГІНЕКОЛОГІЧНИХ	
ПАТОЛОГІЙ	57
<i>Комп'ютерна програма прогнозування післяродового гіполютеолізу в корів</i>	57
ПРОГРАМИ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНИХ	
ПАТОЛОГІЙ	57
<i>Диференційна діагностика гонадопатій у корів</i>	58
<i>Програма диференційної програми діагностики післяродового гіпогонадизму у корів</i>	59
<i>Програма діагностики гіпогонадизму і гіполютеолізу в овець і кіз</i>	61
МАМОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ	67
<i>Програма диференціальної діагностики патологій молочної залози корів сухостійного періоду</i> ..	67
<i>Програма прогнозування дефіциту колостральних імуноглобулінів та відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду</i>	70
<i>Програма диференціальної діагностики маститів у корів лактаційного періоду</i>	72
<i>Ретинолдефіцитна неплідність овець та кіз</i>	74
ПРОГРАМИ ПРОГНОЗУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СТАТЕВИХ	
ОРГАНІВ ЗА ЛІКУВАННЯ САМОК І САМЦІВ З РЕПРОДУКТИВНИМИ	
ПАТОЛОГІЯМИ	75
<i>Комп'ютерна програма прогнозування реабілітаційних процесів статевих органів за лікування корів з післяродовим гіполютеолізмом</i>	75
<i>Комп'ютерно-програмне прогнозування відновлення функції молочної залози за лікування корів із субклінічним маститом сухостійного періоду</i>	76
<i>Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення репродуктивної функції самок за озонотерапії корів з метритом</i>	78
<i>Програма прогнозування відновлення репродуктивної функції самців</i>	80

ПРОГРАМИ ДОЗУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ЗА ПРОФІЛАКТИКИ І ЛІКУВАННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ПАТОЛОГІЙ.....	83
<i>Програма поправок дозування препаратів за лікування корів з гонадодистрофією .....</i>	<i>83</i>
<i>Програма поправок дозування препаратів за лікування корів з гіпонадизмом .....</i>	<i>85</i>
<i>Програма поправок дозування препаратів за лікування корів з діорганною патологією .....</i>	<i>87</i>
<i>Програма поправок дозування препаратів за профілактики ембріо-, фето- та плацентопатій(підвищення життєздатності неонатальних телят) .....</i>	<i>89</i>
<i>Комп'ютерна програма поправки дозування препарату „Гравідоопт” за профілактики антенатальної гіпотрофії.....</i>	<i>90</i>
<i>Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів за лікування тестодистрофії.....</i>	<i>94</i>
<i>Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів за реабілітації молочної залози корів лактаційного періоду .....</i>	<i>98</i>
СПОСОБИ ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТІВ	100
МЕТОДИКА ІНТРААБДОМІНАЛЬНОГО (ВНУТРІШНЬООЧЕРЕВИННОГО) ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТІВ.....	100
МЕТОДИКА ІНТРАОВАРІАЛЬНОГО ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТІВ.....	101
МЕТОДИКА ФАРМАКОУЛЬТРАФОНОФОРЕЗУ	101
ПРОТОКОЛИ ЛІКУВАННЯ.....	102
АНДРОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ.....	102
Спосіб лікування баранів та цапів з баланопоститом.....	102
Спосіб терапії кнурів із неспецифічними баланопоститами.....	103
<i>Ретинолдефіцитнагіпоптенція .....</i>	<i>104</i>
ГІНЕКОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ.....	104
<i>Гонадодистрофія .....</i>	<i>104</i>
<i>Гіпогонадизм.....</i>	<i>105</i>
<i>Гіполютеоліз .....</i>	<i>105</i>
<i>Ендометрит.....</i>	<i>107</i>
<i>Діорганна патологія.....</i>	<i>107</i>
МАМОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ.....	108
<i>Програма відновлення функції молочної залози корів .....</i>	<i>108</i>
<i>Спосіб озонотерапії корів із субклінічним маститом сухостійного та лактаційного періодів ..</i>	<i>110</i>
НЕОНАТАЛЬНІ ПАТОЛОГІЇ.....	111
<i>Лікування новонароджених з антенатальною гіпотрофією .....</i>	<i>111</i>
ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ	111
АНДРОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ.....	111

<i>Санація препуційної порожнини .....</i>	<i>111</i>
АКУШЕРСЬКІ ПАТОЛОГІЇ	113
<i>Антенатальна гіпотрофія собак .....</i>	<i>113</i>
<i>Антенатальна гіпотрофія ягнят / козенят .....</i>	<i>114</i>
<i>Антенатальна гіпотрофія кроленят .....</i>	<i>114</i>
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	115
МОНОГРАФІЇ.....	115
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ.....	115
НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ	115
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	115
ДИСЕРТАЦІЇ	116
АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ	116
ПАТЕНТИ.....	117
ТЕХНІЧНІ УМОВИ НА ПРЕПАРАТИ.....	119
ТЕЗИ.....	119

ВСТУП

Запит практики ветеринарної медицини спонукає до розробки надійних, швидких та доступних інноваційних рішень. Ветеринарне забезпечення репродукції тварин є одним з найбільш наукомістких напрямків.

Зокрема, діагностика порушень репродуктивної функції має певну проблематичність навіть в гуманній медицині за використання надсучасних наукових досягнень. При цьому важливі морфологічні або функціональні зміни в статевих або органах регуляції репродуктивної функції можуть бути численними і різноманітними. Тому заключна стадія діагностики вимагає систематичного аналізу всіх отриманих даних і вимагає методичного науково обгрунтованого підходу до цього питання.

Запропоновані програми діагностики акушерських, гінекологічних, андрологічних та мамологічних патологій, прогнозування перебігу родів, оцінки стану ембріонів / плодів та клінічного стану новонароджених дозволяють виявити об'єктивну інформацію, обгрунтовувати та своєчасно здійснити відповідні терапевтичні чи профілактичні заходи.

Розроблені способи терапії та профілактики репродуктивних патологій передбачають використання оригінальних препаратів і спрямовані на нормалізацію гомеостазу, відновлення морфофункціонального стану органів регуляції та виконання статевої функції.

У довіднику представлені розроблені за керівництва професора В.П. Кошевого комплексні вітамінно-гормональні, озоновмісні та створені на основі нанобіоматеріалів препарати, способи об'єктивної діагностики, ефективної терапії та надійної превенції репродуктивних патологій самців і самок сільськогосподарських та домашніх тварин.

ПРЕПАРАТИ

ВІТАМІННО-ГОРМОНАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ

Кагадін (ТУУ 24.4 – 1452420732 – 001:2008)

Розчин β -каротину в олії.

Призначений для профілактики та лікування гіповітамінозів у тварин і птиці, а також для боротьби з неплідністю у великої рогатої худоби, коней, свиней, овець і дрібних тварин.

При застосуванні препарату «Кагадін» раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Кагадін» (в 1,0 мл)

Каротин, мг	10,0 $\pm$ 0,75
Олія рафінована, мл	до 1,0

Органолептичні показники препарату «Кагадін»

Назва показника	Характеристика і норма
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Відсутній, специфічний
Номінальний об'єм	10; 20; 50; 100
Ідентичність	Відповідає

Каплагонін (ТУУ 24.4 – 1452420732 – 002:2008)

Розчин β -каротину та хоріонічного гонадотропіну.

Призначений для підвищення заплідненості самок та репродуктивної здатності самців.

При застосуванні препарату «Каплагонін» раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Каплагонін» (в 1,0 мл)

Хоріонічний гонадотропін, мг	15 $\pm$ 0,5 мг
Каротин, мг	10,0 $\pm$ 0,75
Олія рафінована, мл	до 1,0

Органолептичні показники препарату «Каплагонін»

Назва показника	Характеристика і норма
Зовнішній вигляд"	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Відсутній, специфічний
Номінальний об'єм	10; 20; 50; 100
Ідентичність	Відповідає

Каплаестрол (ТУ У 24.4–1452420732–002:2008)

Розчин каротиноїдів та сумарних естрогенів.

Призначений для боротьби з неплідністю, профілактики акушерсько-гінекологічної патології.

При застосуванні препарату раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Каплаестрол» (в 1,0 мл)

Сумарні естрогени згідно з чинною НД, мг	1,0±0,05 (I фракція) 1,5±0,05 (I фракція) 2,0±0,05 (I фракція)
Каротиноїди згідно з чинною НД, мг	10,0±0,75 (I фракція) 15,0±0,75 (I фракція) 20,0±0,75 (I фракція)
Олія рафінована згідно з ДСТУ 4492, см ³	до 1,0

Органолептичні показники препарату «Каплаестрол»

Назва показника	Значення
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Специфічний
Масова частка каротиноїдів, мг/см ³	10,0±0,75
Масова частка сумарних естрогенів, мг/см ³	1,0±0,05
Масова частка ортованадату гадолінію активованого європієм	0,00015±0,00001
Номінальний об'єм, см ³	10,0; 20,0; 50,0; 100,0

Карафанд (ТУ У 24.2–1452420732–005 : 2010)

Розчин олійний розчин каротиноїдів та фітоандрогенів (рослинних андрогенів).

Призначений для боротьби з імпотенцією, зниженням репродуктивної здатності самців та її профілактики.

При застосуванні препарату раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату в 1,0 см³

Фітоандрогени згідно з діючою НД, мг	1,0±0,05
Каротиноїди згідно з діючою НД, мг	10,0±0,75
Олія рафінована згідно з ДСТУ 4492, см ³	До 1,0

Органолептичні та фізико-хімічні показники препарату

Назва показника	Значення
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого

Назва показника	Значення
Запах	Специфічний
Масова частка каротиноїдів, мг/см ³	10,0±0,75
Масова частка фітоандрогенів, мг/см ³	1,0±0,05
Номінальний об'єм, см ³	10; 20; 50; 100

Карафест (ТУ У 21.2 – 1452420732 – 004 : 2010)

Розчин олійний розчин каротиноїдів та фітоестрогенів (рослинних естрогенів).

Призначений для боротьби з неплідністю та для профілактики втрат при репродукції тварин.

При застосуванні препарату раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Карафест» (в 1,0 мл)

Фітоестрогени згідно з чинною НД, мг	1,0±0,05
Каротиноїди згідно з чинною НД, мг	10,0±0,75
Олія рафінована згідно з ДСТУ 4492, см ³	до 1,0

Органолептичні показники препарату «Карафест»

Назва показника	Значення
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Специфічний
Масова частка каротиноїдів, мг/см ³	10,0±0,75
Масова частка фітоестрогенів, мг/см ³	1,0±0,05
Номінальний об'єм, см ³	10; 20; 50; 100

Кароцин (патент № 28071)

Препарат „Кароцин” містить: β - каротин, кальцій, залізо, цинк, магній та селен. Кальцій – отримують з ячної шкаралупи, залізо, магній, селен з гарбузового шроту. β – каротин з рослини „Кавбуз” шляхом екстрагування. Цинк – сірчаноокислий 7-водний.

„Кароцин” необхідний для підвищення репродуктивної функції самців. Складові препарату впливають на стан епітеліальних судин, структуру і функцію органів фетоплацентарного комплексу (β – каротин), активують обмінні процеси в організмі, впливають на розвиток та формування центральної нервової системи та рефлекторної діяльності.

ОЗОНОВМІСНІ ПРЕПАРАТИ

ОКО – озонована кукурудзяна олія з концентрацією ОКС (озоно-кисневої суміші – 5-10 мг/л), тривалість барботажу – 2 год. Після закінчення

барботування олію розливають у флакони з темного скла і зберігають у холодильнику 1-2 міс.

Прозон – комплексний препарат у складі якого озонована кукурудзяна олія та 3% спиртового розчину прополісу. Препарат розливають у флакони з темного скла і зберігають у холодильнику 1-2 міс.

ПРЕПАРАТИ НА ОСНОВІ НАНОБІОМАТЕРІАЛІВ

Каплаестрол + ОV (ТУ У 21.2 – 1452420732 – 002 : 2015)

Розчин каротиноїдів, сумарних естрогенів та наночасток (ортованадату гадолінію активованого європієм).

Призначений для боротьби з неплідністю, профілактики акушерсько-гінекологічної патології та підвищення (оптимізації) антиоксидантного захисту тварин.

При застосуванні препарату раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Каплаестрол + ОV» (в 1,0 мл)

Сумарні естрогени згідно з чинною НД, мг	1,0±0,05
Каротиноїди згідно з чинною НД, мг	10,0±0,75
Ортованадат гадолінію активований європієм, мг	0,00015±0,00001
Олія рафінована згідно з ДСТУ 4492, см ³	до 1,0

Органолептичні показники препарату «Каплаестрол + ОV»

Назва показника	Значення
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Специфічний
Масова частка каротиноїдів, мг/см ³	10,0±0,75
Масова частка сумарних естрогенів, мг/см ³	1,0±0,05
Масова частка ортованадату гадолінію активованого європієм	0,00015±0,00001
Номінальний об'єм, см ³	10,0; 20,0; 50,0; 100,0

Карафанд+ОV (ТУ У 21.2-1452420732-005:2015)

Розчин олійний розчин каротиноїдів, фітоандрогени (рослинних андрогенів) та наночасток (ортованадату гадолінію активованого європієм).

Призначений для боротьби з імпотенцією, для профілактики втрат при репродукції тварин та для оптимізації антиоксидантного захисту тварин.

При застосуванні препарату раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Карафанд+ОV» (в 1,0 мл)

Фітоандрогени згідно з чинною НД, мг	1,0±0,05
Каротиноїди згідно з чинною НД, мг	10,0±0,75
Ортованадат гадолінію активований європієм, мг	0,00015±0,00001
Олія рафінована згідно з ДСТУ 4492, см ³	До 1,0

Органолептичні показники препарату «Карафанд+OV»

Назва показника	Значення
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Специфічний
Масова частка каротиноїдів, мг/см ³	10,0±0,75
Масова частка фітоандрогенів, мг/см ³	1,0±0,05
Масова частка ортованадату гадолінію активованого європієм	0,00015±0,00001
Номінальний об'єм, см ³	10,0; 20,0; 50,0; 100,0

Карафест+OV (ТУ У 21.2 – 1452420732 – 004 : 2015)

Розчин олійний розчин каротиноїдів, фітоестрогенів (рослинних естрогенів) та наночасток (ортованадату гадолінію активованого європієм).

Призначений для боротьби з неплідністю, для профілактики та лікування акушерсько-гінекологічної патології та для підвищення (оптимізації) антиоксидантного захисту тварин.

При застосуванні препарату раціони тварин необхідно балансувати за протеїном, кальцієм, фосфором, магнієм і мікроелементами.

Склад препарату «Карафест+OV» (в 1,0 мл)

Фітоестрогени згідно з чинною НД, мг	1,0±0,05
Каротиноїди згідно з чинною НД, мг	10,0±0,75
Ортованадат гадолінію активований європієм, мг	0,00015±0,00001
Олія рафінована згідно з ДСТУ 4492, см ³	До 1,0

Органолептичні показники препарату «Карафест+OV»

Назва показника	Значення
Зовнішній вигляд	Прозора масляниста рідина
Колір	Від темно-жовтого до коричневого
Запах	Специфічний
Масова частка каротиноїдів, мг/см ³	10,0±0,75
Масова частка фітоестрогенів, мг/см ³	1,0±0,05
Масова частка ортованадату гадолінію активованого європієм	0,00015±0,00001
Номінальний об'єм, см ³	10,0; 20,0; 50,0; 100,0

Гравідоопт (патент №27044)

Діючі речовини препарату „Гравідоопт”

Препарат „Гравідоопт” (I фракція)	
Діюча речовина	Кількість у 1 грамі препарату
Каротин	0.7 мг (115 І.О. вітаміну А)
Кальцій	0, 25 г
Залізо	1.9 мг
Цинк	0,1 мг
Магній	0.4 мг

Препарат „Гравідоопт” (II фракція)	
Каротин	1 мг (171 I.O. вітаміну А)
Кальцій	0.25 г
Залізо	1.9 мг
Цинк	0,1 мг
Магній	0.4 мг
Препарат „Гравідоопт” (III фракція)	
Кальцій	0.25 г
Залізо	1.9 мг
Цинк	0,1 мг
Магній	0.4 мг
Йод	0.034 мг

ПРИЛАДИ

Гінекологічне дзеркало для сук крупних порід

В основу корисної моделі поставлена задача: створення інструменту, який дозволить досліджувати органи (шийку матки, вагіну, присінок вагіни) з об'єктивним визначенням їх стану; проводити діагностичні і лікувальні маніпуляції та вводити сперму під контролем ока.

Поставлена задача вирішується тим, що гінекологічне дзеркало для сук крупних порід, яке має бранші з фіксатором, додатково обладнане рефлектором з галогенною лампочкою, яка створює потужний промінь, а рухома ручка верхньої бранші з'єднана з нерухомою ручкою нижньої бранші гвинтом – фіксатором, з двома гайками.

Наявність рефлектора з лампочкою дозволяє покращити візуальний контроль при введенні рідких ліків або при штучному осіменінні, а також більш об'єктивно діагностувати стан досліджуваних органів.

Конструкція інструменту складається з: двох браншів – верхньої та нижньої, конічної форми з гладкими торцями, між собою з'єднані рухомо. Довжина та ширина браншів відповідають розмірам вагіни суки. До нижньої бранші нерухомо приєднана ручка, а верхня має з'ємну ручку, що кріпиться гвинтом, який фіксує всю конструкцію при збиранні.

В порожнині утвореній двома браншами знаходиться рефлектор з лампочкою, виконаний у вигляді трубчастої конструкції, в яку вмонтовано галогенну лампочку. Промінь фокусується світло відбивачем. Лампочка з'єднується, проводом з джерелом живлення.

До нерухокої ручки нижньої бранші кріпиться гвинт-фіксатор з двома гайками, що з'єднує рухома ручку верхньої бранші та регулює і фіксує ширину розкриття браншів.

Конструкція гінекологічного дзеркала для сук крупних порід дозволяє: отримувати проби для мікробіологічних та морфологічних досліджень; покращити ефективність лікування за рахунок введення лікувальних препаратів інтраутерально та підвищити рівень заплідненості сук при штучному осіменінні, завдяки візуальному контролю, тим самим скоротити витрати на придбання препаратів і сперми.

Катетер-тампонатор для інтраутерального введення рідких лікарських засобів

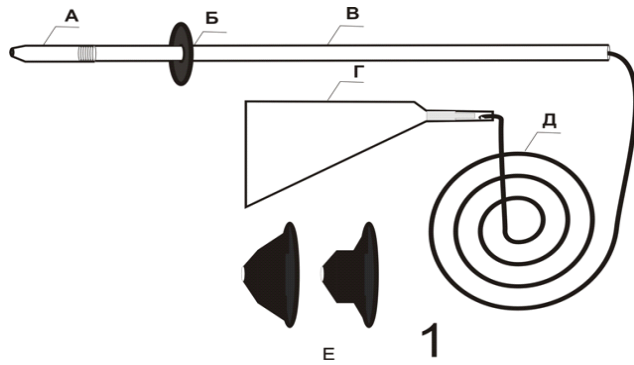

Схема катетера-тампонатора для інтраутерального введення рідких лікарських засобів: А – одноразовий поліетиленовий наконечник, Б – фіксуєча шайба, В – металева трубка, Г – одноразова поліетиленова ємкість, Д – поліетиленова з'єднуюча трубка, Е – тампонатори з м'якої гуми

Катетер-тампонатор для інтраутерального введення рідких лікарських засобів корові

Комплексний прилад для інтраутерального введення препаратів

До переваг цього інструменту можна віднести те, що комплектується інструмент з готових матеріалів, які виробляє промисловість: наконечником слугує одноразовий поліетиленовий катетер для маночервікального осіменіння корів; металева трубка – це подовжувач інструменту для ректоцервікального осіменіння корів (з додатково напаяною фіксуєчою шайбою); для ємкості використовується одноразовий поліетиленовий спермоприймач.

Техніка використання комплексного приладу корові для інтраутерального введення препаратів

Техніка інтраутерального введення препарату суці з використанням комплексного приладу

Інструмент може збиратися в умовах ферми, а змінні одноразові елементи забезпечують максимальну стерильність маніпуляції. Рідкі засоби можуть бути заготовлені заздалегідь, розфасовані і запаяні в ємкості і використовуватися по мірі необхідності. Для підготовки інструменту до роботи досить тільки нагвинтити наконечник, обрізати поліетиленовий ковпачок з наконечника ємкості і приєднати його до поліетиленової товстостінної трубки.

Введення інструменту здійснюється рукою чи за допомогою піхвового дзеркала катетер проникає в канал шийки матки, при цьому тампонатор щільно прилягає до піхвової частини шийки матки, запобігаючи зворотному витіканню рідини фармакологічних препаратів

Мобільний спермоскоп

Мобільний спермоскоп – це комплекс складових: мікроскоп, відеокамера, LSD-екран, освітлювач термостолика, суб'єкт стільникового зв'язку. Все це змонтовано у шафі невеликого розміру.

Прилад вигідно відрізняється можливістю безпроблемного (одна людина) транспортування на значні відстані та передачі зображення за допомогою стільникового зв'язку для уточнення показників. Позитивом розробки також є відсоток об'єктивності визначень: дослідження проводять декілька спеціалістів, аналізуючи показники якості сперми на відеомоніторі та колегіально приймаючи рішення. Процедура дозволяє не індивідуально під мікроскопом, а колегіально на екрані робити висновок про якість сперми.

У випадках розбіжностей визначень, інформацію передають у арбітражні інстанції для зняття суперечностей.

Прилад використовується як стаціонарно (племпідприємство, пункт штучного осіменіння), так і мобільно у місцях після транспортування.

Краще використовувати бінокулярний мікроскоп. При цьому лівий окуляр залишається, а на місце правого приєднується відеоприставка. Приєднується відеомонітор, освітлювач та термостолик.

Мобільний спермоскоп

Таким чином, мобільний спермоскоп дозволяє отримувати чітку та об'єктивну оцінку якості сперми самців при ситуативному та програмованому колегіальному визначенні, та при необхідності передавати інформацію на значну відстань. У зв'язку з чим має бути внесений до списку приладів на племпідприємствах, пунктах штучного осіменіння.

Цервіксоскоп

Цервіксоскоп – комплексний прилад, що використовується для більш чіткого візуального контролю при дослідженні

зовнішніх
Вінч-
мотору.

Комплексний прилад – цервіксоскоп, відеокамера, монітор

льне шів
ручні
який

лю-

ньої бранші прикріпленій освітлювач (галогенова лампочка), котрий приєднаний до джерела живлення (6V).

Піхвове дослідження корови з виведенням зображення на монітор

статевих органів та шийки матки. складається з піхвового дзеркала з встановленою відеокамерою та моні-

Основна складова – вагіна-дзеркало складається з двох бранш (верхньої та нижньої), що з'єднані між собою. До нижньої браннерухомо прикріпленій фіксатор, під кутом з'єднаний з ручкою верхньої бранші, що дає змогу вати ступінь розкриття. До верх-

ньої бранші прикріпленій освітлювач (галогенова лампочка), котрий приєд-

ПРОГРАМИ ДІАГНОСТИКИ (ОЦІНКИ, ПРОГНОЗУВАННЯ)

ОЦІНКА СТАНУ ЕМБРІОНА / ПЛОДА

Вівці / кози

Алгоритм комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 30-добового ембріона овець та кіз

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
I. П л і д :					
1.	Діаметр ембріонального міхура, см	3 i >	15	2 i <	7,5
2.	Розміри ембріона, см	1,7 i >	15	1,5 i <	7,5
3.	Візуалізовані об'єкти: оточення ембріона рідиною, оболонки	Розвиток повноцінний	15	Аномалії розвитку	7,5
4.	Рухи ембріонів	Активні	10	Сповільнені	5
II. М а т и :					

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Вік, років	2–6	5	7 і старша	2,5
2.	Вгодованість	Висока	5	Низька	2,5
3.	Клінічний стан	Задовільний, відхилень функціонування органів і систем не встановлено	7	Незадовільний, виявлено порушення функціонування органів чи систем	3,5
4.	Стан молочної залози	Відхилень структури і функції молочної залози не встановлено	7	Клінічні і доклінічні мастити	3,5
5.	Стан статевих органів	Патологічних процесів в статевих органах не встановлено	8	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих органів	
6.	Показники гомеостазу	В межах існуючих нормативів	8	Дефіцит загального білка, каротину	4
7.	Колпоцитоскопія	«Нормальний тип мазка»	5	«Дегенеративний тип мазка»	2,5
Висновок		<i>Високий потенціал розвитку</i>	Σ 100	<i>Низький потенціал розвитку, група ризику виживання</i>	Σ 50

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану 30-денного ембріона вівцематок					
1					
2	Вид тварин		вівця		
3	порода:		Прекос		
4	I. Плід :				
5	1	Діаметр ембріонального міхура, см	2	<	▼
6	2	Розміри ембріона, см	1,5	<	▼
7	3	Візуалізовані об'єкти: оточення ембріона рідиною, оболонки	Розвиток повноцінний		
8	4	Рухи ембріонів	Активні		
9	II. Мати :				
10	5	Вік, років	7	іст.	▼
11	6	Вгодованість	низька		
12	7	Клінічний стан	Незадовільний, виявлені порушення функціонування		
13	8	Стан молочної залози	Клінічні і доклінічні мастити		
14	9	Стан статевих органів	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих ор		
15	10	Показники гомеостазу	У межах існуючих нормативів		
16	11	Колпоцитоскопія	Дегенеративний тип мазка		
18	Сума балів		60,0		
19			ДІАГНОЗ - Високий потенціал розвитку		

Приклад використання комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 30-добового ембріона овець та кіз

Алгоритм комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 60-добового плода овець та кіз

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
-------	-----------	---------------------	------	---------------------	------

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
І. П л і д :					
1.	Візуалізовані об'єкти: плодові оболонки, кінцівки, плаценти, шлунок, серцебиття, скелет	Розвиток повноцінний	20	Аномалії розвитку	10
2.	Довжина плода, см Активність руху плода, реакція на подразнення	8 і >	20	7 і <	10
		Активні рух та реакція	10	Рух та реакція сповільнені	5
ІІ. М а т и :					
3.	Вік, років	2–6	5	7 і старша	2,5
4.	Вгодваність	Висока	5	Низька	2,5
5.	Клінічний стан	Задовільний. Відхилень функціонування органів і систем не встановлено	10	Незадовільний. Виявлено порушення функціонування органів чи систем	5
6.	Стан молочної залози	Відхилень структури і функції молочної залози не встановлено	5	Клінічні і доклінічні мастити, інша патологія	2,5
7.	Стан статевих органів	Патологічні процеси відсутні	10	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих органів	5
8.	Показники гомеостазу	У межах існуючих нормативів	10	Дефіцит загального білка, каротину	5
9.	Колпоцитоскопія	«Нормальний тип мазка»	5	«Дегенеративний тип мазка»	2,5
Висновок		<i>Високий потенціал розвитку</i>	$\sum$ 100	<i>Низький потенціал розвитку, група ризику виживання</i>	$\sum$ 50

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану 60-денного плода вівцематки		
1		
2	Вид тварин	вівця
3	порода:	Прекос
4	I. П л і д :	
5	1 Візуалізовані об'єкти: плідні оболонки, кінцівки, плацентами, шлунок, серцебиття, скелет	Аномалії розвитку
6	2 Довжина плода, см	7 і <
7	3 Активність руху плода, реакція на подразнення	Активні рух та реакція
8	II. М а т и :	
9	4 Вік, років	7 і ст.
10	5 Вгодваність	низька
11	6 Клінічний стан	Задовільний, відхилень функціонування органів і систем
12	7 Стан молочної залози	Відхилень структури і функції молочної залози не встановлено
13	8 Стан статевих органів	Патологічні процеси відсутні
14	9 Показники гомеостазу	У межах існуючих нормативів
15	10 Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка
18	Сума балів	85
19	ДІАГНОЗ - Високий потенціал розвитку	

Приклад використання комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 60-добового ембріона овець та кіз

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану 90-добового плода овець і кіз

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
I. П л і д :					
1.	Прощупування плода Активність руху плода Реакція на подразнення	Легко Виразений рух Активна	20	Легко Загальмований Загальмована	10
2.	Довжина плода, см	16 і >	25	10 і <	12,5
II. М а т и :					
3.	Вік, років Вгодваність	2-6 висока	15	7 і старша низька	7,5
4.	Клінічний стан Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	20	Задовільний Дефіцит каротину, білка	10
5.	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви Колпоцитограма	Патологічні процеси відсутні «Нормальний тип мазка»	10	Запальні процеси, новоутворення «Дегенеративний тип мазка»	5
6.	Стан молочної залози	Відсутність відхилень структури і функції молочної залози	10	Клінічні і доклінічні мастити, інша патологія	5
Висновок		<i>Високий потенціал розвитку</i>	$\sum$ 100	<i>Низький потенціал розвитку, група ризику</i>	$\sum$ 50

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
				<i>виживання</i>	

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану плода на 90-й день кітності					
1					
2	Вид тварин			вівця	
3	Порода:			прекос	
4	I. П л і д :				
5	1	Прощупування плода Активність руху плода Реакція на подразнення		Легко. Дещо загальмована. Дещо загальмована	
6	2	Довжина плода, см	10 і <		
7	3	Вік, років Вгодованість	2-6		
8	II. М а т и :				
9	4	Клінічний стан Показники гомеостазу		Задовільний. Дефіцит каротину, білка	
10	5	Стан статевих органів: шийки матки, присінку вагіни, вульви Колпocитoгpaмa		Патологічні процеси відсутні. Нормальний тип мазка	
11	6	Стан молочної залози		Відхилень структури і функції молочної залози не встановлено	
18	Сума балів			57,5	
ДІАГНОЗ - Високий потенціал розвитку					

Приклад використання комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 90-добового ембріона овець та кіз

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану 120-добового плода овець і кіз

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
I. П л і д :					
1.	Прощупується плід Активність руху плода Реакція на подразнення	Легко Виразений рух Активна	20	Легко Загальмований Загальмована	10
2.	Довжина плода, см	23–25	25	20–22	12,5
II. М а т и :					
3.	Вік, років Вгодованість Клінічний стан Показники гомеостазу	2–6 Висока Задовільний	15	7 і старша Низька Задовільний	7,5
		У межах нормативних коливань	15	Дефіцит каротину, білка	7,5
4.	Стан шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви Колпocитoгpaмa	Патологічні процеси відсутні «Нормальний тип мазка»	20	Запальні процеси, новоутворення «Дегенеративний тип мазка»	10
5.	Стан молочної залози	Відсутність відхилень структури і функції	5	Клінічні і доклінічні мастити, інша патологія	2,5

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
		молочної залози			
	Висновок	<i>Високий потенціал розвитку</i>	Σ 100	<i>Низький потенціал розвитку, група ризику виживання</i>	Σ 50

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану плода на 120-й день кітності

1					
2	Вид тварин		вівця		
3	Порода:		прекос		
4	I. Плід:				
5	1	Процупування плода Активність руху плода Реакція на подразнення		Легко. Дещо загальмована. Дещо загальмована	
6	2	Довжина плода, см		20-22	
7	3	Вік, років Вгодованість		7 і ст.	
8	II. Мати:				
9	4	Клінічний стан Показники гомеостазу		Задовільний. У межах нормативних коливань	
10	5	Стан статевих органів: шийки матки, прісінку вагіни, вульви Колпцитограма		Патологічні процеси відсутні. Нормальний тип мазка	
11	6	Стан молочної залози		Клінічні і доклінічні мастити, інша патологія	
18	Сума балів				57,5
ДІАГНОЗ - Високий потенціал розвитку					

Приклад використання комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 120-добового ембріона овець та кіз

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану 150-добового плода овець і кіз

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
I. Плід:					
1.	Процупується плід Активність руху плода Реакція на подразнення	Легко Виразений рух Активна	20	Легко Дещо загальмований Дещо загальмована	10
2.	Довжина плода, см	40-50	25	30-40	12,5
II. Мати:					
3.	Вік, років Вгодованість	2-6 висока	15	7 і старша низька	7,5

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
4.	Клінічний стан Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	20	Задовільний Дефіцит каротину, білка	10
5.	Стан шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви Колпоцитограма	Патологічні процеси відсутні «Нормальний тип мазка»	10	Запальні процеси, новоутворення «Дегенеративний тип мазка»	5
6.	Стан молочної залози	Відсутність відхилень структури і функції мол. залози	10	Клінічні і доклінічні мастити, інша патологія	5
Висновок		<i>Високий потенціал розвитку</i>	Σ 100	<i>Низький потенціал розвитку, група ризику виживання</i>	Σ 50

Комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану плода на 150-й день кітності					
1					
2	Вид тварин				вівця
3	Порода:				прекос
4	I. Плід:				
5	1	Процупування плода Активність руху плода Реакція на подразнення		Легко. Дещо загальмована. Дещо загальмована	▼
6	2	Довжина плода, см	30-40		▼
7	3	Вік, років Вгодованість	7 і ст.		▼
8	II. Мати:				
9	4	Клінічний стан Показники гомеостазу		Задовільний. У межах нормативних коливань	▼
10	5	Стан статевих органів: шийки матки, присінку вагіни, вульви Колпоцитограма		Запальні процеси, новоутворення. Дегенеративний тип	▼
11	6	Стан молочної залози		Клінічні і доклінічні мастити, інша патологія	▼
18	Сума балів			50	
ДІАГНОЗ - Низький потенціал розвитку, група ризику виживання					

Приклад використання комп'ютерно-діагностичної програми оцінки стану 150-добового ембріона овець та кіз

Кобили

Комп'ютерна програма оцінки 75-денного ембріона коней

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Довжина ембріону, см	Більше 8-10	20	Менше 6-8	10

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
2.	Візуалізовані об'єкти: оточення ембріону рідиною, органи, кістяк. Товщина стінки матки та хоріальної оболонки	Розвиток повноцінний Розвиток без аномалій	20	Аномалії розвитку Потовщені, відшарування	10
3.	Рухи ембріону	Активні	10	Сповільнені	5
4.	Серцебиття, ударів за хвилину	Активні скорочення – 100-120	20	Брадикардія чи тахікардія	10
5.	Клінічний стан кобили Показники гомеостазу	Задовільний У межах існуючих нормативів	15	Діагностуються деякі порушення функціонування органів і систем Дефіцит показників	7,5
6.	Стан статевих органів	Патологічних процесів не встановлено	15	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих органів	7,5
		Сума балів	100	Сума балів	50
Висновок		Потенціал розвитку ембріону високий		Потенціал розвитку ембріону низький, група ризику виживання	

Комп'ютерна програма оцінки 75-денного ембріона коней			
1			
2	Вид тварин	Кобила	
3	Порода		
4	1	Довжина ембріона, см	
		Більше 8-10	
5	2	Візуалізовані об'єкти: оточення ембріону рідиною, органи, кістяк. Товщина стінки	
		Розвиток повноцінний. Без аномалій.	
6	3	Рухи ембріона	
		Активні	
7	4	Серцебиття, уд./хв.	
		Активні скорочення - 100-120	
8	5	Клінічний стан кобили. Показники гомеостазу	
		Задовільний. В межах існуючих нормативів.	
9	6	Стан статевих органів	
		Патологічних процесів не виявлено.	
30	Сума балів		100
31	ДІАГНОЗ -		Потенціал розвитку ембріона високий

Приклад використання комп'ютерної програми оцінки 75-денного ембріона коней

Комп'ютерна програма оцінки стану 4-місячного плода кобили

№ з/п	Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Довжина плода, см	20-30	15	15-20	7,5
2.	Візуалізовані об'єкти: амніотична і алантоїсна рідини, об'єм (л) Товщина стінки матки і хоріальної оболонки, мм	Амніотична – 6-7 Алантоїсна – 3-6 6-10	20	Зменшення об'єму амніотичної та алантоїсної рідини Потовщення стінки, відшарування	10
3.	Рухи плода, реакція на подразнення	Активні рухи та реакція	15	Сповільнені рухи та реакція	7,5
4.	Серцебиття, ударів за хвилину	80-100	20	Брадикардія чи тахікардія	10
5.	Клінічний стан кобили Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	15	Деякі порушення функціонування органів та систем Дефіцит показників	7,5
6.	Стан статевих органів	Патологічні процеси відсутні	15	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих органів	7,5
Всього балів			100		50

Комп'ютерна програма оцінки стану 4-х місячного плода кобили					
1					
2	Вид тварин				Кобила
3	Порода				
4	1	Довжина плода, см	20-30		
5	2	Візуалізовані об'єкти: амніотична і алантоїсна рідина, л. Товщина стінки матки і хоріальної оболонки, мм	Зменшення об'єму амніотичної та алантоїсної рідини. Потовщення стінки, відшарування об'		
6	3	Рухи плода, реакція на подразнення	Активні рухи та реакція.		
7	4	Серцебиття, уд./хв.	80-100		
8	5	Клінічний стан кобили. Показники гомеостазу	Задовільний. В межах існуючих нормативів.		
9	6	Стан статевих органів	Патологічних процесів не виявлено.		
30	Сума балів		90		
31	ДІАГНОЗ -		Потенціал розвитку ембріона низький, група ризику виживання		

Приклад використання комп'ютерної програми оцінки стану 4-місячного плода кобили

Висновок	Стан плода задовільний. Високий потенціал розвитку	Стан плода незадовільний. Потенціал розвитку низький. Група ризику виживання
----------	--	--

Комп'ютерна програма оцінки стану 10-місячного плода кобили

№ з/п	Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
-------	----------------------	---------------------	------	---------------------	------

№ з/п	Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Рухи плода Реакція на подразнення	Рухи активні Реакція виражена	10	Сповільнені рухи та реакція	5
2.	Серцебиття, ударів за хвилину	60-120	15	Брадикардія <50-60, тахікардія >100-120	7,5
3.	Стан плаценти Товщина стінки матки та хоріальної оболонки, мм	Без ушкоджень < 8-12	20	Відшарування плаценти >12-15	10
4.	Амніотична та алантоїсна рідина	Прошарок амніотичної рідини – 8 см, алантоїсної – 13 см	15	Зменшення кількості Ехопозитивна «газова пляма»	7,5
5.	Клінічний стан кобили Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	10	Деякі порушення функції органів і систем Дефіцит показників	5
6.	Стан статевих органів Колпоцитограма	Патологічні процеси відсутні Нормальний тип мазка	15	Патологія шийки матки, вагіни Дегенеративний тип мазка	7,5
7.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	15	Можлива патологія, передчасна лактація	7,5
Всього балів			100		50
Висновок		Стан плода задовільний. Потенціал розвитку високий	Стан плода незадовільний. Потенціал розвитку низький. Група ризику виживання		

Комп'ютерна програма оцінки стану 10-ти місячного плода кобили		
Вид тварин		Кобила
Порода		
1	Рухи плода. Реакція на подразнення.	Рухи активні. Реакція виражена.
2	Серцебиття, уд./хв.	60-120
3	Стан плаценти. Товщина стінки матки та хоріальної оболонки, мм	Без ушкоджень < 8-12
4	Амніотична та алантоїсна рідина	Прошарок амніотичної рідини - 8 см, алантоїсної - 13 см
5	Клінічний стан кобили. Показники гомеостазу.	Задовільний. В межах нормативних коливань.
6	Стан статевих органів. Колпоцитограма.	Патологічні процеси відсутні. Нормальний тип мазка.
7	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні.
36	Сума балів	100
37	ДІАГНОЗ -	Стан плода задовільний. Потенціал розвитку високий.

Приклад використання комп'ютерної програми оцінки стану 10-місячного плода кобили

Корови

Комп'ютерна програма оцінки стану 60-денного ембріона великої рогатої худоби

Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1. Довжина ембріона, см	Більше 6-7	15	Менше 4-5	7,5
2. Візуалізовані об'єкти: оточення ембріона рідиною, оболонки, плацентоми, пуповина, органи, кістяк, очні яблука	Розвиток повноцінний	20	Аномалії розвитку	10
3. Рухи ембріона	Активні	10	Сповільнені	5
4. Серцебиття	Активне, часті скорочення серця, 150-160 уд./хв.	15	Брадикардія чи тахікардія	7,5
5. Клінічний стан корови Показники гомеостазу	Задовільний. Відхилень функціонування органів і систем не встановлено У межах існуючих нормативів	15	Діагностовано різні порушення функціонування органів і систем Дефіцит загального білку, β-каротину	7,5
6. Стан молочної залози	Відхилень структури і функцій молочної залози не встановлено	10	Клінічні і доклінічні мас-тити	5
7. Стан статевих органів	Патологічних процесів у статевих органах не встановлено	15	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих органів	7,5
Висновок	Сума балів 100 – потенціал розвитку високий	Сума балів 50- потенціал розвитку низький, група ризику виживання		

Комп'ютерна програма оцінки стану 60-денного ембріона великої рогатої худоби		
1		
2	Вид тварин	Корова
3	Порода	
5	1	Довжина ембріона, см
6	2	Візуалізовані об'єкти: оточення ембріона рідиною, оболонки, плацентоми, пуповина, органи, кістяк, очні яблука
7	3	Рухи ембріона
8	4	Серцебиття
9	5	Клінічний стан корови Показники гомеостазу
10	6	Стан молочної залози
12	7	Стан статевих органів
35		
36	Сума балів	100
37	ДІАГНОЗ - Потенціал розвитку високий	

Приклад використання комп'ютерної програми оцінки стану 60-денного ембріона великої рогатої худоби

Комп'ютерна програма оцінки стану 3-місячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Величина плодового	3 голову дорос-	15	Розміри зменшені	7,5

№ з/п	Параметри оцінки	Об’єктивні величини	Бали	Об’єктивні величини	Бали
	міхура Порівняльна величина рогу-плодовмістища	лої людини У 3-4 рази більший вільного		У 2-3 рази більший вільного	
2.	Довжина плода, см	15-16	15	10-12	7,5
3.	Характеристика плацентом. Проміри плацентом (максимальні) довжина, см ширина, см	Грибовидна форма 3,5 3	15	Грибовидна форма 2,5 2,0	7,5
4.	Активність руху плода, реакція на подразнення	Активні рух та реакція	10	Рух та реакція сповільнені	5
5.	Клінічний стан корови Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	10	Задовільний Дефіцит β-каротину, білку	5
6.	Стан статевих органів (шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви)	Патологічні процеси відсутні	15	Діагностовані патологічні процеси (запалення, дистрофія, новоутворення)	7,5
7.	Колпоцитограма	Нормальний тип мазка	15	Дегенеративний тип мазка	7,5
8.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	5	Клінічний, доклінічний мастит, інша патологія	2,5
Всього балів			100		50
Висновок		Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку		Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку (група ризику виживання)	

Комп’ютерна програма оцінки стану трьохмісячного плода корови				
1				
2	Вид тварин			Корова
3	Порода			
5	1	Величина плодового міхура. Порівняльна величина рогу-плодовмістища.		3 голову дорослої людини. В 3-4 рази більше вільного
6	2	Довжина плода, см		15-16
7	3	Характеристика плацентом. Проміри плацентом (максимальні) довжина, см ширина, см		Грибовидна форма. Дов.-3,5. Шир.-3
8	4	Активність руху плода, реакція на подразнення		Активні рухи та реакція
9	5	Клінічний стан корови Показники гомеостазу		Задовільний. В межах нормативних коливань.
10	6	Стан статевих органів (шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви)		Патологічні процеси відсутні.
12	7	Колпоцитограма		Нормальний тип мазка.
13	8	Стан молочної залози		Патологічні процеси відсутні.
36	Сума балів			100
37	ДІАГНОЗ -			Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку

Приклад використання комп’ютерної програми

Комп'ютерна програма оцінки стану 4-місячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Довжина плода, см	26-27	20	20-22	10
2.	Прощупування плода у плодовому міхурі	Легке	5	Легке	2,5
3.	Характеристика плаценти Проміри плацентом (max) довжина, см ширина, см	5 4	20	3 2	10
4.	Вібрація середньої маткової артерії Діаметр середньої артерії рогу-плодовмістища, см	Виражена, активна 0,5-0,6	10	Менш виражена 0,3-0,4	5
5.	Активність руху плода, реакція на подразнення	Активний, виражена	5	Загальмованість руху, реакція менш виражена	2,5
6.	Клінічний стан корови. Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	15	Задовільний Дефіцит β-каротину, білку	7,5
7.	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпоцитограма	Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка	20	Запальні процеси, новоутворення, дегенеративний тип мазка	10
8.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	5	Клінічний, доклінічний мастит, інші патології	2,5
Всього балів		100		50	
Висновок		Клінічний стан задовільний, високий потенціал його розвитку		Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку (група ризику виживання)	

Комп'ютерна програма оцінки стану чотирьохмісячного плода корови					
Вид тварин		Корова			
Порода					
1	Довжина плода, см	26-27			
2	Прощупування плода в плодовому міхурі	Легке			
3	Характеристика плацентом. Проміри плацентом (максимальні) довжина, ширина, см	Дов.-5, Шир. - 4			
4	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога плодовмістища, см	Виражена, активна. 0,5-0,6			
5	Активність руху плода, реакція на подразнення.	Активний, виражена			
6	Клінічний стан корови Показники гомеостазу	Задовільний. В межах нормативних коливань.			
7	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпоцитограма.	Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка.			
8	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні.			
36 Сума балів		100			
37		ДІАГНОЗ -		Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку	

Приклад використання комп'ютерної програми

Комп'ютерна програма оцінки стану 5-місячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Величина плацентом (максимальна) довжина, см ширина, см	7 6,5	25	5 4,5	12,5
2.	Прощупується плід Активність руху плода Реакція на подразнення	Легке Виражений рух Активна	12	Легко Дещо загальмований Дещо загальмована	6
3.	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога-плодовмістища, см	Виражена активна 0,7-0,8	18	Менше виражена 0,5-0,6	9
4.	Клінічний стан корови. Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	20	Задовільний Дефіцит β-каротину, білків	10
5.	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпосцитограма	Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка	20	Запальні процеси, новоутворення, дегенеративний тип мазка	10
6.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	5	Клінічний, доклінічний мастит, інша патологія	2,5
Всього балів			100		50
<i>Висновок</i>		Клінічний стан задовільний, високий потенціал його розвитку	Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку (група ризику виживання)		

Комп'ютерна програма оцінки стану п'ятимісячного плода корови		
1		
2	Вид тварин	Корова
3	Порода	
5	1	Величина плацентом (максимальна) довжина, ширина, см Дов.-7, Шир. -6,5
6	2	Прощупується плід. Активність руху плода. Реакція на подразнення. Легке. Виражений рух. Активна.
7	3	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога плодовмістища, см Виражена, активна. 0,7-0,8
8	4	Клінічний стан корови Показники гомеостазу Задовільний. В межах нормативних коливань.
9	5	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпосцитограма. Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка.
10	6	Стан молочної залози Патологічні процеси відсутні.
36	Сума балів	100
37	ДІАГНОЗ -	Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку

Приклад використання комп'ютерної програми

Комп'ютерна програма оцінки стану 6-місячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Величина плацентом (максимальна) довжина, см ширина, см	9 7	25	7 5	12,5
2.	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рогу-плодовмістища, см	Активно виражена у розі-плодовмістищі, слабша у вільному розі 0,9-1,3	18	Виражена у розі-плодовмістищі 0,7-0,8	9
3.	Активність руху плода Реакція на подразнення	Активний рух Реакція виражена	12	Менше активний. Менш виражена	6
4.	Клінічний стан корови. Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	20	Задовільний Дефіцит β-каротину, білку	10
5.	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпоцитограма	Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка	20	Запальні процеси, новоутворення, дегенеративний тип мазка	10
6.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	5	Клінічний, доклінічний мастит, інша патологія	2,5
Всього балів			100		50
Висновок		Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку	Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку (група ризику виживання)		

Комп'ютерна програма оцінки стану шестимісячного плода корови					
1					
2	Вид тварин				Корова
3	Порода				
5	1	Величина плацентом (максимальна) довжина, ширина, см			Дов.-9, Шир. -7
6	2	Активність руху плода. Реакція на подразнення.			Активний рух. Реакція виражена.
7	3	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога-плодовмістища, см			Активно виражена в розі-плодовмістищі, слабша у вільно
8	4	Клінічний стан корови Показники гомеостазу			Задовільний. В межах нормативних коливань.
9	5	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпоцитограма.			Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка.
10	6	Стан молочної залози			Патологічні процеси відсутні.
36	Сума балів				100
37	ДІАГНОЗ -				Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку

Приклад використання комп'ютерної програми

Комп'ютерна програма оцінки стану семимісячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Величина плацентом (максимальна) довжина, см ширина, см	10 9	25	7 6	12,5
2.	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога-плодовмістища, см	Виражена в обох рогах 1,4	18	Менше виражена 1,2-1,3	9
3.	Активність руху плода. Реакція на подразнення	Активний Виражена	12	Менш активний Менше виражена	6
4.	Клінічний стан корови. Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	20	Задовільний Дефіцит β-каротину, білку	10
5.	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпоцитограма	Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка	20	Запальні процеси, новоутворення, дегенеративний тип мазка	10
6.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	5	Клінічний, доклінічний мастит, інша патологія	2,5
Всього			100		50
Висновок		Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку		Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку (група ризику виживання)	

Комп'ютерна програма оцінки стану семимісячного плода корови					
1					
2	Вид тварин				Корова
3	Порода				
5	1	Величина плацентом (максимальна) довжина, ширина, см	Дов. -10, Шир. -9		
6	2	Активність руху плода. Реакція на подразнення.	Активний рух. Реакція виражена.		
7	3	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога плодовмістища, см	Виражена в обох рогах. 1,4		
8	4	Клінічний стан корови Показники гомеостазу	Задовільний. В межах нормативних коливань.		
9	5	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви. Колпоцитограма.	Патологічні процеси відсутні, нормальний тип мазка.		
10	6	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні.		
36	Сума балів				100
37	ДІАГНОЗ -				Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку

Приклад використання комп'ютерної програми

Комп'ютерна програма оцінки стану восьмимісячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Довжина плода, см	60-90	15	50-60	7,5
2.	Максимальні розміри плацентом Довжина, см Ширина, см	11-12 7-9	15	9-10 6-7	7,5
3.	Активність руху плода Реакція на подразнення	Активний Виражена	10	Дещо загальмований. Менше виражена	5
4.	Вібрація середньої маткової артерії, її діаметр, см	Виражена, активна 1,5	10	Менше виражена 1,3-1,4	5
5.	Клінічний стан корови Показники гомеостазу	Задовільний. У межах нормативних коливань	15	Задовільний. Дефіцит β-каротину, білку	7,5
6.	Стан статевих органів (шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви)	Патологічні процеси відсутні	10	Діагностовано патологічні процеси (запалення, новоутворення)	5
7.	Колпцитограма	Нормальний тип мазка	15	Дегенеративний тип мазка	7,5
8.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	10	Клінічний, доклінічний мастит, інша патологія	5
Всього балів			100		50
Висновок		Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку		Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку	

Комп'ютерна програма оцінки стану восьмимісячного плода корови		
1		
2	Вид тварин	
3	Порода	
5	1	Довжина плода, см
6	2	Максимальні розміри плацентом. Довжина, ширина, см
7	3	Активність руху плода, реакція на подразнення.
8	4	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога-плодовмістища, см
9	5	Клінічний стан корови Показники гомеостазу
10	6	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви.
12	7	Колпцитограма
13	8	Стан молочної залози
36	Сума балів	
37	ДІАГНОЗ -	
	Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку	

Приклад використання комп'ютерної програми

Комп'ютерна програма оцінки стану дев'ятимісячного плода корови

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Довжина плода, см	90-100	15	70-80	7,5
2.	Максимальні розміри плацентом Довжина, см Ширина, см	13-14 10-11	15	10-12 8-9	7,5
3.	Активність руху плода Реакція на подразнення	Активний Виражена	10	Дещо загальмований Менше виражена	5
4.	Вібрація середньої маткової артерії, її діаметр, см	Виражена, активна 1,6-2,0	10	Менше виражена 1,3-1,4	5
5.	Клінічний стан корови Показники гомеостазу	Задовільний У межах нормативних коливань	15	Задовільний Дефіцит β-каротину, білка	7,5
6.	Стан статевих органів (шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви)	Патологічні процеси відсутні	10	Діагностовано патологічні процеси (запалення, новоутворення)	5
7.	Колпоцитограма	Нормальний тип мазка	15	Дегенеративний тип мазка	7,5
8.	Стан молочної залози	Патологічні процеси відсутні	10	Клінічний, доклінічний мастит, інша патологія	5
Всього балів			60		30
Висновок		Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку		Клінічний стан плода незадовільний, низький потенціал його розвитку	

Приклад використання комп'ютерної програми

Свині

Комп'ютерна програма оцінки 30-денного ембріона свиней

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Довжина ембріона, мм	25-30	20	20-24	10
2.	Довжина голови ембріона, мм	12-13	10	8-11	5
3.	Візуалізовані об'єкти: оточення ембріону рідиною, органи, кістяк. Товщина стінки матки та хоріальної оболонки	Розвиток повноцінний Розвиток без аномалій	10	Аномалії розвитку Потовщення стінки та відшарування оболонки	5
4.	Рухи ембріона	Активні	10	Сповільнені	5
5.	Серцебиття, ударів за хвилину	Активні скорочення – 120-150	20	Брадикардія чи тахікардія	10
6.	Клінічний стан свиноматки	Задовільний	15	Діагностуються деякі порушення	7,5

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
	Показники гомеостазу	В межах існуючих нормативів		функціонування органів і систем Дефіцит показників	
7.	Стан статевих органів	Патологічних процесів не встановлено	15	Патологія шийки матки, вагіни, зовнішніх статевих органів	7,5
Висновок		Сума балів	100	Сума балів	50
		Потенціал розвитку високий		Потенціал розвитку низький, група ризику виживання	

Комп'ютерна програма оцінки стану дев'ятимісячного плода корови		
1		
2	Вид тварин	
3	Порода	
5	1	Довжина плода, см
6	2	Максимальні розміри плацентом. Довжина, ширина, см
7	3	Активність руху плода, реакція на подразнення.
8	4	Вібрація середньої маткової артерії. Діаметр середньої артерії рога-плодовмістища, см
9	5	Клінічний стан корови Показники гомеостазу
10	6	Стан статевих органів: шийки матки, вагіни, присінка вагіни, вульви.
12	7	Колпоцитограма
13	8	Стан молочної залози
36	Сума балів	
37	ДІАГНОЗ -	

Корови

90-100

Дов.-13-14, Шир. - 10-11

Активний. Реакція виражена

Виражена, активна. 1,5

Задовільний. В межах нормативних коливань.

Патологічні процеси відсутні.

Нормальний тип мазка.

Патологічні процеси відсутні.

100

Клінічний стан плода задовільний, високий потенціал його розвитку

Приклад використання комп'ютерної програми

Суки

Алгоритм програми оцінки стану ембріона у суки породи німецька вівчарка

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
Дослідження вагітної суки							
1	Маса, кг	35	20	30	14	25	9
2	Вік, роки	3 - 5	20	1 - 3	14	5 - 10	9
3	Вгодованість	висока	20	середня	14	низька	9
4	Клінічний стан	Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не ви-	7,5	Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не ви-	7,5	Не задовільний, виявленні порушення функціонування органів чи систем	5

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
		явлено		явлено			
5	Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка	7,5	Нормальний тип мазка	7,5	Дегенеративний тип мазка	5
6	Ультразвукове дослідження ембріона: Розміри ембріона, мм	9 - 10	12,5	8	9	6	6,5
	Довжина плодового міхура, мм	13 - 15	12,5	12	9	11	6,5
Підсумок		Високий потенціал розвитку	∑ 100	Середній потенціал розвитку	∑ 75	Низький потенціал розвитку	∑ 50

		Комп'ютерна програма оцінки стану ембріона у суки породи німецька вівчарка	
1			
2	Вид тварин	собака	
3	порода:	Німецька вівчарка	
4	1	Дослідження вагітної суки	35 30 25
5	2	Жива маса (кг)	3-5 1-3 5-10
6	3	Вік (років)	висока середня низька
7	4	Вгодваність	Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено. Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено. Не задовільний. Биявлені порушення функціонування органів чи систем.
8	5	Клінічний стан	нормальний тип мазка нормальний тип мазка "дегенеративний" тип мазка
9	6	Колпоцитоскопія	9-10 8 6
10	7	Ультразвукове дослідження ембріона	13-15 12 11
11	8	Розміри ембріона, мм	
		Довжина плодового міхура, мм	
		Потенціал розвитку	

Приклад комп'ютерної програми оцінки стану ембріона суки породи німецька вівчарка

*Алгоритм програми оцінки стану плода суки породи німецька вівчарка
(початковий період розвитку)*

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
Дослідження вагітної суки							
1	Маса, кг	35	15	30	10	25	7
2	Вік, роки	3-5	15	1-3	10	5-10	7
3	Вгодваність	висока	16	середня	11	низька	8

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
4	Клінічний стан	Задовільний, порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Задовільний, порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Не задовільний, виявлені порушення функціонування органів чи систем	5
5	Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка	7,5	Нормальний тип мазка	7,5	Дегенеративний тип мазка	5
6	УЗД плода: Довжина плодового міхура, мм	39-41	10	30-32	8	27	5
	Ширина плодового міхура, мм	34-36	10	28-32	8	25-27	5
	Розміри плода, см	4,4-4,7	19	4,0	13	3,8	8
Підсумок		Високий потенціал розвитку	$\sum$ 100	Середній потенціал розвитку	$\sum$ 75	Низький потенціал розвитку	$\sum$ 50

Комп'ютерна програма оцінки стану плода суки породи німецька вівчарка (початковий період розвитку).		
1		
2	Вид тварин	собака
3	порода:	Німецька вівчарка
4	1	Дослідження вагітної суки Жива маса (кг)
5	2	Вік (років)
6	3	Вгодованість
7	4	Клінічний стан
8	5	Колпоцитоскопія
9	6	Ультразвукове дослідження плода Довжина плодового міхура, мм
10	7	Ширина плодового міхура, мм
11	8	Розміри плода, см
12	9	Потенціал розвитку плода

Приклад комп'ютерної програми оцінки стану плода суки породи німецька вівчарка (початковий період розвитку)

Алгоритм програми оцінки стану плода суки породи німецька вівчарка (кінцевий період розвитку)

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
Дослідження вагітної суки							
1	Маса, кг	35	12	30	10	25	6
2	Вік, роки	3-5	12	1-3	10	7-10	6
3	Вгодованість	висока	14	середня	11	низька	7

4	Клінічний стан	Задовільний, порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Задовільний, порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Не задовільний. Виявлені порушення у функціонуванні органів чи систем	5
5	Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка	7,5	Нормальний тип мазка	7,5	Дегенеративний тип мазка	5
6	УЗД плода: Товщина стінки плацента – матка, мм	10-11	10	7-8	6	4-6	5
	Розміри голови плода, мм	49-51	9	46-48	5,5	29-33	3,75
	Довжина пуповини, мм	46-48	9	40-42	5,5	38-39	5
	Рухи плода,	активні	9,5	активні	6	сповільнені	3,75
	Серцебиття плоду	Часті ритмічні скорочення	9,5	Часті ритмічні скорочення	6	аритмічні	3,5
Підсумок		Високий потенціал розвитку	Σ 100	Середній потенціал розвитку	Σ 75	Низький потенціал розвитку	Σ 50

1		Комп'ютерна програма оцінки стану плода суки породи німецька вівчарка (кінцевий період розвитку)	
2		Вид тварин	собака
3		порода: Німецька вівчарка	
4	1	Дослідження вагітної суки Жива маса (кг)	35 30 25
5	2	Вік (років)	3-5 1-3 5-10
6	3	Вгодованість	висока середня низька
7	4	Клінічний стан	Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено Не задовільний. Виявлені порушення функціонування органів чи систем.
8	5	Колпоцитоскопія	нормальний тип мазка нормальний тип мазка "дегенеративний" тип мазка
9	6	Ультразвукове дослідження плода Товщина станки плацента - матка, мм	10-11 7-8 4-6
10	7	Розміри голови плода, мм	49-51 46-48 29-33
11	8	Довжина пуповини, мм	46-48 40-42 38-39
12	9	Рухи плода	активні активні сповільнені
13	10	Серцебиття плоду	часті ритмічні скорочення часті ритмічні скорочення аритмічні скорочення
14	11	Потенціал розвитку	Високий

Приклад комп'ютерної програми оцінки стану плода суки породи німецька вівчарка (кінцевий період розвитку)

ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ РОДІВ

Вівці / кози

Алгоритм комп'ютерної програми прогнозування перебігу родів у овець / кіз

№ з/п	Параметри оцінки (термін вагітності 140–160 діб)	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	ФПК (маса плода, величина плацент, колпоцитограма)	Структурно–функціональні показники Фетоплацентарний комплекс у межах норми «Нормальний тип мазка»	50	Фетоплацентарна недостатність «Дегенеративний тип мазка»	25
2.	Клінічний стан тварини Повноцінність годівля	Задовільний Годівля повноцінна	30	Задовільний Неповноцінна годівля за протеїном, каротином, кальцієм	15
3.	Показники гомеостазу Активність руху	У межах нормативів Достатній моціон	20	Дефіцит в організмі загального білка, β-каротину, кальцію, кобальту, купруму Гіпокінезія	10
Висновки		Роди нормальні, без ускладнень	∑ 100	Слабкість родової діяльності. Підвищення ризику виникнення патологій плода, новонародженого	∑ 50

2	Вид тварин	вівця
3	Порода:	прекос
5	1 Фето-плацентарний комплекс Колпоцитограма	Структурно-функціональні показники фето-плацентарн
6	2 Клінічний стан тварини Повноцінність годівлі Показники гомеостазу	Задовільний. Годівля повноцінна. У межах нормативів
7	3 Активність руху	Гіпокінезія
18	Сума балів	90
19	ДІАГНОЗ -	<i>Слабкість родової діяльності (гіпофункція родів, збільшення тривалості періодів родів, затримка посліду). Підвищення ризику виникнення патологій плода, новонародженого (інтранатальна патологія плода)</i>

Приклад використання комп'ютерної програми прогнозування перебігу родів у овець та кіз

Кобили

Комп'ютерна програма прогнозування перебігу родів у кобили

Параметри визначення (термін вагітності 340 діб)	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1. Фето-плацентарний комплекс: - маса плода; - товщина стінки матки і плаценти; - відшарування плаценти; - колпоцитограма.	Структурно-функціональні показники фето-плацентарного комплексу у межах норми	50	Фето-плацентарна недостатність	25

Параметри визначення (термін вагітності 340 діб)	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
2. Клінічний стан кобили Показники гомеостазу	Задовільний У межах існуючих нормативів	30	Задовільний	15
3. Умови утримання	Без порушень	20	Дефіцит в організмі необхідних речовин Гіпокінезія, інші погіршеності	10
Висновок	Сума балів Прогнозуються нормальні роди	100	Сума балів Прогнозується слабкість родової діяльності, дистocieї родів, інтранатальна патологія плода	50

1		Комп'ютерна програма прогнозування перебігу родів у кобили	
2		Вид тварин	Кобила
3		Порода	
4	1	Фето-плацентарний комплекс: - маса плода; - товщина стінки матки і плаценти; - відшарування плаценти; - колпоцитограма	Структурно-функціональні показники фето-плацентарного комплексу в межах норми. Нормальний тип мазка.
5	2	Клінічний стан кобили. - показники гомеостазу	Задовільний. Показники гомеостазу в межах існуючих нормативів.
6	3	Умови утримання	Без порушень.
14	Сума балів		100
15	ДІАГНОЗ -		Прогнозуються нормальні роди.
16			

Приклад використання комп'ютерної програми

Корови

Комп'ютерна програма прогнозування перебігу родів у корів

№ з/п	Параметри оцінки (термін вагітності 270-285 діб)	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Фето-плацентарний комплекс Величина плацентом: довжина, см, ширина, см Діаметр середньої маткової артерії, см Колпоцитограма	Структурно-функціональні показники фето-плацентарного комплексу у межах норми Нормальний тип мазка	50	Фето-плацентарна недостатність Дегенеративний тип мазка	25
2.	Клінічний стан	Задовільний		Задовільний	

№ з/п	Параметри оцінки (термін вагітності 270-285 діб)	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
	корови				
	Повноцінність годівлі	Годівля повноцінна	15	Неповноцінна годівля за протеїном, β-каротином, кальцієм Дефіцит в організмі загального білку, β-каротину, кальцію, кобальту, міді	7,5
	Показники гомеостазу	У межах нормативів	15		7,5
3.	Активність руху	Достатній моціон	20	Гіпокінезія	10
	Висновки	Роди нормальні без ускладнень	100	Слабкість родової діяльності (гіпофункція родів, збільшення тривалості періодів родів, затримка посліду) Підвищення ризику виникнення патологій плода, новонародженого (інтранатальна патологія плода)	50

2	Вид тварин		Корова
3	Порода		
4	1	Фето-плацентарний комплекс: - величина плацентом, довжина, см; ширина, см; - діаметр середньої маткової артерії, см; - колпоцитограма	Структурно-функціональні показники фето-плацентарного комплексу в межах норми. Нормальний тип мазка.
5	2	Клінічний стан корови. - повноцінність годівлі - показники гомеостазу	Задовільний. Годівля повноцінна. Показники гомеостазу близькі до норми.
6	3	Активність руху	Достатній моціон
14	Сума балів		100
15	ДІАГНОЗ -		Роди нормальні без ускладнень
16			

Приклад використання комп'ютерної програми

ОЦІНКА СТАНУ ПЛОДА В ПЕРІОД РОДІВ

Вівці / кози

Алгоритм комп'ютерної програми визначення стану плода у період родів у овець та кіз

№з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена	5	Рідина інтенсивно-жовтого кольору	3
2.	Енофтальм	Відсутній	5	Западання очей в орбіті	3
3.	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові в рідинах немає	15	Виявляються ознаки крові в рідинах	6

№з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
4.	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається	5	Виражений	4
5.	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тону	Не спостерігається	20	Виражений	7
6.	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені	15	Рухи сповільнені	10
7.	Реакція на подразнення слизової оболонки ануса	Стискання пальця, введеного в анус	10	Відсутня	5
8.	Пульсація пупкової артерії	Виражена	15	Слабко виражена	7
Висновок		Клінічний стан плода задовільний	$\sum$ 100	Клінічний стан плода незадовільний. Ризик інтранатальної смерті плода	$\sum$ 50

3	Порода		
4	1	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена
5	2	Енофтальм	Відсутній
6	3	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові у рідинах немає
7	4	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається
8	5	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тону	Не спостерігається
9	6	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені
10	7	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця введеного у ротову порожнину
11	8	Реакція на анусне подразнення	Стискання пальця введеного в анус
12	9	Пульсація пупкової артерії	Виражена
30	Сума балів		100
31	ДІАГНОЗ -		Клінічний стан плода задовільний

Приклад використання комп'ютерної програми визначення стану плода у період родів у овець та кіз

Корови

Комп'ютерна програма визначення стану плода в період родів у корів

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена	5	Рідина інтенсивно жовтого кольору	3
2.	Енофтальм	Відсутній	5	Западання очей в	3

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
				орбіті	
3.	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові в рідинах немає	15	Виявляються ознаки крові в рідинах	6
4.	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається	5	Виражений	4
5.	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тонусу	Не спостерігається	20	Виражений	7
6.	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені	15	Рухи сповільнені	10
7.	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця, введеного в ротову порожнину	10	Відсутня	5
8.	Реакція на анусне подразнення	Стискання пальця введеного в анус	10	Відсутня	5
9.	Пульсація пупкової артерії	Виражена	15	Слабко виражена	7
Висновок		Клінічний стан плода задовільний	∑ 100	Клінічний стан плода незадовільний. Ризик інтранатальної смерті плода (мертвонародженість)	∑ 50

3	Порода		
4	1	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена <input type="button" value="v"/>
5	2	Енофтальм	Відсутній <input type="button" value="v"/>
6	3	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові у рідинах немає <input type="button" value="v"/>
7	4	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається <input type="button" value="v"/>
8	5	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тонусу	Не спостерігається <input type="button" value="v"/>
9	6	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені <input type="button" value="v"/>
10	7	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця введеного у ротову порожнину <input type="button" value="v"/>
11	8	Реакція на анусне подразнення	Стискання пальця введеного в анус <input type="button" value="v"/>
12	9	Пульсація пупкової артерії	Виражена <input type="button" value="v"/>
30	Сума балів		100
31	ДІАГНОЗ -		Клінічний стан плода задовільний
32			

Приклад використання комп'ютерної програми

Свині

Комп'ютерна програма визначення стану плода в період родів у свиней

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена	5	Рідина інтенсивно жовтого кольору	3
2.	Енофтальм	Відсутній	5	Западання очей в орбіті	3
3.	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові в рідинах немає	15	Виявляються ознаки крові в рідинах	6
4.	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається	5	Виражений	4
5.	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тонусу	Не спостерігається	20	Виражений	7
6.	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені	15	Рухи сповільнені	10
7.	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця, введеного в ротову порожнину	10	Відсутня	5
8.	Реакція на анусне подразнення	Стискання пальця введеного в анус	10	Відсутня	5
9.	Пульсація пупкової артерії	Виражена	15	Слабко виражена	7
Висновок		Клінічний стан плода задовільний	Σ 100	Клінічний стан плода незадовільний. Ризик інтранатальної смерті плода (мертвонародженість)	Σ 50

<i>Комп'ютерна програма визначення стану плода в період родів у свиней</i>			
1	Вид тварин		Свиня
2	Порода		
3			
4	1	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена <input type="button" value="v"/>
5	2	Енофтальм	Відсутній <input type="button" value="v"/>
6	3	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові в рідинах немає <input type="button" value="v"/>
7	4	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається <input type="button" value="v"/>
8	5	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тонусу	Не спостерігається <input type="button" value="v"/>
9	6	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені <input type="button" value="v"/>
10	7	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця введеного в ротову порожнину <input type="button" value="v"/>
11	8	Реакція на анусне подразнення	Стискання пальця введеного в анус <input type="button" value="v"/>
12	9	Пульсація пупкової артерії	Виражена <input type="button" value="v"/>
30	Сума балів		100
31	ДІАГНОЗ -		Клінічний стан плода задовільний.
32			

Приклад комп'ютерної програми оцінки стану плода в період родів у свині

**ОЦІНКА КЛІНІЧНОГО СТАНУ ТА ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ
НОВОНАРОДЖЕНИХ**

Лошата

Комп'ютерна програма визначення клінічного стану лошат та потенціалу їх розвитку (перша доба)

Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1. Жива маса, кг Довжина, см	26-60 100-150	20	20-45 80-125	10
2. Стан шкіри	Волога, еластична	10	Еластичність низька	5
Шерстного покриву	Блискучий	15	Тьмянний	7,5
3. Рефлекси: смоктальний, руховий	Виражені		Слабкі	
4. Стан слизових оболонок	Блідо-рожеві, зволожені	5	Бліді, тьмянні	2,5
5. Гомеостаз	У межах норми	10	Зниження показників	5
6. Клінічний стан кобили	Задовільний	10	Від задовільного до незадовільного	5
7. Плацента, плодові оболонки, пуповина	Патологічні зміни відсутні	20	Дистрофія, запалення, інфаркт	10
8. Характеристика родів	Фізіологічний перебіг	10	Гіпофункція, дистоції, затримка посліду	5
Висновок	Сума балів Клінічний стан лошати задовільний. Потенціал розвитку високий	100	Сума балів Клінічний стан лошати незадовільний. Потенціал розвитку низький. Група ризику виживання	50

Комп'ютерна програма визначення клінічного стану лошат та потенціалу їх розвитку (перша доба життя).		
1		
2	Вид тварин	Кобила
3	Порода	
4	1 Жива маса новонародженого, кг	Маса 26-60 Дов. 100-150
	Довжина, см	
5	2 Стан шкіри.	Волога, еластична, утворює складки. Покрів блискучий, густий.
	Шерстного покриву	
6	3 Рефлекси: смоктальний, руховий	Виражені
7	4 Стан слизових оболонок	Блідо-рожеві, зволожені
8	5 Гомеостаз	В межах норми
9	6 Клінічний стан кобили	Задовільний
10	7 Плацента, плодові оболонки, пуповина.	Патологічні зміни відсутні.
11	8 Характеристика родів	Фізіологічний перебіг
30	Сума балів	100
31	ДІАГНОЗ -	Клінічний стан лошати добрий. Потенціал розвитку високий.

Приклад використання комп'ютерної програми

Поросята

Комп'ютерна програма визначення клінічного стану поросят та потенціалу їх розвитку (перша доба життя).

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1	Жива маса новонародженого, кг Довжина, см	1-1,5 30-40	20	0,5-1 20-30	10
2	Стан шкіри Шерстного покриву	Волога, еластична, утворює складки Блискучий, густий	10	Еластичність та рухомість низька Тьмянний	5
3.	Рефлекси: смоктальний, руховий	Виражені	15	Слабкі	7,5
4.	Стан слизових оболонок	Блідо-рожеві, зволожені	5	Бліді, тьмяні	2,5
5.	Різці, ікла	4-6, ікла добре розвинуті	5	4-6, ікла розвинуті слабо	2,5
6.	Гомеостаз	В межах нормативів	10	Зниження вмісту білку, гемоглобіну, еритроцитів	5
7	Клінічний стан породілі, гомеостаз	Задовільний, показники гомеостазу в межах норми	10	Від задовільного до незадовільного. Зниження вмісту білку, β-каротину	5
8.	Плацента, плодові оболонки, пуповина, фето-плацентарний коефіцієнт	Патологічні зміни відсутні, плодово-послідовий індекс – 7	15	Дистрофічні зміни, осередки запалень, зниження площі ворсинчастого хоріону	7,5
9.	Характеристика родів	Фізіологічний перебіг	10	Гіпофункція, затримка посліду	5
		Сума	100	Сума	50
Висновок		Високий потенціал розвитку, клінічний стан добрий		Клінічний стан від задовільного до незадовільного, низький потенціал розвитку (група ризику виживання)	

<i>Комп'ютерна програма визначення клінічного стану телят та потенціалу їх розвитку (перша доба життя).</i>		
Вид тварин		Свиня
Порода		
1		
2		
3		
4	1	Жива маса новонародженого, кг Довжина, см
5	2	Стан шкіри Шерстного покриву
6	3	Рефлекси: смоктальний, руховий
7	4	Стан слизових оболонок
8	5	Різці, ікла
9	6	Гомеостаз
10	7	Клінічний стан породілі, гомеостаз
11	8	Плацента, плодові оболонки, фетоплацентарний коефіцієнт
12	9	Характеристика родів
30	Сума балів	
		100
31	ДІАГНОЗ -	
		Високий потенціал розвитку, клінічний стан добрий

Приклад комп'ютерної програми визначення клінічного стану поросят та потенціалу їх розвитку (перша доба життя)

Телята

Комп'ютерна програма визначення клінічного стану телят та потенціалу їх розвитку (перша доба життя)

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Ба-ли	Об'єктивні величини	Ба-ли
1	Жива маса новонародженого, кг Довжина, см	25-40 80-100	20	15-25 60-80	10
2	Стан шкіри Шерстного покриву	Волога, еластична, утворює складки Блискучий, густий	10	Еластичність та рухомість низька Тьмянний	5
3.	Рефлекси: смоктальний, руховий	Виражені	15	Слабкі	7,5
4.	Стан слизових оболонок	Блідо-рожеві, зволожені	5	Бліді, тьмянні	2,5
5.	Різці	4-6, добре розвинуті	5	4-6, розвинуті слабо	2,5
6.	Гомеостаз	В межах нормативів	10	Зниження вмісту білку, гемоглобіну, еритроцитів	5
7	Клінічний стан породілі, гомеостаз	Задовільний, показники гомеостазу в межах норми	10	Від задовільного до незадовільного. Зниження вмісту білку, β-каротину	5
8.	Плацента, плодові оболонки, пуповина, фетоплацентарний коефіцієнт	Патологічні зміни відсутні, плодово-послідковий індекс – 7	15	Дистрофічні зміни, осередки запалень, зниження площі ворсинчастого хоріону	7,5
9.	Характеристика родів	Фізіологічний перебіг	10	Гіпофункція, затримка посліду	5
		Сума	100	Сума	50
Висновок		Високий потенціал розвитку, клінічний стан добрий		Клінічний стан від задовільного до незадовільного, низький потенціал розвитку (група ризику виживання)	

Комп'ютерна програма визначення клінічного стану телят та потенціалу їх розвитку (перша доба життя).		
1		
2	Вид тварин	
3	Порода	
4	1	Жива маса новонародженого, кг
		Довжина, см
5	2	Стан шкіри.
		Шерстного покриву
6	3	Рефлекси: смоктальний, руховий
7	4	Стан слизових оболонок
8	5	Різці
9	6	Гомеостаз
10	7	Клінічний стан породілі, гомеостаз
11	8	Плацента, плодові оболонки, фетоплацентарний коефіцієнт
12	9	Характеристика родів
30	Сума балів	
	90	
31	ДІАГНОЗ -	
32	Клінічний стан від задовільного до незадовільного, низький потенціал розвитку (група ризику виживання)	

Приклад використання комп'ютерної програми визначення клінічного стану телят та потенціалу їх розвитку (перша доба життя)

Цуценята

Алгоритм диференційованої комп'ютерної програми визначення морфофункціонального, клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених цуценят, породи німецька вівчарка (віком до однієї доби)

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1	Жива маса новонародженого, г	488-508	15	400 – 450	11,25	До 400	7,5
2	Довжина від потилиці до хвоста, см	18–20	5	16 -17	3,75	До 15	2,5
3	Об'єм за лопатками, см	18–19	5	17	3,75	16	2,5
4	Об'єм живота, см	20–22	5	19	3,75	18	2,5
5	Пропорційність кінцівок до тулуба	Пропорційні	6	Дещо порушена	4,5	Пропорційність відсутня	3
6	Конфігурація голови	Коротка, широка зі здутим лобом	3	Широка з дещо здутим лобом	2,25	Видовжена з плоским лобом	1,5
7	Об'єм голови (за очами), см	15 – 16	2,5	14	1,875	12	1,25
8	Довжина хвоста, см	9	2,5	8	1,875	7	1,25
9	Стан шкіри	Еластична рухома, м'яка, утворює складки	8	Рухома утворює складки	6	Еластичність та рухомість низька, складок не утворює	4
10	Стан шерстного покриву	Блискучий, короткий, м'який	8	Тусклый короткий, м'який	6	Різного розміру, тусклый, жорсткий	4
11	Стан слизових оболонок	Блідо-рожеві, блискучі, зволожені	5	Блідо – рожеві, зволожені	3,75	Бліді, синюшні, тусклі, сухі	2,5
12	Руховий рефлекс	До матері, активний	13	Активний, хаотичний	9,75	Слабкий або відсутній	6,5
13	Смоктальний рефлекс	Виразений. У ритмі кожні 1-2 год	10	Задовільний. У ритмі кожні 2-3 год	7,5	Слабкий з великим інтервалом	5
14	Температура тіла, ректальна	33,3-35,8	6	33,3-34	4,5	До 33	3
15	Ритмічність виділення меконію	Кожні 1-2 год	6	Кожні 2-3 год	4,5	Не регулярні, рідкі	3
Підсумок		Клінічний стан задовільний, високий потенціал розвитку	∑10 балів	Клінічний стан задовільний, середній потенціал розвитку	∑75 балів	Клінічний стан не задовільний, низький потенціал розвитку	∑50 балів

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
<p align="center">Диференційована комп'ютерна програма визначення морфофункціонального, клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених цуценят.</p>							
1							
2		Порода собак		Німецька вівчарка			
3		Вік новонародженого		24 години			
4							
5	1	Жива маса новонародженого, г		до 400			
6	2	Довжина від хвоста до потилиці, см		до 15			
7	3	Об'єм за лопатками, см		18 - 19			
8	4	Об'єм живота,		18			
9	5	Пропорційність кінцівок до тулуба		не пропорційні			
10	6	Конфігурація голови, см		коротка, широка, з вздутим лобом			
11	7	Об'єм голови (за очами), см		12			
12	8	Довжина хвоста, см		7			
13	9	Стан шкіри		еластичність та рухомість низька			
14	10	Стан шерстного покриву		блискучий, короткий як пух			
15	11	Стан слизових оболонок		блідо-рожеві, зволожені, блискучі			
16	12	Ритмічність виділення меконію		не регулярні (рідкі)			
17	13	Температура тіла, ректальна		до 33			
18	14	Руховий рефлекс		до матері, активний			
19	15	Смоктальний рефлекс		Виражений, кожні 1 - 2 години			
20							
21							
22		Цуценя №104					
23		Сума балів по дослідженому цуценяті		67,25			
24		ДІАГНОЗ -		Середній потенціал розвитку, клінічний стан задовільний			

Диференційована комп'ютерна програма визначення морфофункціонального, клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених цуценят, породи німецька вівчарка (віком до однієї доби)

Ягнята / козенята

Комп'ютерно-діагностична програма визначення клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених ягнят/козенят

№ з/п	Параметри моніторингу	I стадія		II стадія		Нормотрофія	
		Показники	Бали	Показники	Бали	Показники	Бали
1.	Маса тіла при народженні	менше 1,5 кг	13	1,5–2 кг	19	2 кг і більше	25
	Стан шкіри та шерстного покриву	виражена складчастість шкіри, шерсть матова	8	незначна складчастість шкіри, шерсть без блиску	12	шкіра еластична, шерсть блискуча	15
2.	Рухливість	Незадовільна	5	задовільна	7	добра	10
3.	Рефлекторна реакція	погано виражена	5	слабко виражена	7	добре виражена	10

№ з/п	Параметри моніторингу	I стадія		II стадія		Нормотрофія	
		Показники	Бали	Показники	Бали	Показники	Бали
4.	Пропорційність тіла	виражена диспропорція	3	незначна диспропорція	4	відсутня диспропорція	5
5.	Колір слизових оболонок	з синюшним відтінком	3	блідо-рожеві	4	рожеві	5
6.	М'язовий тонус	слабко виражений	3	знижений	4	активні рухи	5
7.	Температура тіла, °С	значно знижена	2	дещо знижена	2,5	у межах фізіологічної норми	3
8.	Дихання, дих. рух./хв	Аритмія	2	ритмічні дихальні рухи	2,5	ритмічні дихальні рухи	3
9.	Довжина тіла, см	35 см і менше	1	35–40 см	1,5	40 см і більше	2
10.	Серцебиття, уд./хв	менше 100 уд./хв	1	100–120 уд./хв	1,5	120–140 уд./хв	2
Σ балів		50 і менше		51–75		76–100	
Прогноз розвитку		клінічний стан незадовільний з низьким потенціалом розвитку		клінічний стан задовільний з середнім потенціалом розвитку		клінічний стан задовільний з високим потенціалом розвитку	

<i>Комп'ютерно-діагностична програма визначення клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених ягнят</i>		
1		
2	Вид тварин	вівця
3	порода:	Прекос
5	1 Жива маса при народженні	1,5-2 кг
6	2 Смоктальний рефлекс	добре виражений
7	3 Стан шкіри та шерстяного покриву	шкіра еластична, шерсть блискуча
8	4 Рухливість	добра
9	5 Рефлекторна реакція	добре виражена
10	6 Пропорційність розвитку тіла	пропорційність
11	7 Колір слизових оболонок	блідо-рожеві
12	8 М'язовий тонус	активні рухи
13	9 Температура тіла	в межах фізіологічної норми
14	10 Дихання	ритмічні дихальні рухи
15	11 Довжина тіла	35-40 см
16	12 Серцебиття	120-140 уд./хв.
17	Сума балів	91,5
18	ДІАГНОЗ -	Нормотрофік, клінічний стан добрий

Приклад використання комп'ютерної програми визначення клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених ягнят / козенят

ВИЗНАЧЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ЗДАТНОСТІ САМЦІВ

Комп'ютерна програма оцінки відтворної здатності бугаїв

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1	Загальний клінічний стан	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5
2	Клінічний стан органів та систем	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5
3	Показники гомеостазу	Відповідають існуючим нормативам	19	Незначний дефіцит бета-каротину (на 5-10 %)	13,25	Дефіцит бета-каротину	7,5
4	Концентрація тестостерону	Відповідають існуючим нормам	18	Незначне зниження тестостерону (на 5-10 %).	14,25	Зниження тестостерону	10,5
5	Постоцитограма	"Нормальний" тип мазка	5	"Нормальний" тип мазка	5	"Дегенеративний" тип мазка	2
6	Прояви статевих рефлексів	Висока активність	10	Середня активність	8,25	Низька активність	5,5
7	Показники якості сперми:						
7.1	Об'єм еякуляту (мл)	Більше 4	9	3-3,9	5,25	До 3	3,5
7.2	Рухливість (бали)	9-10	9	8	6,75	7 та нижче	4,5
7.3	Концентрація спермій (млрд/мл)	1,5-2	7	0,8-1,4	5,25	нижче 0,8	3,5
7.4	Кількість спермій з морфологічними аномаліями (%)	нижче 10	10	10-17	6	18 і більше	4
7.5	Рухливих спермій у еякуляті, млрд	вище 5,4	8	1,92-5,39	6	нижче 1,92	4
Підсумок:		Висока, рекомендуємо для інтенсивного використання	Σ 100	Середня, рекомендуємо для індивідуального використання	Σ 75	Низька, не рекомендуємо для використання	Σ 50

Комп'ютерна програма оцінки відтворної здатності кнурів

Алгоритм комп'ютерної програми оцінки відтворної здатності кнурів

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1	Загальний клінічний стан	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5
2	Клінічний стан органів та систем	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5
3	Показники гомеостазу	Відповідають існуючим нормативам	19	Незначний дефіцит β-каротину (на 5-10%).	13,25	Дефіцит β-каротину	7,5
4	Концентрація тестостерону	Відповідають існуючим нормам	18	Незначне зниження тестостерону (на 5-10%)	14,25	Зниження тестостерону	10,5

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
5	Постоцитограма	"Нормальний" тип мазка	5	"Нормальний" тип мазка	5	"Дегенеративний" тип мазка	2
6	Прояви статевих рефлексів	Висока активність	10	Середня активність	8,25	Низька активність	5,5
7	Показники якості сперми:						
7.1	Об'єм еякуляту (мл)	300-500	9	150-299	7,25	До 150	3,5
7.2	Рухливість (бали)	9-10	9	7-8	6,75	6 та нижче	4,5
7.3	Концентрація спермій (млрд/мл)	0,2-0,25	7	0,1-0,19	5,25	0,09 та нижче	3,5
7.4	Кількість спермій з морфологічними аномаліями (%)	нижче 14	10	14-20	6	Понад 20	4
7.5	Рухливих спермій у еякуляті, млрд	вище 54	8	10,5-54	6	нижче 10,5	4
Підсумок:		Висока, рекомендуємо для інтенсивного використання	Σ100	Середня, рекомендуємо для індивідуального використання	Σ75	Низька, не рекомендуємо для використання	Σ50

Програма оцінки відтворної здатності псів

Алгоритм комп'ютерної програми оцінки відтворної здатності псів

№ з/п	Параметри оцінки	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1	Загальний клінічний стан	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5
2	Клінічний стан органів та систем	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5	Задовільний	2,5
3	Показники гомеостазу	Відповідають існуючим нормативам	19	Незначний дефіцит β-каротину (на 5-10%)	13,25	Дефіцит β-каротину	7,5
4	Концентрація тестостерону	Відповідають існуючим нормам	18	Незначне зниження тестостерону (на 5-10%)	14,25	Зниження тестостерону	10,5
5	Постоцитограма	"Нормальний" тип мазка	5	"Нормальний" тип мазка	5	"Дегенеративний" тип мазка	2
6	Прояви статевих рефлексів	Висока активність	10	Середня активність	8,25	Низька активність	5,5
7	Показники якості сперми:						
7.1	Об'єм еякуляту (мл)	15-10	9	9-5	5,25	До 5	3,5

7.2	Рухливість (бали)	9-10	9	7-8	6,75	6 та нижче	4,5
7.3	Концентрація сперміїв (млрд/мл)	вище 0,4	7	0,2-0,39	5,25	0,19 та нижче	3,5
7.4	Кількість сперміїв з морфологічними аномаліями (%)	20 та нижче	10	20-25	6	Понад 25	4
7.5	Рухливих сперміїв у еякуляті, млрд	3,69 та вище	8	0,7-3,6	6	0,69 та нижче	4
Підсумок:		Висока, рекомендуємо для інтенсивного використання	$\Sigma 100$	Середня, рекомендуємо для індивідуального використання	$\Sigma 75$	Низька, не рекомендуємо для використання	$\Sigma 50$

Програма диференціальної діагностики тестодистрофії кнурів

Алгоритм комп'ютерної програми диференціальної діагностики тестодистрофії кнурів

Назва дослідження		Показники	Бали
Клінічне дослідження	- загальний стан тварини	нормальний	1
		пригнічений	0
	- апетит	нормальний	1
		знижений	0
	- температура тіла	нормальна	1
		підвищена	0
	- пульс	нормальний	1
		прискорений	0
	- дихання	нормальне	1
		прискорене	0
	- функціонування органів і систем організму	нормальне	1
		з відхиленнями	0
	- показники гомеостазу	в межах норми	3
		дефіцитний стан	0
	- стан прооксидантно-антиоксидантної системи	в межах норми	3
		підвищена концентрація ВРО та зниження	0

Назва дослідження	Показники	Бали	
Андрологічна диспансеризація	показників АОЗ		
	- загальна характеристика статевих органів:	2	
	- морфологічні ушкодження	відсутні	
		присутні	0
	- сім'яники:		2
	- розміри	нормальні	
		збільшені – зменшені	0
	- симетрія	нормальна	2
		асиметрична	0
	- консистенція	нормальна	2
		щільна – тістувата	0
	- больова реакція	відсутня	2
		присутня	0
	- макроскопічна характеристика сперми:		2
	- запах	специфічний, невластиві запахи відсутні	
		з відхиленнями	0
	- колір	відповідає нормативам	2
		з домішками	0
	- консистенція	відповідає нормативам	2
		не відповідає	0
- об'єм еякуляту	відповідає нормативам	4	
	низький	0	
- мікроскопічна характеристика сперми:		6	
	відповідає нормативам		

Назва дослідження	Показники	Бали
	- рухливість	не відповідає 0
	- концентрація	відповідає нормативам 6
		не відповідає 0
	- кількість аномальних спермій	відповідає нормативам 6
		не відповідає 0
	- <i>статеві рефлекс</i>	повноцінні 4
		загальмовані 0
	- тип термограми	I 3
		II 4
Термографічне дослідження		III 6
		IV 4
		V 3
		VI 0
	- тип сонограми	I 6
Ультрасонографічне дослідження		II 4
		III 3
		IV 0
	- загальна кількість клітин	незначна 6
		підвищена 0
	- кількість епітеліоцитів	незначна 6
		підвищена 0
	- кількість лейкоцитів	незначна 4
		підвищена 0
	- дистрофія епітеліоцитів	незначна 6
		підвищена 0
	- люмінесценція епітеліоцитів	синьо-зелене забарв- 6

Цитологічне дослідження

Назва дослідження	Показники	Бали
		лення
		жовто-червоне забарвлення
Тестодистрофія	<80-100> балів	Нормальний стан гонад

ПРОГРАМИ ПРОГНОЗУВАННЯ АКУШЕРСЬКИХ ТА ГІНЕКОЛОГІЧНИХ ПАТОЛОГІЙ

Комп'ютерна програма прогнозування післяродового гіполютеолізу в корів

Алгоритм комп'ютерної програми прогнозування післяродового гіполютеолізу в корів

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1	Показники гомеостазу*	В межах норми	15,5	Дефіцитний за каротином та вітаміном А	20
2	Гінекологічне дослідження:				
2.1	Ректальне дослідження	Жовті тіла на стадії регресії чи відсутні	14,5	Розвинуті жовті тіла	16,5
2.2	Ультразвукове дослідження	Малий розмір жовтих тіл	9	Розвинуті жовті тіла різної форми	15
3	Цервіксцитограма	Незначне відхилення від норми	7,5	«Дегенеративний» чи «запальний» тип мазка	20
4	Перебіг вагітності	В анамнезі фізіологічний перебіг вагітності	3	В анамнезі реєстрація захворювань, що супроводжують вагітність (токсикози, остеодистрофія та інші)	10
5	Перебіг родів	В анамнезі фізіологічний перебіг родів	3	В анамнезі патологічні роди (гіпофункція, затримка посліду, неправильні взаємовідносини плода та родових шляхів та інші)	10
6	Морфофункціональний стан молочної залози	Зміни структури та функції молочної залози не виявлено	2,5	Мастити та інші патологічні процеси в молочній залозі	8,5
	Висновок	Висока ймовірність гіполютеолізу	Σ 50	Низька ймовірність гіполютеолізу	Σ 100

ПРОГРАМИ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНИХ ПАТОЛОГІЙ

Диференційна діагностика гонадопатій у корів

Алгоритм комп'ютерної програми диференціальної діагностики гонадопатій у корів

Показники	Об'єктивні дані	Бали, патологія					
		3	4	5	6	7	8
1	2	гіпогона- дизм	гіполютео- ліз	скле- роз	Кіста жовто- го тіла	оо- фо- рит	фолі- кул. кіста
Клінічні дослідження	1 Депресія					10	
	2. Збудження						10
	2 Зниження апетиту					5	
	3 Зниження продуктивності					3	5
	4 Підвищення температури, частоти пульсу та дихання					5	
Прояв репродуктивної функції (статеві цикли)	5 Анафродизія	3	3	3	5	5	
	6 Німфоманія						30
	7 Аритмія					2	
Вагінальні дослідження (слизова оболонка)	8.Рожева, зволожена						5
	9.Бліда, сухувата				5	3	
	10. Матово-бліда, суха	3	3	3			
Колпоцитоскопія	11. Клітини мають чітку структуру з інтенсивним забарвленням як плазми так і ядер.						5
	12. Дегенеративний тип мазка				5	3	
	13. Явище цитолізу	3	3	3			
Ректальні дослідження	14. Виражена болючість яєчників					10	
	15. Розміри яєчників в межах норми		4	5	10	4	
	16. Розміри яєчників зменшені	3	3				
	17. Розміри яєчників збільшені						5

Показники	Об'єктивні дані	Бали, патологія					
		3 гіпогона- дизм	4 гіполютео- ліз	5 скле- роз	6 Кіста жовто- го тіла	7 оо- фо- рит	8 фолі- кул. кіста
	18. Наявність розвинутого жовтого тіла		5				
	19. Щільна консистенція гонад	3	3	3			
	20. М'яка кон- систенція го- над				10		5
	21. Форма овальна			10		5	
	22. Форма приплюснута	3					
	23. Форма грушеподібна чи з перехва- том (у вигляді вісімки)		5		5		
УЗД (Характе- ристика ульт- расонограм)	21. Гіперехо- генна структу- ра			10			
	22. Гіпоехо- генна структу- ра					5	
	23. Локальна гіперехоген- ність	3	3		5		
	24. Анехоген- на структура						5
Термографія зовнішніх ста- тєвих органів	25. Перева- жання холод- них кольорів	3	3	5	5		
	26. Перева- жання гарячих кольорів					5	5
Сума балів		24	35	42	50	65	75

**Програма диференційної програми діагностики післяродового гіпогонади-
зму у корів**

*Алгоритм комп'ютерно-диференційної програми діагностики післяродового
гіпогонадизму у корів*

№ з/п	Показники	Нормальний мор- фо- функціональний стан	Друга стадія гіпогонадизму		Перша стадії гіпогонадизму		
			Бали	Бали	Бали	Бали	
Яєчники							
1.	Розміри, см	Довжина – 2-4,	10	Довжина –1,5,	7,5	Довжина – 1,	5

№ з/п	Показники	Нормальний морфо-функціональний стан	Бали	Друга стадія гіпогонадізму	Бали	Перша стадія гіпогонадізму	Бали
		ширина – 1-2, товщина – 1,5-2		ширина – 0,6, товщина – 1-1,5		ширина – 0,5 товщина – 0,6-1	
2.	Маса, г	10-15	10	8	7,5	5	5
3.	Форма	Неправильна, залежить від фізіологічного стану	2	Овальна округла	1,5	Приплюснута овальна	1
4.	Характер поверхні	Горбкувата, контурують фолікули та жовті тіла	6	Гладенька, можуть контурувати фолікули	4,5	Гладенька	3
5.	Консистенція	Пружна еластична	6	Щільна	4,5	Щільна до каменистої	3
6.	Наявність жовтого тіла.	На поверхні фолікули, або жовті тіла	2	Відсутнє	1,5	Відсутнє	1
Матка							
7.	Розміри, см	Довжина – 30-50, товщина рогів в місці біфуркації – 3-4	8	Довжина – 25-30, товщина рогів в місці біфуркації – 2-3	6	Довжина – 15-20, товщина рогів в місці біфуркації – 1,5-2	4
8.	Товщина стінки рога, мм	На початку – 9-12, біля яйцепроводів – 2	2	На початку – 7-9, біля яйцепроводів – 1,5	1,5	На початку – 4-6, біля яйцепроводів – 1	1
9.	Локалізація	В тазовій, або черевній порожнині	2	В тазовій порожнині	1,5	В тазовій порожнині	1
10	Консистенція тіла та рогів	Пружно еластична	2	Щільна	1,5	Щільна	1
11	Моторика	Виражена	2	Слабка	1,5	Дуже слабка	1
12	Чутливість	Нормальна	2	Зменшена	1,5	Значно зменшена	1
Шийка матки							
13	Розміри, см	Довжина – 5-10, товщина – 3-4,5.	4	Довжина – 3,5-4,5, товщина – 2,5-3	3	Довжина – 2,5-5, товщина – 1,5-2	2
14	Консистенція	Пружна	2	Щільна	1,5	Щільна	1
15	Канал.	Відкритий, або закритий залежить від фізіологічного стану	2	Закритий, може бути відкритий при еструсі	1,5	Закритий	1
Вагіна							
16	Слизова оболонка.	Рожева, зволожена, інтенсивно забарвлена в стадію збудження	2	Бліда	1,5	Матово-бліда	1

№ з/п	Показники	Нормальний морфо-функціональний стан	Бали	Друга стадія гіпогонадізму	Бали	Перша стадія гіпогонадізму	Бали
17	Колпоцитограма	Переважають клітини проміжного шару, клітини мають чітку структуру з інтенсивним забарвленням як плазми так і ядер	10	Переважають клітини поверхневого шару, дегенеративні зміни в епітелії, деформовані клітини погано забарвлюються	7,5	«Дегенеративний тип мазка» («розмитість» контурів ядер і цитоплазми, руйнуванням клітин і виходом ядер, утворенням гомогенних пластів	5
Статеві цикли							
18	Наявність.	Відбуваються регулярно	12	Анафродизія, можуть бути	9	Анафродизія	6
19	Ритм.	Ритмічні.	4	Відсутні, аритмія	3	Відсутні	2
20	Повноцінність прояву.	Повноцінні	4	Відсутні, або неповноцінні	3	Відсутні	2
21	Показники гомеостазу	Загальний білок – 72-86 г/л, неорганічний кальцій – 2,5-3,13 ммоль/л, неорганічний фосфор – 1,45-1,94 ммоль/л, кислотна ємкість – 460-540 мг%, каротин – 0,4-2,8 мг%	6	Дефіцит в організмі каротину – 0,2-0,3 мг%, загального білка – 50-60 г/л	4,5	Значний дефіцит в організмі каротину – 0,05-0,1 мг%, загального білка – 30-40 г/л	3
Σ100 балів – нормальний морфо-функціональний стан				Σ75 балів гіпогонадізм другої стадії. Потенціал реабілітації яєчників високий		Σ50 балів-гіпогонадізм першої стадії. Потенціал реабілітації яєчників низький.	

Програма діагностики гіпогонадізму і гіполютеолізу в овець і кіз

Схема комплексної діагностики гіпогонадізму і гіполютеолізу в овець і кіз

Завдання	Методика	Результат
Анамнез	Аналіз даних щодо статевої циклічності	Характер статевої циклічності, прояв стадії збудження статевого циклу, анафродизія
Визначення показників гомеостазу	Біохімічні, дослідження гормонів	Відповідність нормативам
Клінічне дослідження	Загальноклінічні методи	Стан органів статевої системи

Завдання	Методика	Результат
Ультразвукове дослідження	Ультразвукове сканування	Стан яєчників, рогів та шийки матки
Колпоцитоскопія	Дослідження піхвового мазка	Виведення колпоцитограми

Комп'ютерно-диференційна програма діагностики післяродового гіпогонадізму у корів.		
1		
2	Вид тварин	Корова
3	№ інв., кличка	
4		ЯЄЧНИКИ
5	1	Розміри (см) <input type="text" value="Горошина, лісовий горіх. Довжина -1, ширина 0,5"/>
6	2	Маса (г) <input type="text" value="5"/>
7	3	Форма <input type="text" value="Овальна округла"/>
8	4	Характер поверхні <input type="text" value="Гладенька"/>
9	5	Консистенція <input type="text" value="Щільна до каменистої"/>
10	6	Наявність жовтого тіла чи фолікулів <input type="text" value="Відсутні"/>
11		МАТКА
12	7	Розміри (см) <input type="text" value="Значне зменшення рогів та матки"/>
13	8	Товщина стінки рога (мм) <input type="text" value="Тонкі"/>
14	9	Локалізація <input type="text" value="В тазовій порожнині"/>
15	10	Консистенція тіла та рогів матки <input type="text" value="Щільна"/>
16	11	Моторика <input type="text" value="Дуже слабка"/>
17	12	Чутливість <input type="text" value="Значно зменшена"/>
18		ШИЙКА МАТКИ
19	13	Розміри (см) <input type="text" value="Значно зменшена"/>
20	14	Консистенція <input type="text" value="Щільна"/>
21	15	Канал <input type="text" value="Закритий"/>
22		ВАГІНА
23	16	Слизова оболонка <input type="text" value="Матово-бліда"/>
24		КОЛПОЦИТОГРАМА
25	17	Показники колпоциттоскопії <input type="text" value="Явище цитолізу та дегенерації клітин " дегенеративний="" т"=""/>
26		КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ
27	18	Наявність <input type="text" value="Анафродизія"/>
28	19	Ритм <input type="text" value="Відсутні"/>
29	20	Повноцінність прояву <input type="text" value="Відсутній"/>
30		ГОМЕОСТАЗ
31	21	Показники гомеостазу <input type="text" value="Значний дефіцит в організмі каротину та загального білк"/>
35		
36		
37	ДІАГНОЗ -	Гіпогонадізм I стадії, клінічний стан незадовільний. Потенціал реабілітації яєчників низький.

Приклад комп'ютерно-диференційної програми діагностики післяродового гіпогонадізму у корів

Алгоритм комп'ютерно-диференційної програми діагностики гіпогонадізму в овець / кіз

№ з/п	Показники	Нормальний морфо-функціональний стан	Бали	Друга стадія гіпогонадізму	Бали	Перша стадія гіпогонадізму	Бали
Яєчники							
1.	Розміри, см	довжина – 1,2 і	12	довжина –	9	довжина – 0,5 і	6

		більше; ширина – 0,8 і більше;		0,6–1; ширина 0,3–0,6; товщина – 0,2–0,4		менше; ширина – 0,2 і менше;	
№ з/п	Показники	Нормальний морфо–функціональний стан	Бали	Друга стадія гіпогонадізму	Бали	Перша стадія гіпогонадізму	Бали
		товщина – 0,6 і більше				товщина – 0,1 і менше	
2.	Маса, г	3–6	12	1,5–2,8	9	0,5–1,3	6
3.	Форма	неправильна, залежить від фізіологічного стану	3	овальна округла	2,25	приплюснута овальна	1,5
4.	Характер поверхні	горбиста, контурують фолікули та жовті тіла	6	гладенька, можуть контурувати фолікули чи жовті тіла	4,5	гладенька	3
5.	Наявність жовті тіла	На поверхні фолікули або жовті тіла	5	відсутні	3,75	відсутні	2,5
М а т к а							
6.	Довжина рогів, см	11 і більше	11	зменшені	8,25	значно зменшені	5,5
7.	Товщина стінки рогу, мм	8–10	3	тонка	2,25	дуже тонка	1,5
8.	Локалізація	у тазовій або черевній порожнині	2	у тазовій порожнині	1,5	у тазовій порожнині	1
Ш и й к а м а т к и							
9.	Довжина, см	5–7	5	зменшена	3,75	значно зменшена	2,5
10.	Канал	відкритий або закритий (залежить від фізіологічного стану)	3	закритий (може бути відкритий при еструсі)	2,25	закритий	1,5
В а г і н а							
11.	Слизова оболонка	рожева, зволожена, інтенсивно забарвлена у стадію збудження	2	бліда	1,5	матово–бліда	1
12.	Колпоцитограма	переважають клітини проміжного шару, клітини мають чітку структуру з інтенсивним забарвленням плазми і ядер	10	переважають клітини поверхневого шару, дегенеративні зміни в епітелії, деформовані клітини, погано за-	7,5	дегенеративний тип мазка: розмитість контурів ядер і плазми, руйнування клітин з виходом ядер, утворення гомоген-	5

				барвлені		них пластів із клітин без чітких меж між ними	
С т а т е в і ц и к л и							
13 .	Наявність	виявляються регулярно	12	анафродизія, можуть бути	9	анафродизія	6
14 .	Ритм	ритмічні	4	аритмія	3	–	2
№ з/п	Показники	Нормальний морфо–функціональний стан	Бали	Друга стадія гіпогонадізму	Бали	Перша стадія гіпогонадізму	Бали
15 .	Повноцінність прояву	повноцінні	4	Відсутні або неповноцінні	3	відсутні	2
16 .	Показники гомеостазу	у межах нормативних показників	6	дефіцит каротину, білка, кальцію, фосфору	4,5	значний дефіцит загального білка, каротин не вдається виявити	3
Σ100 балів – нормальний морфофункціональний стан				Σ75 балів – гіпогонадізм другої стадії. Потенціал реабілітації яєчників високий		Σ50 балів – гіпогонадізм першої стадії. Потенціал реабілітації яєчників низький	

1		Комп'ютерно-диференційна програма діагностики гіпогонадізму у овець і кіз	
2		Вид тварин	Вісця
3		№ інв., кличка	
4 ЯЄЧНИКИ			
5	1	Розміри (см)	Довжина - 1,8-2,2; ширина - 0,9-1,1; товщина - 0,7-1,1 ☒
6	2	Маса (г)	4-6 ☒
7	3	Форма	Овально-бобоподібна ☒
8	4	Характер поверхні	Горбиста, контури фолікул не жорсткі ☒
9	5	Консистенція	Приморозлива ☒
10	6	Наявність жовтого тіла чи фолікулів	Відсутні ☒
11 МАТКА			
12	7	Розміри (см)	Довжина 11-20 ☒
13	8	Товщина стінки рога (мм)	На початку 8-10 ☒
14	9	Локалізація	У верхній порожнині ☒
15	10	Консистенція тіла та рогів матки	Приморозлива ☒
16	11	Моторика	Дня слаба ☒
18 ШИЙКА МАТКИ			
19	12	Розміри (см)	Довжина 5-7 ☒
20	13	Консистенція	Груба ☒
21	14	Канал	Відкритий або закритий - залежить від фазового стану ☒
22 БАГІНА			
23	15	Слизова оболонка	Розсв. жовтою ☒
25 КОЛПОЦИТОГРАМА			
25	16	Показники колпоцитоскопії	Порівняно з нормою показники змінюються ☒
26 КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ			
27	17	Наявність статевих циклів	Відсутній ☒
28	18	Ритм статевих циклів	Відсутній ☒
29	19	Повноцінність прояву статевих циклів	Відсутній ☒
30 ГОМЕОСТАЗ			
31	20	Показники гомеостазу	Зар. білок 2,0-2,5 (жовт.) та 2,0-2,5 (жовт.) г/л; Са 2,2 ☒
36		Сума балів	82,5
37		ДІАГНОЗ -	Гіпогонадізм II стадії, клінічний стан задовільний. Потенціал реабілітації яєчників високий

Приклад використання комп'ютерно-диференційної програми діагностики гіпогонадізму в овець та кіз

Алгоритм комп'ютерно-диференційної програми діагностики гіполютеолізу в овець та кіз

№ з/п	Показники	Нормальний стан	Бали	Гіполютеоліз	Бали	Гіполютеоліз з утворенням кісти	Бали
Яєчники							
1.	Розміри, см	1,8 x 2,2 x 0,9	12	збільшені	9	значно збільшені	6
2.	Маса, г	3-6	12	збільшена	9	значно збільшена	6
3.	Форма	овально-бобоподібна	3	грушоподібна, трикутна, грибоподібна	2,25	овальна, овально-округла, грушоподібна	1,5
4.	Характер поверхні	горбиста	6	контурують жовті тіла чи горбиста або гладенька	4,5	контурують ЖТ або гладенька з товстостінним	3
5.	Симетричність	асиметрія	5	асиметрія	3,75	утворенням асиметрія	2,5
Матка							

№ з/п	Показники	Нормальний стан	Бали	Гіполютеоліз	Бали	Гіполютеоліз з утворенням кісти	Бали
6.	Довжина рогів, см	11 і більше	10	нормальні або незначно збільшені	7,5	нормальні або незначно збільшені	5
7.	Товщина стінки рога, мм	8–10	4	нормальна або незначно збільшена	3	нормальна або незначно збільшена	2
8.	Локалізація	у тазовій або черевній порожнині	2	у тазовій або черевній порожнині	1,5	у тазовій або черевній порожнині	1
Шийка матки							
9.	Довжина, см	5–7	5	нормальна або дещо збільшена	3,7 5	нормальна або дещо збільшена	
10.	Канал	відкритий або закритий	3	може бути дещо прочиненим	2,2 5	може бути дещо прочиненим	
Вагіна							
11.	Слизова оболонка	рожева	2	слабко–рожева або бліда	1,5	слабко–рожева або бліда	1
12.	Колпоцитограма	переважають клітини проміжного шару, клітини мають чітку структуру з інтенсивним забарвленням як плазми, так і ядер	10	явища цитолізу та дегенерації клітин, дегенеративний тип мазка: розмитість контурів ядер і плазми, руйнуванням клітин з виходом ядер, утворення гомогенних пластів із клітин без чітких меж між ними	7,5	явища цитолізу та дегенерації клітин, дегенеративний тип мазка: розмитість контурів ядер і плазми, руйнуванням клітин з виходом ядер, утворення гомогенних пластів із клітин без чітких меж між ними	5
Статеві цикли							
13.	Наявність	реєструють	12	можуть бути	9	анафродизія	6
14.	Ритм	ритмічні	4	аритмія	3	–	2
15.	Повноцінність прояву	повноцінні	4	неповноцінні	3	–	2
16.	Показники гомеостазу	у межах нормативних показників	6	дефіцит каротину і загального білка	4,5	значний дефіцит загального білка, каротин не вдається виявити	3
Σ100 балів – нормальний стан				Σ75 балів –		Σ50 балів – гіполютеоліз з	

№ з/п	Показники	Нормальний стан	Бали	Гіполютеоліз	Бали	Гіполютеоліз з утворенням кісти	Бали
				гіполютеоліз		утворенням кісти	

Комп'ютерно-диференційна програма діагностики гіполютеолізу у овець і кіз							
Вид тварин				Коза			
№ інв., кличка							
ЯЄЧНИКИ							
1	1	Розміри (см)		Значно збільшені			
2	2	Маса (г)		Значно збільшена			
3	3	Форма		Овальна, овальноокругла, трикутніста			
4	4	Характер поверхні		Гладька			
5	5	Консистенція		Дрібна, флуїдична			
6	6	Симетричність		Асиметрич			
МАТКА							
7	7	Розміри (см)		Нормальні або незначно збільшені			
8	8	Товщина стінки рога (мм)		Нормальна або незначно збільшена			
9	9	Локалізація		У тазовій або черевній порожнині			
10	10	Консистенція тіла та рогів матки		Пружна, щільна або дрібнувата			
11	11	Моторика		Виражена або зменшена			
12	12	Симетричність рогів		Симетричні або асиметричні			
ШИЙКА МАТКИ							
13	13	Розміри (см)		Нормальні або дещо збільшені			
14	14	Консистенція		Пружна до щільної			
15	15	Канал		Може бути дещо прокочений			
ВАГІНА							
16	16	Слизова оболонка		Слабоокрашена або біла			
КОЛПОЦИТОГРАМА							
17	17	Показники колпоцитоскопії		Яєцька цитологу та докорушай клітин, докорушайний тип мазка			
КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ							
18	18	Наявність статевої циклічності		Аностралія			
19	19	Ритм статевих циклів		Висутні			
20	20	Повноцінність прояву		Висутній			
ГОМЕОСТАЗ							
21	21	Показники гомеостазу		Значний дефіцит в організмі каротину та загального білку.			
Сума балів				50,9			
ДІАГНОЗ -				Гіполютеоліз з утворенням кісти			

Приклад використання комп'ютерно-диференційної програми діагностики гіполютеолізу у овець та кіз

МАМОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ

Програма диференціальної діагностики патологій молочної залози корів сухостійного періоду

Комп'ютерна програма прогнозування диференціальної діагностики патологічних процесів молочної залози корів сухостійного періоду

Показники	Об'єктивні дані	Бали						
ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ	1 Депресія	1	1	1	1	1	1	
	2 Зниження апетиту	1	1	1	1	1	1	
	3 Кульгавість				1			
	4 Підвищення температури, частоти пульсу та дихання				1	1		
	5. Зниження показників гомеостазу	1	1	1	1	1	1	1

Показники	Об'єктивні дані	Бали						
КЛІНІЧНИЙ ТА МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН МОЛОЧНОЇ ЗАЛУЗИ	6 Збільшення розмірів органу	5	5	3				
	7 Асиметрія	2	2	2	3			
	8 Збільшення часток	1	2	2	2			
	9 Тістувата	10	12					
	Консистенція	10 Кам'яниста, тверда			3	2	9	
		11 Часткове ущільнення	3	3	3	4	5	
		12 Больова реакція			5	5		
		13 Підвищена місцева температура	3		5	5	5	
	Колір шкіри	14 Блідість	2	1			3	
		15 Почервоніння	2		4	2	2	
		16 Ціанотичність	1	2				
		17 Збільшення регіональних лімфовузлів	1		5	2	2	
		18 Крепітація тканин, абсцеси, флегмона			3	3		
	ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКРЕТУ		19 З синім відтінком	2	2	3		
		Зміна кольору	20 Солом'яно-жовтий			3	2	
			21 Червоний з пластівцями				2	
		Зміни запаху	22 Каламутний	4			2	
			23 Неприємний запах, гною			1	2	
Зміна консистенції		24 Водяниста	5					
		25 Слизиста			3			
		26 З піною та газами				2		
		27 З пластівцями казеїну			15			
Домішки		28 З крупинками фібрину				10		
	29 З гноєм			8				
	Гіперехогенна структура	30 Локальна зерниста	3		4	4	5	
31 Виражена за поверхнею обся-			2		2	20		

Показники	Об'єктивні дані	Бали						
	гу							
	32 Виражена за фоною інтенсивністю	1	2	2	5			
Ан- та гіпо-ехогенна структура	33 Локальна	2	1					
	34 Виражена за поверхнею обсягу	6	1					
	34 Переважання «гарячих» кольорів	3		10	3	4		
Кольорова палітра	35 Переважання «холодних» кольорів	10	10				10	
	36 Виражена за поверхнею обсягу	3	3	4	3	3	5	
Температурний градієнт тканин	37 Високий	3		5	3	3		
	38 Низький		6	6			10	
Різниця між температурою зовнішнього середовища та молочною	39 Значна			2	2	2		
	40 Незначна	2	1	1			2	
Різниця між ушкодженою тканиною та нормою	41 Значна	2		2	2	2	2	
	42 Незначна		1					
	Сума балів Σ	25 - 42	43 - 55	56 - 60	61 - 65	66 - 70	71 - 75	76 - 80
Діагноз		Субклінічний мас-	набряк	набряк	Катаральна мастит	Флегмона) мастит	тит	Індурація

Показники	Об'єктивні дані		Результати
ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ	Депресія		Немає
	Зниження апетиту		Немає
	Кульгавість		Немає
	Підвищення температури, частоти пульсу та дихання		Немає
	Зниження показників гомеостазу		Є
КЛІНІЧНИЙ ТА МОРФОЛОГІЧНИЙ СТАН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ	Збільшення розмірів органу		Немає
	Асиметрія		Є
	Пропорційне та апропорційне збільшення часток		Немає
	Консистенція	Тістувата (набряк)	Немає
		Кам'яниста, тверда	Є
		Часткове ущільнення тканин	Є
	Больова реакція		Немає
	Підвищена місцева температура		Немає
	Колір шкіри	Блідість	Є
		Почервоніння	Немає
		Цианотичність	Немає
	Збільшення регіональних лімфоузлів, зниження їх рухливості, зміна консистенції, больова реакція, утворення шкарлати по ходу лімфатичних судин		Немає
Крепітація тканин, абсцеси, флегмони		Немає	
ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКРЕТУ	Зміна кольору	Водянистий з синім відтінком	Немає
		Солом'яно-жовтий	Немає
		Червоний з пластівцями	Немає
	Зміни запаху	Каламутний	Немає
		Неприємний запах, гною	Немає
	Зміна консистенції	Слизова	Немає
		З піною та газами	Немає
	Домішки	З пластівцями казеїну	Немає
		З крупинками фібрину	Немає
		З гноем	Немає
ХАРАКТЕРИСТИКА УЛЬТРАСОНОГРАМ	Гіперехогенна структура	Локальна зерниста	Немає
		Виражена за поверхнею обсягу	Є
	Ан- та гіпоехогенна структура	Виражена за фоновою інтенсивністю	Є
		Локальна	Немає
ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМОГРАМ	Кольора палітра	Виражена за поверхнею обсягу	Немає
		Переважає "гарячих" кольорів	Немає
		Переважає "холодних" кольорів	Є
	Температурний градієнт тканин	Виражена за поверхнею обсягу	Є
		Високий	Немає
Різниця між температурою зовнішнього середовища та молочної залози	Високий	Низький	Є
		Незначна	Немає
	Незначна	Значна	Є
		Незначна	Немає
ДІАГНОЗ		Індурація молочної залози	

Приклад комп'ютерної програми диференціальної діагностики патологічних процесів у молочній залозі корів сухостійного періоду

Програма прогнозування дефіциту колостральних імуноглобулінів та відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду

Комп'ютерна програма прогнозування вмісту колостральних імуноглобулінів та відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду

Назва дослідження	Показники		Бали
1. Клінічне	Загальний стан корови	Нормальний	1
		Пригнічений	0
	Продуктивність	Звичайна	1
		Знижена	0
	Апетит	Нормальний	1
		Знижений	0
	Температура тіла	Нормальна	1
		Підвищена	0
	Пульс	Нормальний	1
		Прискорений	0
Дихання	Нормальне	1	

Назва дослідження	Показники		Бали	
	Функціонування органів і систем організму	Прискорене	0	
		Нормальне	1	
	Показники гомеостазу	З відхиленнями	0	
		Відповідають нормативам	3	
	Стан ПОС	Дефіцитний стан в організмі	0	
		Відповідають нормативам	3	
2. Мамологічне	Розміри молочної залози	Відповідають нормативам	3	
		Підвищення рівня ВРО на фоні зниження АОЗ	0	
	Симетрія	Звичайні	2	
		Збільшені або зменшені	0	
	Консистенція	Симетрична форма	2	
		Асиметрична	0	
	Больова реакція	Пружно-еластична	2	
		Щільна	0	
	Почервоніння	Відсутня	2	
		Присутня	0	
	Стан лімфатичних вузлів	Відсутнє	2	
		Виражене	0	
	3. Термоскопічне та термографічне	Тип термограм	Без відхилень	1
			Збільшені, болючі	0
I. Аваскулярний			0	
II. Гіпо-васкулярний			2	
III. Васкулярний			6	
IV. Сітчасто-строкатий			2	
4. Ультрасонографічне	Типи сонограм	V. Дрібно-плямистий	2	
		VI. Крупно-плямистий	1	
		I. Гіпо- та слабка зерниста гіперехогенність.	4	
		II. Гіпо- та гіперехогенність не виражена.	5	
5. Характеристика секрету	Колір	III. Локальна інтенсивна гіперехогенність	2	
		IV. Широка інтенсивна гіперехогенність	0	
	Запах	Солом'яно-жовтий	2	
		Сірий	0	
Домішки	Без відхилень	2		
	Іхорозний	0		
Проба з мастидином	Відсутні	5		
	Згустки казеїну або фібрину	0		
6. Цитологічне (у полі зору сітки окуляра)	Мікробна контамінація	Негативна	2	
		Позитивна	0	
	Загальна кількість клітин	Незначна	5	
		Підвищена	0	
	Кількість епітеліоцитів	Незначна	5	
		Підвищена	0	
Кількість лейкоцитів	Незначна	5		

Назва дослідження	Показники		Бали
	Дистрофічні епітеліоцити	Підвищена	0
		Відсутні, поодинокі	5
		Значна кількість	0
	Люмінесценція епітеліоцитів	Зелена	5
		Жовто-червона	0
7. Колострометрія	Концентрація імуноглобулінів молозива	Низький рівень	0
		Достатній рівень	8
Низька ймовірність отримання молозива з оптимальним вмістом імуноглобулінів та відновлення функції молочної залози	<80-100> балів	Висока ймовірність отримання молозива з оптимальним вмістом імуноглобулінів та відновлення функції молочної залози	

Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду			
Назва дослідження	Показники	Результат	
1. Клінічне	Загальний стан тварини	Нормальний	
	Продуктивність	Знижена	
	Апетит	Нормальний	
	Температура тіла	Нормальна	
	Пульс	Нормальний	
	Дихання	Нормальне	
	Функціонування органів і систем організму	Нормальне	
	Показники гомеостазу	Відповідають нормативам	
2. Мамологічне	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	Відповідають нормативам	
	Розміри молочної залози	Знижені	
	Симетрія	Симетрична форма	
	Консистенція	Грубо-еластична	
	Больова реакція	Відсутня	
	Почервоніння	Відсутнє	
	Стан лімфатичних вузлів	Без виділень	
3. Ультрасонографічне	Ехогенність	Гіпоехогенна структура	
4. Термоскопічне та термографічне	Температурний градієнт	Нормальний	
	Кольорова палітра	Переважає "теплих" кольорів	
5. Характеристика секрету	Колір	Солоно-жовтий	
	Запах	Без виділень	
	Домішки	Відсутні	
	Проба з мастидином	Негативна	
	Мікробна контамінація	Незначна	
6. Цитологічне (у полі зору сіткої окуляра)	Загальна кількість клітин	Незначна	
	Кількість епітеліоцитів	Незначна	
	Кількість лейкоцитів	Незначна	
	Дистрофічні епітеліоцити	Відсутні, поодинокі	
	Люмінесценція епітеліоцитів	Сивко-зелене забарвлення	
	Концентрація імуноглобулінів молозива	Достатній рівень	
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ		100	
ВИСНОВОК		Висока ймовірність відновлення функції молочної залози та отримання молозива з оптимальним вмістом імуноглобулінів	

Приклад комп'ютерної програми прогнозу відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду

Програма диференціальної діагностики маститів у корів лактаційного періоду

Комп'ютерна програма диференційної діагностики патологічних процесів у молочній залозі корів лактаційного періоду

Показники	Об'єктивні дані	Бали								
Загальний стан організму	1. Депресія			1		1	1	1		
	2. Зниження апетиту			2		1	1	1		
	3. Зниження продуктивності			3	1	1	1	1		5
	4. Кульгавість					1				
	5. Підвищення температури, частоти пульсу та дихання					1	1	1		
Молочної залози	6. Збільшення розмірів органу	4		5		2	1	1		
	7. Асиметрія	1				2				2

Показники	Об'єктивні дані	Бали								
	39. II. Гіпо– та гіперехогенність не виражена		26						22	
	40. III. Локальна інтенсивна гіперехогенність			10	10	5	7	10		
	41. IV. Широка інтенсивна гіперехогенність									30
	Сума, Σ	50>	55>	60>	65>	70>	75>	80>	85>	90>
	Діагноз	Серозний набряк	Мастодистрофія	Серозний мастит	Катаральний мастит	Гнійний мастит	Геморагічний мастит	Фібринозний мастит	Субклінічний мастит	Індурація молочної залози

Ретинолдефіцитна неплідність овець та кіз

Комплексна діагностика аліментарної ретинолдефіцитної неплідності у овець і кіз

Завдання	Методика	Результат
Аналіз умов заготівлі і зберігання кормів	Хімічний аналіз	Вміст у кормах поживних, мінеральних речовин і вітамінів згідно зі стандартом
Визначення забезпеченості тварин необхідними поживними, мінеральними речовинами і вітамінами	Аналіз раціонів	Відповідність нормативним показникам
Визначення добової потреби овець і кіз у каротині	Визначення каротину і вітаміну А у сироватці крові і печінці	Порівняння одержаних результатів зі встановленими нормами
Проведення регулярних біохімічних досліджень крові	Дослідження регламентованих показників гомеостазу	Відповідність встановленим нормам
Проведення гінекологічної й акушерської диспансеризації	Облік загальних показників з відтворення; загальні, клінічні і спеціальні дослідження тварин, визначення показників гомеостазу	Визначення стану тварин
Диференціація неплідності	Аналіз і синтез одержаних результатів	Підтвердження чи виключення аліментарної неплідності, обумовленої дефіцитом вітаміну А

Показники	Об'єктивні дані		Результати
ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ	Депресія		Немає
	Зниження апетиту		Є
	Зниження продуктивності		Є
	Зниження показників гомеостазу		Є
	Кульгавість		Немає
КЛІНІЧНИЙ ТА МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ	Збільшення розмірів органу		Є
	Асиметрія		Є
	Пропорційне та апропорційне збільшення часток		Немає
	Консистенція	Тістувата (набряк)	Немає
		Кам'яниста, тверда	Немає
		Часткове ущільнення тканин	Є
	Больова реакція		Є
	Підвищена місцева температура		Є
	Колір шкіри	Почервоніння	Є
		Цианотичність	Немає
	Збільшення регіональних лімфовузлів, зниження їх рухливості, зміна консистенції, больова реакція, утворення шматів до зливи		Є
Крепітація тканин, абсцеси, флегмони		Немає	
ХАРАКТЕРИСТИКА СЕКРЕТУ (МОЛОКА)	Зміна кольору	Водянисте з синім відтінком	Немає
		Солом'яно-жовте	Немає
		Червоне з пластівцями	Немає
		Каламутне	Є
	Зміни запаху	Неприємний запах, запах гною	Є
	Зміна консистенції	Слизова	Є
		З кров'ю	Немає
	Домішки	З пластівцями казеїну	Немає
		З крупинками фібрину	Є
		З гноєм	Немає
Лабораторне дослідження	Збільшення кількості соматичних клітин	Є	
	Зміна електропровідності	Немає	
ХАРАКТЕРИСТИКА УЛЬТРАСОНОГРАМ	Гіперехогенна структура	Локальна гіперехогенність	Є
		Виражена за поверхнею обсягу	Є
ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМОГРАМ	Кольора палітра	Виражена за фоновою інтенсивністю	Є
		Переважають "гарячих" кольорів	Є
		Переважають "холодних" кольорів	Є
	Температурний градієнт тканин	Виражена за поверхнею обсягу	Є
		Високий	Немає
	Різниця між температурою зовнішнього середовища та молочною залозою	Низький	Є
		Значна	Є
	Різниця між ушкодженою тканиною та прилеглою	Незначна	Немає
Значна		Є	
		Незначна	Немає
ДІАГНОЗ		Фібринозний мастит	

Приклад комп'ютерної програми диференціальної діагностики патологічних процесів у молочній залозі корів лактаційного періоду

ПРОГРАМИ ПРОГНОЗУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ ЗА ЛІКУВАННЯ САМОК І САМЦІВ З РЕПРОДУКТИВНИМИ ПАТОЛОГІЯМИ

Комп'ютерна програма прогнозування реабілітаційних процесів статевих органів за лікування корів з післяродовим гіполютеолізмом

Алгоритм комп'ютерної програми прогнозування реабілітаційних процесів статевих органів

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Показники гомеостазу	В межах норми	30	В раціоні дефіцит вітаміну А	16	В раціоні дефіцит вітаміну А	16
2.	Концентрація гормонів	Наближена до фізіологічної	13	Підвищений рівень прогестерону	7	Підвищений рівень прогестерону	7
3.	Ректальне дослідження:						
3.1	Яєчників	Жовті тіла малого розміру	16	Наявність жовтих тіл	11	Наявність жовтих тіл	11

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
3.2	Матки:						
3.2.1	Довжина рогів (см)	Загальна 30-50, 15-20 від місця біфуркації	5	Зменшена	5	Збільшена	1
4.	Ультразвукове дослідження	В яєчниках жовті тіла на стадії регресії або відсутні	16	Розвинене жовте тіло різної конфігурації	9	Розвинене жовте тіло різної конфігурації	9
5.	Цервікс-цитограма	Клітини чіткої структури	20	«Дегенеративний» тип мазка	27	«Запальний» тип мазка	6
Сума балів		Σ 100		Σ 75		Σ 50	
Висновок		Потенціал реабілітації високий		Потенціал реабілітації задовільний		Потенціал реабілітації низький	

Комп'ютерно-програмне прогнозування відновлення функції молочної залози за лікування корів із субклінічним маститом сухостійного періоду

Алгоритм комп'ютерно-програмного прогнозування відновлення функції молочної залози за лікування корів із субклінічним маститом сухостійного періоду

Назва дослідження	Показники		Бали
1. Клінічне	Загальний стан корови	нормальний	1
		пригнічений	0
	Продуктивність	звичайна	1
знижена		0	
Апетит	нормальний		1
знижений		0	
Температура тіла	нормальна		1
підвищена		0	
Пульс	нормальний		1
прискорений		0	
Дихання	нормальне		1
прискорене		0	
Функціонування органів і систем організму	нормальне		1
з відхиленнями		0	
Показники гомеостазу	відповідають нормативам		3
дефіцитний стан в організмі		0	
Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	відповідають нормативам		3
підвищення рівня ПОЛ на фоні зниження АОС		0	
2. Мамологічне	Розміри молочної залози	звичайні	2
збільшені або зменшені		0	
Симетрія	Симетрична форма		2
асиметрична		0	
Консистенція	пружно-еластична		2
щільна		0	
Больова реакція	відсутня		3
присутня		0	
Почервоніння	відсутнє		3
виражене		0	
Стан лімфатичних вузлів	без відхилень		2
збільшені, болючі		0	
3. Ультрасонографічне	-Ехогенність	гіпоехогенна структура	7

Назва дослідження		Показники		Бали
гіперехогенна структура		0		
4. Термоскопічне та термографічне	- Температурний градієнт	нормальний	5	
підвищений		0		
- Кольорова палітра	переважання теплих кольорів	5		
переважання гарячих кольорів		0		
5. Характеристика секрету	- Колір	солом'яно-жовтий	5	
сірий		0		
- Запах	без відхилень	5		
іхорозний		0		
- Домішки	відсутні	5		
згустки казеїну або фібрину		0		
- Проба з мастидином	негативна	3		
позитивна		0		
6. Цитологічне (у полі зору сітки окуляра)	- Мікробна контамінація	не значна	6	
підвищена		0		
- Загальна кількість клітин	незначна	5		
підвищена		0		
- Кількість епітеліоцитів	незначна	5		
підвищена		0		
- Кількість лейкоцитів	незначна	6		
підвищена		0		
Дистрофічні епітеліоцити	відсутні, поодинокі	7		
значна кількість		0		
Люмінесценція епітеліоцитів	зелена	9		
жовто-червона		0		
Низька ймовірність відновлення функції молочної залози		<80-100> балів	Висока ймовірність відновлення функції молочної залози	

Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду			
Назва дослідження	Показники	Результат	
1. Клінічне	Загальний стан тварини	Нормальний	▼
	Продуктивність	Знижена	▼
	Апетит	Нормальний	▼
	Температура тіла	Нормальна	▼
	Пульс	Нормальний	▼
	Дихання	Нормальне	▼
	Функціонування органів і систем організму	Нормальне	▼
	Показники гомеостазу	Відповідають нормативам	▼
Мамологічне	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	Відповідають нормативам	▼
	Розміри молочної залози	Знижені	▼
	Симетрія	Симетрична форма	▼
	Консистенція	Пружно-еластична	▼
	Больова реакція	Відсутня	▼
	Почервоніння	Відсутнє	▼
3. Ультрасонографічне	Стан лімфатичних вузлів	Без відхилень	▼
	Ехогенність	Гіпоехогенна структура	▼
4. Термоскопічне та термографічне	Температурний градієнт	Нормальний	▼
	Кольорова палітра	Переважають "теплі" кольори	▼
	Колір	Солом'яно-жовтий	▼
5. Характеристика секрету	Запах	Без відхилень	▼
	Домішки	Відсутні	▼
	Проба з мастидином	Негативна	▼
	Мікробна контамінація	Незначна	▼
6. Цитологічне (у полі зору сітки окуляра)	Загальна кількість клітин	Незначна	▼
	Кількість епітеліоцитів	Незначна	▼
	Кількість лейкоцитів	Незначна	▼
	Дистрофічні епітеліоцити	Відсутні, поодинокі	▼
	Люмінесценція епітеліоцитів	Синьо-зелене забарвлення	▼
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ		100
ВИСНОВОК		Висока ймовірність відновлення функції молочної залози	

Приклад комп'ютерної програми відновлення функції молочної залози сухостійного періоду

**Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення репродуктивної функції
самок за озонотерапії корів з метритом**

*Алгоритм комп'ютерно-програмного прогнозу відновлення репродуктивної
функції за озонотерапії корів з ендометритом*

Види дослідження	Орган, що досліджується	Показники	Результат	Бали		
Клінічне дослідження		Загальний стан тварини	Нормальний	1		
			Пригнічений	0		
		Продуктивність	Звичайна	1		
			Знижена	0		
		Апетит	Нормальний	1		
			Знижений	0		
		Температура тіла	Нормальна	1		
			Підвищена	0		
		Пульс	Нормальний	1		
			Прискорений	0		
		Дихання	Нормальне	1		
			Прискорене	0		
		Функціонування органів і систем організму	Нормальне	1		
			З відхиленнями	0		
				Показники гомеостазу	В межах норми	3
					Дефіцитний стан	0
Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	В межах норми			3		
	Підвищена концентрація вільнорадикальних окислів та зниження показників антиоксидантного захисту			0		
Акушерсько-гінекологічне	Яєчник	Розміри	Нормальний	3		
			Гіпоструктура	0		
		Консистенція	Нормальна	2		
			Щільна	0		
		Структура	Переважає функціональної тканини	3		
			Склероз	0		
		Больова реакція	Відсутня	2		
			Присутня	0		
	Матка	Розміри	Нормальні	3		
			Збільшені / зменшені	0		
		Симетричність	Симетрична	2		
			Асиметрична	0		
		Консистенція	Нормальна	3		
			Щільна / тістувата	0		
		Скорочувальна здатність	Виражена	2		
			Відсутня	0		
Шийка матки	Розміри	Нормальна	2			

Види дослідження	Орган, що досліджується	Показники	Результат	Бали		
			Збільшена / зменшена	0		
		Консистенція	Нормальна	2		
			Кам'яниста	0		
		Виділення ексудату	Відсутні	2		
			Присутні	0		
		Почервоніння	Рожевий колір	2		
			Червоний колір	0		
		Канал шийки матки	Відкритий	2		
			Закритий	0		
		Ультрасонографічне	Яечник	Розміри	Нормальні	2
Зменшені	0					
Щільність	Нормальна			3		
	Висока			0		
Ехогенність	Гіпоехогенна структура		3			
	Гіперехогенна структура		0			
Матка	Розміри		Нормальні	2		
			Збільшені / зменшені	0		
Ехогенність	Гіпоехогенна структура		3			
	Гіперехогенна структура		0			
Шийка матки	Розміри		Нормальні	2		
			Збільшені / зменшені	0		
	Ехогенність	Гіпоехогенна структура	3			
		Гіперехогенна структура	0			
Термографічне	Зовнішні статеві органи	Температурний градієнт	Нормальний	1,5		
			Підвищений	0		
		Кольорова палітра	Переважають синьо-зелених "холодних" кольорів	1,5		
			Переважають червоних "гарячих" кольорів	0		
		Цитологічне		Мікробна контамінація	Незначна	6
					Підвищена	0
Загальна кількість клітин	Незначна			6		
	Підвищена			0		
Кількість епітеліоцитів	Незначна			6		
	Підвищена			0		
Кількість лейкоцитів	Незначна			6		
	Підвищена			0		
Дистрофія епітеліоцитів	Незначна			6		
	Виражена			0		
Люмінесценція епітеліоцинів	Синьо-зелене забарвлення	6				
	Жовто-червоне забарвлення	0				

Види дослідження	Орган, що досліджується	Показники	Результат	Бали
Низька імовірність відновлення репродуктивної функції		< 80-100 > балів	Висока імовірність відновлення репродуктивної функції	

Назва дослідження	Показники	Результат	
1. Клінічне дослідження	Загальний стан тварини	Нормально	
	Продуктивність	Висока	
	Апетит	Нормально	
	Температура тіла	Нормально	
	Пулс	Нормально	
	Дихання	Нормально	
	Функціонування органів і систем організму	Нормально	
	Показники гомеостазу	Висока норма	
2. Акуше-рєско-гінекологічне дослідження	тан прооксидантно-антиоксидантної системи	Висока норма	
	ЯЄЧНИК	Розміри	Нормально
		Консистенція	Нормально
		Структура	Повністю відповідно нормі
		Больова реакція	Висока
	МАТКА	Розміри	Нормально
		Симетричність	Висока норма
		Консистенція	Нормально
		Скорочувальна здатність	Висока
	ШИЙКА МАТКИ	Розміри	Нормально
		Консистенція	Нормально
		Виділення	Висока
		Почервоіння	Нормально
		Канал шийки матки	Висока
3. Ультрасонографічне дослідження	ЯЄЧНИКИ	Розміри	Нормально
		Щільність	Нормально
		Ехогенність	Повністю відповідає
	МАТКА	Розміри	Нормально
		Ехогенність	Повністю відповідає
	ШИЙКА МАТКИ	Розміри	Нормально
Ехогенність	Повністю відповідає		
4. Термографічне дослідження	Зовнішні статеві органи	Температурний градієнт	Нормально
		Кольорова палітра	Повністю відповідає "гарній" нормі
5. Цитологічне дослідження		Мікробна контамінація	Нормально
		Загальна кількість клітин	Нормально
		Кількість епітеліоцитів	Нормально
		Кількість лейкоцитів	Нормально
		Дистрофія епітеліоцитів	Нормально
Люмінесценція епітеліоцитів	Характерна для здоров'я		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ		80,5	
ВИСНОВОК		Висока імовірність відновлення репродуктивної функції	

Приклад комп'ютерної програми прогнозування відновлення репродуктивної функції корів

Програма прогнозування відновлення репродуктивної функції самців
 Алгоритм комп'ютерної програми прогнозу відновлення репродуктивної функції самців за лікування тестодистрофії

Назва дослідження	Показники	Бали
-------------------	-----------	------

Назва дослідження	Показники		Бали
Клінічне дослідження	- загальний стан тварини	нормальний	1
		пригнічений	0
	- апетит	нормальний	1
		знижений	0
	- температура тіла	нормальна	1
		підвищена	0
	- пульс	нормальний	1
		прискорений	0
	- дихання	нормальне	1
		прискорене	0
	- функціонування органів і систем організму	нормальне	1
		з відхиленнями	0
	- показники гомеостазу	в межах норми	3
		дефіцитний стан	0
- стан прооксидантно-антиоксидантної системи	в межах норми	3	
	підвищена концентрація вільно радикальних окислів та зниження показників антиоксидантного захисту	0	
Андрологічна диспансеризація	- загальна характеристика статевих органів морф. ушкодження	відсутні	2
		присутні	0
	- сім'яники розміри	нормальні	2
		збільшені – зменшені	0
- симетрія	нормальна	2	
	асиметрична	0	
Андрологічна диспансеризація	консистенція	нормальна	2
		щільна – тістувата	0
	больова реакція	відсутня	2
		присутня	0
	- макроскопічна характеристика сперми запах	специфічний, не властиві запахи відсутні	2
		з відхиленнями	0
	- колір	відповідає нормативам	2
		з домішками	0
	- консистенція	відповідає нормативам	2
		не відповідає	0
	- об'єм еякуляту	відповідає нормативам	4
		низький	0
	- мікроскопічна характеристика сперми рухливість	відповідає нормативам	6
		не відповідає	0
	- концентрація	відповідає нормативам	6
		не відповідає	0
	- кількість аномальних спермій	відповідає нормативам	6
		не відповідає	0
- статеві рефлекси	повноцінні	4	
	загальмовані	0	

Назва дослідження	Показники		Бали
Ультрасонографічне дослідження	- сім'яники щільність	нормальна	3
		висока	0
	ехогенність	гіпоехогенна структура	3
		гіперехогенна структура	0
Термографічне дослідження	- температурний градієнт	в межах норми	2
		підвищений – знижений	0
	- кольорова палітра	переважання синьо-зелених «холодних» кольорів	2
		переважання червоних «гарячих» кольорів	0
Цитологічне дослідження	- мікробна контамінація	незначна	6
		підвищена	0
	- загальна кількість клітин	незначна	6
		підвищена	0
	- кількість епітеліоцитів	незначна	6
		підвищена	0
	- кількість лейкоцитів	незначна	6
		підвищена	0
	- дистрофія епітеліоцитів	незначна	6
		підвищена	0
	- люмінесценція епітеліоцитів	синьо-зелене забарвлення	6
		жовто-червоне забарвлення	0
Низька ймовірність відновлення репродуктивної функції	<80-100> балів		Висока ймовірність відновлення репродуктивної функції

Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення репродуктивної функції самців			
Назва дослідження		Показники	Результат
1. Клінічне дослідження		Загальний стан тварини	Нормальний
		Апетит	Нормальний
		Температура тіла	Нормальна
		Пульс	Нормальний
		Дихання	Нормальне
		Функціонування органів і систем організму	Нормальне
		Показники гомеостазу	В межах норми
	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	В межах норми	
2. Андрологічна диспансеризація	Загальна характеристика статевих органів	Морфологічні ушкодження сім'яників	Відсутні
		Розміри	Нормальний
		Симетрія	Нормальна
		Консистенція	Нормальна
		Больова реакція	Відсутня
	Макроскопічна характеристика сперми	Запах	Специфічний, не властивий запаху відсутній
		Колір	Відповідає нормативам
		Консистенція	Відповідає нормативам
		Об'єм еякуляту	Відповідає нормативам
	Мікроскопічна характеристика сперми	Рухливість	Відповідає нормативам
		Концентрація	Відповідає нормативам
		Кількість аномальних спермій	Відповідає нормативам
		Статеві рефлекси	Повноцінні
3. Ультрасонографічне дослідження		Щільність	Нормальна
		Ехогенність	Гіпоехогенна структура
4. Термографічне дослідження		Температурний градієнт	В межах норми
		Кольорова палітра	Переважають синьо-зелені "холодних" кольорів
5. Цитологічне дослідження		Мікробна контамінація	Незначна
		Загальна кількість клітин	Незначна
		Кількість епітеліоцитів	Незначна
		Кількість лейкоцитів	Незначна
		Дистрофія епітеліоцитів	Незначна
	Люмінесценція епітеліоцитів	Сильно-зелене забарвлення	
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ			100
ВИСНОВОК			Висока імовірність відновлення репродуктивної функції

Приклад комп'ютерної програми прогнозування відновлення репродуктивної функції самців
ПРОГРАМИ ДОЗУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ЗА ПРОФІЛАКТИКИ І ЛІКУВАННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ПАТОЛОГІЙ

Програма поправок дозування препаратів за лікування корів з гонадодистрофією
 Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів коровам за гонадодистрофії

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л	4,0-10,0	1,0-3,0	2	<1,0	3
Вміст вітаміну А у сироватці крові, мкмоль/л	1,5-2,8	1,4-1,0	2	<1,0	3
Вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л	25-50	20-24	2	<20	3
<i>Підсумок балів</i>			6		9
<i>Стан прооксидантно-антиоксидантної системи</i>					
Вміст у сироватці крові:					
-МДА, мкМ/л	0,2-0,3	0,5-0,6	3	0,8-0,9	4
-Каталази, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	40-55	30-40	2	20-30	4

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
-СОД, умовн. од./мгНв	9-12	7-8	2	5-6	4
Вміст в еритроцитах					
-МДА, мкМ/л	25-35	35-45	2	45-55	4
-Каталази, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	25-35	15-25	2	5-15	4
-ВГ, мкМ/л	3,8-3,9	3,5-3,7	2	3,2-3,3	4
<i>Підсумок балів</i>			<i>13</i>		<i>24</i>
<i>Стан системи кисневого метаболізму</i>					
-Кількість еритроцитів, Т/л	5-7,5	4-5	2	<4	4
-Концентрація гемоглобіну, г/л	99-129	80-98	2	<80	4
-Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	1,5-2,5	1,0-1,5	2	<1,0	4
<i>Підсумок балів</i>			<i>6</i>		<i>12</i>
<i>Гормональний статус</i>					
-Концентрація естрогенів, пмоль/л	100-150	75-99	4	<75	8
-Колпоцитоскопія	«Нормальний» тип мазка	Незначна дегенерація клітин	2	«Дегенеративний» тип мазка	4
<i>Підсумок балів</i>			<i>6</i>		<i>12</i>
<i>Стан яєчників</i>	У межах норми	У межах норми	3	Не значно зменшені	4
-Розміри					
-Консистенція	Еластичні	Помірковано щільні	3	Помірковано щільні	4
<i>Підсумок балів</i>			<i>6</i>		<i>8</i>
<i>Стан матки</i>	Виражена	Незначна	3	Значно слабка, або відсутня	5
-Скорочувальна здатність					
-Консистенція	Еластична	Помірковано щільна	2	Щільна	3
<i>Підсумок балів</i>			<i>5</i>		<i>8</i>
<i>Стан вагіни:</i>	Рожева, зволожена	Бліда, сухувата	2	Матово бліда, суха	4
Слизова оболонка					
Характеристика статевого циклу	Повноцінний	Неповноцінний	3	Неповноцінний або анафродизія	8
Тип термограми зовнішніх статевих органів	III – васкуля-рний, IV - сітчастострокатий	II – гіповаску-лярний	4	I – аваскулярний; II - гіповаску-лярний	8
Тип сонограми гонад	I - гіпо- та слабка зерниста гіперехо-генність	II - гіпо- та гіпе-рехогенність не виражені	4	III - локальна інтенсивна гіперехогенність, IV - широка інтенсивна гіперехогенність	7
<i>Підсумок балів</i>			<i>13</i>		<i>27</i>
Σ балів	Застосування препаратів не потрібне		> 55-70	>70-100	
Висновок			Необхідне застосування препаратів	Термінове введення препаратів	

A		B	C
Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів			
2	Вид тварин	Корови (оваріодістрофія, гіпогонадізм)	
3	Показники		Фактичні дані
4	Біохімічні показники		
5	Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л	<1,0	
6	Вміст вітаміну А у сироватці крові, ммоль/л	<1,0	
7	Вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л	<20	
9			
10	Підсумок балів		9
11	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи		
12	Вміст у сироватці крові:		
13	- МДА, мкМ/л	0,8-0,9	
14	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв	20-30	
15	- СОД, умовн. од./мгНв	5-6	
16	Вміст в еритроцитах:		
17	- МДА, мкМ/л	45-55	
18	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв	5-15	
19	- ВГ, мкМ/л	3,2-3,3	
21			
22	Підсумок балів		24
23	Стан системи кисневого метаболізму		
24	Кількість еритроцитів, г/л	<4	
25	Концентрація гемоглобіну, г/л	<80	
26	Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	<1,0	
33			
34	Підсумок балів		12
35	Гормональний статус		
36	- Концентрація естрогенів, пмоль/л	<75	
37	- Колпоцитоскопія	- Дегенеративний тип мазка	
42			
43	Підсумок балів		12
44	Стан яєчників		
45	- Розміри	Не значно зменшені	
46	- Консистенція	Помірно щільні	
47			
48	Підсумок балів		8
49	Стан матки		
50	- Скорочувальна здатність	Значно слабка, або відсутня	
51	- Консистенція	Щільна	
52			
53	Підсумок балів		8
54	Стан вагіни		
55	Слизова оболонка	Матово біла, суха	
56	Характеристика статевого циклу	Неповноцінний або ациклічний	
57	Тип термограми зовнішніх статевих органів	I - ааа овуляторний; III - гіпова овуляторний	
58	Тип сонограми гонад	III - локальна гіперехогенність, IV - широка гіперехогенність	
59	Підсумок балів		27
60	Σ балів		100
61	<i>Висновок</i>	<i>Термінове застосування препаратів</i>	

Приклад комп'ютерної програми рейтингової оцінки необхідності введення препаратів
Програма поправок дозування препаратів за лікування корів з гіпонадизмом
 Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів за гіпонадизму

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л	4,0-10,0	1,0-3,0	3	<1,0	10
Вміст вітаміну А у сироватці крові, мкмоль/л	1,5-2,8	1,4-1,0	3	<1,0	
Вміст цинку, мкмоль/л у сироватці крові	25-50	20-24	3	<20	10
Підсумок балів			9		20
Стан прооксидантно-					

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
антиоксидантної системи					
Вміст у сироватці крові:					
МДА, мкМ/л	0,2-0,3	0,5-0,6	1	0,8-0,9	2
Каталаза, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	40-55	30-40	1	20-30	2
СОД, умовн. од./мгНв	9-12	7-8	1	5-6	2
Вміст в еритроцитах					
МДА, мкМ/л	25-35	35-45	1	45-55	2
Каталаза, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	25-35	15-25	1	5-15	2
ВГ, мкМ/л	3,8-3,9	3,5-3,7	1	3,2-3,3	2
Прооксидантно-антиоксидантне співвідношення (умовн. од.)	1:1	2:1	2	3:1	4
Підсумок балів			8		16
Стан системи кисневого метаболізму					
-Кількість еритроцитів, Т/л	5-7,5	4-5	1	<4	2
-Концентрація гемоглобіну, г/л	99-129	80-98	1	<80	2
-концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	1,5-2,5	1,0-1,5	1	<1,0	2
Підсумок балів			3		6
Гормональний статус					
концентрація естрогенів, пмоль/л	100-150	75-99	4	<75	8
Колпоцитоскопія	«Нормальний» тип мазка	Незначна дегенерація клітин	2	«Дегенеративний» тип мазка	4
Підсумок балів			6		12
Стан яєчників					
Розміри	У межах норми	У межах норми	2	Не значно зменшені	4
Консистенція	Еластичні	Помірковано щільні	2	Щільні, кам'янисті	4
Підсумок балів			4		8
Стан матки					
Скорочувальна здатність	Виражена	Незначна	3	Значно слабка, або відсутня	4
Консистенція	Еластичні	Помірковано щільна	2	Щільна	4
Підсумок балів			5		8
Стан вагіни:					
Слизова оболонка	Рожева, зволожена	Бліда, сухувата	2	Матово біла, суха	4
Характеристика статевого циклу	Повноцінний	Неповноцінний	4	Анафродизія	10
Тип термограми зовнішніх статевих органів	III – васкулярний, IV – сітчастострокатий	II – гіповаскулярний	4	I – аваскулярний	8
Тип сонограми гонад	I - гіпо- та слабка зерниста гіперехогенність	II - гіпо- та гіперехогенність не виражені	4	III - локальна інтенсивна гіперехогенність, IV - широка інтенсивна гіперехогенність	8
Підсумок балів			14		30

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Σ балів	Застосування препаратів не потрібне		50-70		>70-100
Висновок			Необхідне застосування препаратів		Термінове введення препаратів

Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів	
1	
2	Вид тварин <small>Корови (оваріодистрофія, гіпогонадізм)</small>
3	Показники Фактичні дані
4	Біохімічні показники
5	Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л <1,0
6	Вміст вітаміну А у сироватці крові, ммоль/л <1,0
7	Вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л <20
9	
10	Підсумок балів 9
11	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи
12	Вміст у сироватці крові:
13	- МДА, мкМ/л 0,8-0,9
14	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв 20-30
15	- СОД, умовн. од./мгНв 5-6
16	Вміст в еритроцитах:
17	- МДА, мкМ/л 45-55
18	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв 5-15
19	- ВГ, мкМ/л 3,2-3,3
21	
22	Підсумок балів 24
23	Стан системи кисневого метаболізму
24	Кількість еритроцитів, г/л <4
25	Концентрація гемоглобіну, г/л <80
26	Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л <1,0
33	
34	Підсумок балів 12
35	Гормональний статус
36	- Концентрація естрогенів, пмоль/л <75
37	- Колпоцитоскопія "Дегенеративний" тип мазка
42	
43	Підсумок балів 12
44	Стан яєчників
45	- Розміри Не значно зменшені
46	- Консистенція Похрипчаво-щільна
47	
48	Підсумок балів 8
49	Стан матки
50	- Скорочувальна здатність Значно слабка, або відсутня
51	- Консистенція Щільна
52	
53	Підсумок балів 8
54	Стан вагіни
55	Слизова оболонка Матово біла, суха
56	Характеристика статевого циклу Неповноціний або аніфродизія
57	Тип термограми зовнішніх статевих органів I - ааокулярний; II - гіловаокулярний
58	Тип сонограми гонад III - локальна інтенсивна гіперехогенність; IV - широка інтенсивна гіперехогенність
59	Підсумок балів 27
60	Σ балів 100
61	Висновок Термінове застосування препаратів

Приклад комп'ютерної програми рейтингової оцінки необхідності введення препаратів коровам за гіпогонадізму

Програма поправок дозування препаратів за лікування корів з діорганною патологією

Рейтингова оцінка необхідності застосування препаратів коровам за діорганної патології

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л	4,0-10,0	1,0-3,0	2	<1,0	4

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Вміст вітаміну А у сироватці крові, мкмоль/л	1,5-2,8	1,4-1,0	2	<1,0	4
Вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л	25-50	20-24	2	<20	4
Підсумок балів			6		12
Стан прооксидантно-антиоксидантної системи					
Вміст у сироватці крові:					
МДА, мкМ/л	0,2-0,3	0,5-0,6	1	0,8-0,9	2
Каталази, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	40-55	30-40	1	20-30	2
СОД, умовн. од./мгНв	9-12	7-8	1	5-6	2
Вміст в еритроцитах					
МДА, мкМ/л	25-35	35-45	1	45-55	2
Каталази, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	25-35	15-25	1	5-15	2
ВГ, мкМ/л	3,8-3,9	3,5-3,7	1	3,2-3,3	2
Підсумок балів			6		12
Стан системи кисневого метаболізму					
Кількість еритроцитів, Т/л	5-7,5	4-5	1	<4	2
Концентрація гемоглобіну, г/л	99-129	80-98	1	<80	2
Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	1,5-2,5	1,0-1,5	1	<1,0	2
Підсумок балів			3		6
Гормональний статус					
Концентрація естрогенів, нмоль/л	100-150	75-99	4	<75	8
Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка	Незначна дегенерація клітин	3	«Дегенеративний» тип мазка	6
Підсумок балів			7		14
Стан яєчників					
Розміри	У межах норми	У межах норми	3	Не значно зменшені	6
Консистенція	Еластичні	Помірковано щільні	3	Помірковано щільні	6
Наявність жовтого тіла	Відсутнє	Присутнє	5	Присутнє	10
Підсумок балів			11		22
Стан матки					
Скорочувальна здатність	Виражена	Незначна	2	Значно слабка, або відсутня	4
Консистенція	Еластична	Помірковано щільна	2	Щільна	4
Цервікситограма	Нормальний тип мазка	Дегенерація клітин, мікробна контамінація	5	Цитоліз та дегенерація клітин, значна мікробна контамінація	10

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Підсумок балів			9		18
Стан вагіни:					
Слизова оболонка	Рожева, зволожена	Бліда, сухувата	2	Матово бліда, сухувата	4
Характеристика статевого циклу	Повноцінний	Неповноцінний	2	Неповноцінний або анафродизія	4
Тип термограми зовнішніх статевих органів	III – васкулярний, IV - сітчастострокатий	II – гіповаскулярний	2	I – аваскулярний; II – гіповаскулярний	4
Тип сонограмигонад	I - гіпо- та слабка зерниста гіперехогенність	II - гіпо- та гіперехогенність не виражені	2	III - локальна інтенсивна гіперехогенність, IV - широка інтенсивна гіперехогенність	4
Підсумок балів			8		16
Σ балів		> 50-70		>70-100	
Висновок	Застосування препаратів не потрібне	Необхідне застосування препаратів		Термінове введення препаратів	

Комп'ютерна програма поправок дозування препаратів.		
1		
2	Вид тварин	Корова
3	Порода	
4	1	Потенціал розвитку плода
5	2	Клінічний стан вагітної корови. Показники гомеостазу.
6	3	Період утримання
7	4	Жива маса корови, кг
8	5	Вік тварини, роки
9	6	Продуктивність корови, тис. кг
13		
14	Сума балів	75
15		ДІАГНОЗ -
16		Збільшення дози на 25%

Приклад використання комп'ютерної програми поправок дозування препаратів

Програма поправок дозування препаратів за профілактики ембріо-, фетота плацентопатій (підвищення життєздатності неонатальних телят)

Комп'ютерна програма поправок дозування препаратів за профілактики ембріо-, фетота плацентопатій (підвищення життєздатності неонатальних телят)

№ з/п	Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
1.	Потенціал розвитку плода	Високий	40	Середній	30	Низький	20
2.	Клінічний стан вагітної корови. Показники гомеостазу	Задовільний. Показники близькі до норми	30	Задовільний. Дефіцит в організмі β-каротину	25	Задовільний. Значний дефіцит β-каротину	15
3.	Період утри-	Початок зимо-	10	Середина зимо-	7,5	Кінець зимо-	5

№ з/п	Параметри визначення	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
	мання	вого стійлового утримання		вого стійлового утримання		го стійлового утримання	
4	Жива маса корови, кг	До 450	10	До 500	6,5	Понад 500	5
5.	Вік тварин, роки	Три – чотири	5	П'ять – сім	3	Нетелі, корови понад вісім	2,5
6.	Продуктивність корів, тис. кг	До 3	5	3,5-4	3	Понад 4	2,5
	Підсумок	нормативне дозування	100	збільшення дози на 25%	75	збільшення дози на 50%	50

Комп'ютерна програма поправки дозування препарату „Гравідоопт” за профілактики антенатальної гіпотрофії

Алгоритм програми поправки дозування препарату «Гравідоопт» (I фракція)

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
Дослідження вагітної суки							
1	Маса, кг	35	10	30	6,5	25	4
2	Вік, роки	3 - 5	10	1 - 3	6,5	5 - 10	4
3	Вгодованість	висока	10	середня	7,5	низька	6
4	Клінічний стан	Задовільний. Порухень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Задовільний. Порухень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Не задовільний, виявленні порушення функціонування органів чи систем	5
5	Повно цінність раціону	повноцінний	7,5	повноцінний	7,5	неповноцінний	5
6	Кількість плодів у анамнезі	5 - 7	15	До 5	8,5	7 - 11	6
7	Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка	7,5	Нормальний тип мазка	7,5	Дегенеративний тип мазка	5
8	Стан статевих органів	Патологічних процесів не виявлено	7,5	Патологічних процесів не виявлено	7,5	Виявлені патологічні процеси у вагіні, шийці матки, зовнішніх статевих органах	5
9	Ультразвукове дослідження ембріона Розміри ембріона, мм	9 - 10	12,5	8	8	6	5
	Довжина плодового міхура, мм	13 - 15	12,5	12	8	11	5
	Підсумок	Високий потен-	∑	Середній потен-	∑75	Низький потенці-	∑

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
		ціал розвитку	100	ціал розвитку		ал розвитку	50
		Рекомендовано застосовувати 1 фракцію препарату "Гравідоопт"		Рекомендовано дозу препарату „Гравідоопт” – 1 фракція збільшити на 25%		Збільшити дозу препарату „Гравідоопт” – 1 фракція на 50%	

	A	B	C
1	Комп'ютерна програма поправок дозування препарату "Гравідоопт" (1 фракція)		
2	Вид тварин	собака	
3	порода:	Німецька вівчарка	
4	1	Дослідження вагітної суки Жива маса (кг)	35 30 25
5	2	Вік (років)	3-5 1-3 5-10
6	3	Вгодованість	висока середня низька
7	4	Клінічний стан	Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено Не задовільний. Виявлені порушення функціонування органів чи систем.
8	5	Повноцінність раціону	повноцінний повноцінний не повноцінний
9	6	Кількість плодів у анамнезі	5-7 до 5 7-11
10	7	Колпоцитоскопія	нормальний тип мазка нормальний тип мазка "дегенеративний" тип мазка
11	8	Стан статевих органів	патологічних процесів не виявлено патологічних процесів не виявлено виявлені різні патології вагіни, шийки матки, зовнішніх статевих органів.
12	9	Ультразвукове дослідження ембріона Розміри ембріона, мм	9-10 8 6
13	10	Довжина плодового міхура, мм	13-15 12 11
14	Потенціал розвитку ембріона		
15	Рекомендовані препарати та дози		1 фракція препарату "Гравідоопт"

Приклад комп'ютерної програми поправок дозування препарату „Гравідоопт” (1 фракція)

Алгоритм програми поправок дозування препарату „Гравідоопт” (II фракція)

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
Дослідження вагітної суки							
1	Маса, кг	35	10	30	6,5	25	4
2	Вік, роки	3-5	10	1-3	6,5	5-10	4
3	Вгодованість	висока	11	середня	7,5	низька	5
4	Клінічний стан	Задовільний, порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Задовільний, порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	7,5	Не задовільний, виявлені порушення функціонування органів чи систем	5
5	Повноцінність раціону	повноцінний	7,5	повноцінний	7,5	Не повноцінний	5
6	Кількість плодів у анамнезі	5-7	15	До 5	8,5	7-11	6
7	Колпоцитоскопія	Нормальний	7,5	Нормальний тип	7,5	Дегенеративний	5

		тип мазка		мазка		тип мазка	
8	Стан статевих органів	Патологічних процесів чи запалень не виявили	7,5	Патологічних процесів чи запалень не виявили	7,5	Виявлені патологічні процеси у вагіні, шийці матки чи зовнішніх статевих органах	5
9	УЗД плода: Довжина плодового міхура, мм	39-41	6	30-32	3,75	27	2,5
	Ширина плодового міхура, мм	34-36	6	28-32	3,75	25-27	2,5
	Розміри плода, см	4,4-4,7	12	4,0	8,5	3,8	6
Підсумок		Високий потенціал розвитку	$\sum 100$	Середній потенціал розвитку	$\sum 75$	Низький потенціал розвитку	$\sum 50$
		Рекомендовано застосовувати препарат „Гравідоопт” – 2 фракція		Рекомендовано дозу препарату „Гравідоопт” – 2 фракція збільшити на 25%		Збільшити дозу препарату „Гравідоопт” – 2 фракція на 50%	

	A	B	C
1	Комп'ютерна програма поправок дозування препарату "Гравідоопт" (2 фракція)		
2	Вид тварин		собака
3	порода:		Німецька вівчарка
4	1	Дослідження вагітної суки Жива маса (кг)	35 30 25
5	2	Вік (років)	3-5 1-3
6	3	Вгодованість	5-10 висока середня низька
7	4	Клінічний стан	Задовільний, Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено Задовільний, Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено Не задовільний, Виявлені порушення функціонування органів чи систем.
8	5	Повноцінність раціону	повноцінний не повноцінний
9	6	Кількість плодів у анамнезі	5-7 до 5 7-11
10	7	Колпоцитоскопія	нормальний тип мазка нормальний тип мазка "дегенеративний" тип мазка
11	8	Стан статевих органів	патологічних процесів чи запалень не виявлено патологічних процесів чи запалень не виявлено виявлені різні патологічні процеси у вагіні, шийці матки чи зовнішніх статевих орг
12	9	Ультразвукове дослідження плода Довжина плодового міхура, мм	39-41 30-32 27
13	10	Ширина плодового міхура, мм	34-36 28-32 25-27
14	11	Розміри плода, см	4,4-4,7 4 3,8
15	Потенціал розвитку плода		Середній
16	Рекомендовані препарати та дози		дозу 2 фракції препарату "Гравідоопт" рекомендовано збільшити на 25 %

Приклад комп'ютерної програми поправок дозування препарату „Гравідоопт” (2 фракція)

Алгоритм комп'ютерної програми поправок дозування препаратів „Гравідоопт” (III фракція) та „Каплаестрол”

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
Дослідження вагітної суки							
1	Маса, кг	35	10	30	6	25	4
2	Вік, роки	3-5	10	1-3	6	7-10	4
3	Вгодованість	висока	11	середня	8,25	низька	4
4	Клінічний стан	Задовільний,	7,5	Задовільний,	7,5	Не задовільний.	5

№ з/п	Показники	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали	Об'єктивні величини	Бали
		порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено		порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено		Виявлені порушення у функціонуванні органів чи систем	
5	Повноцінність раціону	повноцінний	7,5	повноцінний	7,5	Не повноцінний	5
6	Кількість плодів у анамнезі	5-7	15	До 5	7,5	7-11	6
7	Колпоцитоскопія	Нормальний тип мазка	7,5	Нормальний тип мазка	7,5	Дегенеративний тип мазка	5
8	Стан статевих органів	Патологічних процесів не виявлено	5	Патологічних процесів не виявлено	5	Виявлені патологічні процеси у вагіні, шийці матки чи зовнішніх статевих органів	2,5
Ультразвукове дослідження плода							
9	Товщина стінки плацента – матка, мм	10-11	6	7-8	4	4-6	3
	Розміри голови плода, мм	49-51	5	46-48	3,58	29-33	2,5
	Довжина пуповини, мм	46-48	5	40-42	3,58	38-39	3
	Рухи плода	активні	5,5	активні	5,5	сповільнені	2,5
	Серцебиття плода	Часті ритмічні скорочення	5	Часті ритмічні скорочення	5	аритмічні	2,5
Підсумок		Високий потенціал розвитку	Σ 100	Середній потенціал розвитку	Σ 75	Низький потенціал розвитку	Σ 50
		Рекомендовано застосовувати препарат		Рекомендовано дозу препарату „Гравідоопт” – 3		Збільшити дозу препарату „Гравідоопт” – 3	
		„Гравідоопт” – 3 фракція, а також препарат „Каплаестрол”		фракція та дозу препарату „Каплаестрол” збільшити на 25%		фракція та дозу препарату „Каплаестрол” на 50%	

A		B		C	
Комп'ютерна програма поправок дозування препаратів "Гравідоопт" (3 фракція) та "Каплаестрол"					
1		Вид тварин		собака	
2		порода:		Німецька вівчарка	
3		Дослідження вагітної суки		35	
4		Жива маса (кг)		30	
5		Вік (років)		25	
6		Вгодованість		3-5	
7		Клінічний стан		1-3	
8		Повноцінність раціону		5-10	
9		Кількість плодів у анамнезі		висока	
10		Колпоцитоскопія		середня	
11		Стан статевих органів		низька	
12		Ультразвукове дослідження плода		Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	
13		Товщина станки плацента - матка, мм		Задовільний. Порушень у функціонуванні органів чи систем не виявлено	
14		Розміри голови плода, мм		Не задовільний. Виявлені порушення функціонування органів чи систем.	
15		Довжина пуповини, мм		повноцінний	
16		Рухи плода		повноцінний	
17		Серцебиття плода		не повноцінний	
18		Потенціал розвитку плода		5-7	
19		Колпоцитоскопія		до 5	
20		Стан статевих органів		7-11	
21		Ультразвукове дослідження плода		нормальний тип мазка	
22		Товщина станки плацента - матка, мм		нормальний тип мазка	
23		Розміри голови плода, мм		"дегенеративний" тип мазка	
24		Довжина пуповини, мм		патологічних процесів не виявлено	
25		Рухи плода		патологічних процесів не виявлено	
26		Серцебиття плода		виявлені різні патології вагіни, шийки матки чи зовнішніх статевих органів	
27		Потенціал розвитку плода		10-11	
28		Колпоцитоскопія		7-8	
29		Стан статевих органів		4-6	
30		Ультразвукове дослідження плода		49-51	
31		Товщина станки плацента - матка, мм		46-48	
32		Розміри голови плода, мм		29-33	
33		Довжина пуповини, мм		46-48	
34		Рухи плода		40-42	
35		Серцебиття плода		38-39	
36		Потенціал розвитку плода		активні	
37		Колпоцитоскопія		активні	
38		Стан статевих органів		сповільнені	
39		Ультразвукове дослідження плода		часті ритмічні скорочення	
40		Товщина станки плацента - матка, мм		часті ритмічні скорочення	
41		Розміри голови плода, мм		аритмічні скорочення	
42		Довжина пуповини, мм		Середній	
43		Рухи плода		дозу 3 фракції препарату "Гравідоопт" та дозу препарату "Каплаестрол" рекомендовано	
44		Серцебиття плода			

Приклад комп'ютерної програми поправок дозування препаратів „Гравідоопт” (3 фракція) та „Каплаестрол”

Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів за лікування тестодистрофії

Вид тварин – кнури (показники клінічного стану у межах нормативів)

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Вміст вітаміну А у сироватці крові, мкмоль/л	0,7	0,3	5	<0,1	10
Вміст цинку:					
- У сироватці крові, мкмоль/л	12	9	3	<9	5
- У спермі, мкмоль/л	15	12	3	<12	5
<i>Стан прооксидантно-антиоксидантної системи</i>					
Вміст у сироватці крові:					
- МДА, мкМ/л	0,2	0,5	1	0,8	2
- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв	40	30	1	20	2
- СОД, умовн.					

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
од./мгНб					
Вміст в еритроцитах:					
- МДА, мкМ/л	10	8	1	6	2
- Каталази, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	35	45	1	55	2
- ВГ, мкМ/л	35	25	1	15	2
Прооксидантно- антиоксидантне співвідношення (умовн. од.)	3,8 1:1	3,5 2:1	1 1	3,2 3:1	2 2
<i>Стан системи кисневого метаболізму</i>					
- Кількість еритроцитів, Т/л	7,0	6,0	2	<6,0	3
- Концентрація гемоглобіну, г/л	100	90	2	<90	3
- Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	1,5	1,0	2	<1,0	3
<i>Гормональний статус</i>					
- Концентрація тестостерону, нмоль/л	17	10	5	<5	10
- Постоцитограма	Нормальний тип мазка	Наявність незначної кількості дистрофічних епітеліоцитів	3	Дистрофічний тип мазка	5
Статеві рефлекси	Повноцінні	Незначне зниження проявів	3	Неповноцінні	5
<i>Макроскопічна характеристика сперми</i>					
- Об'єм еякуляту, мл	200	150	3	<100	5
<i>Мікроскопічна характеристика сперми</i>					
- Концентрація сперміїв, млрд/мл	0,3	0,1	3	<0,1	5
- Рухливість сперміїв, балів	>8	8	5	<8	10
- Кількість аномальних сперміїв, %	<20	25	8	>30	15
Тип термограми	III (васкулярний)	II (гіповаскулярний), IV(сітчастострокатий)	5	I (аваскулярний), V (дрібноплямистий), VI (крупноплямистий)	10

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Тип сонограми	I (гіпо- та слабка зерниста гіперехогенність)	II (гіпо- та гіперехогенність не виражені)	5	III (локальна інтенсивна гіперехогенність), IV (широка інтенсивна гіперехогенність)	10
Σ балів	Нормальний стан	>60-70		>70-100	
Висновок	Застосування препаратів не показане	Необхідне застосування препаратів		Термінове застосування препаратів	

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів					
2	Вид тварин	кнурів			
3	Показники		Фактичні дані		
4	Біохімічні показники				
5	Вміст вітаміну А у сироватці крові, мкмоль/л		<0,1		
6	Вміст цинку:				
7	- У сироватці крові, мкмоль/л		<9		
8	- У спермі, мкмоль/л		<12		
9					
10	Підсумок балів		18		
11	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи				
12	Вміст у сироватці крові:				
13	- МДА, мкМ/л		0,8		
14	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв		20		
15	- СОД, умовн. од./мгНв		6		
16	Вміст в еритроцитах:				
17	- МДА, мкМ/л		55		
18	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв		15		
19	- ВГ, мкМ/л		3,2		
20					
21					
22	Підсумок балів		12		
23	Стан системи кисневого метаболізму				
24	Кількість еритроцитів, г/л		<6,0		
25	Концентрація гемоглобіну, г/л		<90		
26	Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л		<1,0		
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34	Підсумок балів		9		
35	Гормональний статус				
36	- Концентрація тестостерону, нмоль/л		<5		
37	- Постоцітограма		Дистрофічний тип мазка		
38	Статеві рефлекси		Неповноцінні		
39					
40					
41					
42			0		
43	Підсумок балів		16		
44	Характеристика якості сперми. Макроскопічна				
45	- Об'єм еякуляту, мл		<99		
46					
47					
48	Підсумок балів		5		
49	Характеристика якості сперми. Мікроскопічна				
50	Концентрація сперміїв, млрд/мл		<0,1		
51	- Рухливість сперміїв, балів		<8		
52	- Кількість анормальних сперміїв, %		>10		
53	Підсумок балів		20		
54					
55	Тип термограми		I (важкоулітний), II (дрібно-племистий), III (друпно-племистий)		
56	Тип сонограми		III (локальна інтенсивна гіперехогенність), IV (широка інтенсивна гіперехогенність)		
57					
58					
59					
60	I балів		98		
61	Висновок		Термінове застосування препаратів		

Приклад комп'ютерної програми рейтингової оцінки необхідності застосування препарату для кнурів

**Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів за
реабілітації молочної залози корів лактаційного періоду**

Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л	8,0	3,0	2	<3,0	3
Вміст вітаміну А у сироватці крові, ммоль/л	0,8	0,4	3	0,2	5
Вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л	14	10	3	< 10	7
Підсумок балів			8		15
Стан прооксидантно-антиоксидантної системи					
Вміст у сироватці крові:					
- МДА, мкМ/л	0,2	0,5	4	0,8	5
- каталази, мкМ/Н ₂ О ₂ /л-хв	40	30	5	20	5
- СОД, умовн. од./мгНв	20	10	3	6	5
Вміст в еритроцитах:					
- МДА, мкМ/л	40	45	5	50	10
- ВГ, мкМ/л	4,2	3,6	5	3,5	5
Прооксидантно-антиоксидантне співвідношення (умовн. од.)	1:1	2:1	3	3:1	5
Підсумок балів			25		35
Стан системи кисневого метаболізму					
- кількість еритроцитів, Т/л	7,0	5,0	3	< 5,0	5
- концентрація гемоглобіну, г/л	100	90	3	< 90	10
- концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	1,5	1,0	3	< 1,0	5
Підсумок балів			9		20
Соматичні клітини*					
Кількість епітеліоцитів	2	3	1	< 3	3
Кількість лейко-	11	15	1	10	2

Показники	Групи тварин				
	I	II	Бали	III	Бали
цитів					
Загальна кількість соматичних клітин	13	18	1	< 13	3
Кількість мікробів	18	84	1	8	2
Цитограма секрету молока	Нормальний тип			Дистрофічний тип	
Тип сонограми	I (гіпо- та слабка зерниста гіперехогенність)	II (гіпо- та гіперехогенність не виражені)	5	III (локальна гіперехогенність, IV широка гіперехогенність)	10
Тип термограми	III (васкуляторний)	II (гіповаскуляторний), IV (сітчастострокатий)	5	I (аваскуляторний), V (дрібноплямистий), VI (крупноплямистий)	10
Підсумок балів			10		20
Σ балів		<55-70		>70-100	
Висновок	Препарати не застосовувати	Необхідне застосування препаратів		Застосовувати препарати необхідно терміново	

A		B		C
Рейтингова оцінка показників необхідності застосування препаратів				
1				
2	Вид тварин	Корови (лактаційний період)		
3	Показники		Фактичні дані	
4	Біохімічні показники			
5	Вміст каротину у сироватці крові, мкмоль/л	<3,0		
6	Вміст вітаміну А у сироватці крові, ммоль/л	0,2		
7	Вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л	< 10		
9				
10	Підсумок балів		15	
11	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи			
12	Вміст у сироватці крові:			
13	- МДА, мкМ/л	0,8		
14	- Каталази, мкМ/Н ₂ O ₂ /л-хв	20		
15	- СОД, умовн. од./мгНв	6		
16	Вміст в еритроцитах:			
17	- МДА, мкМ/л	50		
18	- ВГ, мкМ/л	3,5		
19	Прооксидантно-антиоксидантне співвідношення (умовн.с	3:1		
21				
22	Підсумок балів		35	
23	Стан системи кисневого метаболізму			
24	Кількість еритроцитів, г/л	< 5,0		
25	Концентрація гемоглобіну, г/л	< 90		
26	Концентрація 2,3-ДФГ, ммоль/л	< 1,0		
33				
34	Підсумок балів		20	
35	Соматичні клітини			
36	Кількість епітеліоцитів	< 3		
37	Кількість лейкоцитів	10		
38	Загальна кількість соматичних клітин	< 13		
39	Кількість мікробів	8		
42				
43	Підсумок балів		9	
44				
45	Цитограма секрету молока	Дистрофічний тип		
46	Тип сонограми	III (ло-кальна гіперехо-генність, IV широка гіперехо-генність)		
47	Тип термограми	I (аваску-ляторний), V (дрібно-плямистий), VI (крупно-пля-мистий)		
48	Підсумок балів		20	
59				
60	Σ балів		99	
61	Висновок		Термінове застосування препаратів	
62	Програму розробили:		д.б.н., професор В.П. Кошевой; к.в.н., доцент Іванченко М.М.	
63			Кафедра акушерства, гінекології і біотехнології розмноження тварин ХДЗВА	

Приклад комп'ютерної програми рейтингової оцінки необхідності введення препаратів
СПОСОБИ ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТІВ
МЕТОДИКА ІНТРААБДОМІНАЛЬНОГО (ВНУТРІШНЬООЧЕРЕВИННОГО)
ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТІВ

В області правої голодної ямки корови, відступивши вниз на 2-3 пальці від відростків поперекових хребців (2-3-й хребець) вистригається шерсть, місце введення обробляється 5% спиртовим розчином йоду. Голка (краще голка Боброва з гумовою перехідною трубкою) вводиться у напрямку дещо знизу вверх під відросток поперекового хребця. Якщо голка

Інтраабдомінальне введення препарату собаці

введена правильно (у черевну порожнину), спостерігається легкий рух поршня при натисканні. Для масової обробки тварин краще використовувати ін'єктори різних конструкцій.

Місцем ін'єкцій (собаки, свині, кролі) може бути вентральна частина черева.

Інтраабдомінальне введення препарату корові

МЕТОДИКА ІНТРАОВАРІАЛЬНОГО ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТІВ

Тварину фіксують у станку, вистригають шерсть, місце введення обробляють 5% спиртовим розчином йоду.

Спочатку роблять прокол тазової стінки. Орієнтиром для цього є точка перетину ліній, проведених від маклока до кореня хвоста та від мису крижа до стінки сідничного горба. Лівою

Ультразвуковий терапевтичний прилад АУТн-01

рукою, введеною у пряму кишку знаходять ушкоджений яєчник, підводять його до тазової стінки і наколюють на кінчик введеної у тазову порожнину голки. Вводять лікарський препарат. Якщо діагностована фолікулярна кіста, спочатку відсмок-

тують рідину.

МЕТОДИКА ФАРМАКОУЛЬТРАФОНОФОРЕЗУ

Розроблено методику застосування приладу АУТн-01 з частотою ультразвукових коливань –

Інтраоваріальне введення препарату корові

Техніка фармакоультрафонофорезу (мошонка пса)

110 кГц. Опромінювач встановлюють на ушкоджений орган чи його частину. Попередньо нано-

*Техніка фармакоультрафонофорезу
(молочна залоза корови)*

*Техніка фармакоультрафонофорезу (мо-
лочна залоза суки)*

ситься фармакологічний препарат. Використовують рухому і нерухому методики. Тривалість процедур – 3-10 хв.

Проведення фармакоультрафонофорезу можливе після інтраваріального введення препаратів. Опромінювач приладу АУТн-01 вводять у пряму кишку корові проектуючи промені на яєчник.

*Техніка фармакоультрафонофорезу
(проекція променів на яєчник корови)*

ПРОТОКОЛИ ЛІКУВАННЯ АНДРОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ

Спосіб лікування баранів та ца- пів з баланопоститом

Запалення препуціального мішка (постит) і запалення голівки статевого члена (баланіт) є одним з найпоширеніших андрологічних захворювань, а у валахів і баранів за поширеністю і економічними збитками вони взагалі займають одне з перших місць.

Виникають внаслідок механічних, хімічних і термічних травм, новоутворень статевого члена і фімозу. Можуть бути специфічними (інфекційний, вірусний, трихомонозний).

Баланопостити зазвичай розвиваються при мікробній контамінації черева та препуція; затриманні сечі у препуціальному мішку внаслідок скупчення в ньому смегми; подразненні слизової оболонки препуція сечею, механічних пошкодженнях препуція і статевого члена під час парування; впровадженні в слизову оболонку препуціального мішка специфічних збудників.

Не менш важлива умова, що сприяє виникненню і розвитку баланопоститів, – постійна присутність на слизовій оболонці препуцію неспецифічної

мікрофлори (стафілококів, кишкової палички, вульгарного протeya та ін.), яка навіть за незначних пошкоджень тканин може викликати гнійне запалення.

Основні причини поститу у валахів і баранів – первинна травма, маце-рація шкіри, травматизація при стрижці і розвиток на цьому тлі вольфартіоз-них ускладнень і більш глибоких патологічних станів тканин препуція.

Запальний процес у порожнині препуціального мішка внаслідок пос-тійного подразнення його слизової оболонки скупченою сечею, смегмою і упровадженою патогенною мікрофлорою з самого початку набуває гнійного або ерозійно-гнійного характеру і одночасно вражає тіло і голівку пеніса.

Фіксація тварин. Тварину фіксують у стоячому чи лежачому (крижово-спинному) положенні за загальноприйнятою методикою і здійснюють туалет препуціальної порожнини.

Техніка інтрапрепуціального введення препаратів ОКО та Прозон Для інтрапрепуціального введення препаратів баранам чи цапам використовують інструменти К-1, К-2.

Стерильний катетер з приєднаним шприцом вводять у препуціальну порожнину до упору, затискують отвір препуція і вводять препарат. Після цього катетер виводять, стискують отвір препуція і роблять легкий масаж для досягнення контакту препарату зі слизовою оболонкою препуція і голівкою пеніса.

Доза: 10 мл.

Кратність: три-чотири рази.

Інтервал: 24 год.

Порівняно із загальноприйнятим лікуванням запропонований спосіб до-зволяє скоротити тривалість від початку лікування до зникнення клінічних ознак хвороби, а також скоротити витрати на лікування.

Спосіб терапії кнурів із неспецифічними баланопоститами

Для лікування плідників використовують загальноприйняті препарати антибактеріального спрямування (дезінфікуючі розчини, антибіотики, нітро-фуранові та сульфаніламідні препарати). Така терапія відрізняється варіабе-льністю, деякі препарати токсичні для організму або ж дорогі.

Тому ми рекомендуємо пункт програми використання антибактеріаль-них препаратів – замінити. Нами апробовані препарати ОКО (озонована ку-курудзяна олія) та Прозон (озонована кукурудзяна олія та спиртовий розчин прополісу).

Техніка інтрапрепуціального введення препарату. Техніка введення досить проста. Самець знаходиться у стоячому положенні. Проводять туалет отвору препуціальної порожнини. Шприц заповнюють препаратом Прозон в об'ємі 20 мл та приєднують до стерильного катетера з силіконовим наконечником (інструменти К-1 або К-2). Катетер вводять до упору у препуціальну порожнину, зажимають отвір препуція та видавлюють вміст шприця легким рухом поршня. Після чого виводять катетер і сильніше зажимають отвір препуція, роблять легкий масаж для досягнення контакту препарату зі слизовою оболонкою препуціальної порожнини і голівки пеніса.

Техніка інтрапрепуціального введення препарату

Доза: 20 мл на введення.

Кратність: три-чотири введення.

Інтервал: 24 год.

Ретинолдефіцитна гіпотенція

Схема комплексної терапії самців з ретинолдефіцитною гіпотенцією

Блоки										
Перший				Другий				Третій		
Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність	Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність	Препарат	Шлях нанесення	Інтервал
Кароцин	Оральне	β-каротин - 1 мг/кг Цинк - 0,1 мг/кг	Раз на добу	Каплагонін	Інтраабдомінально /інтрамускулярно	β-каротин - 1 мг/кг Хоріонічнийгонадотропін - 2800д./кг	Тричі з інтервалом три дні	Кагадін	На мошонку. Фармакоультрафонофорез (АУТн-01)	Тричі з інтервалом три дні

ГІНЕКОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ

Гонадодистрофія

Спосіб комплексної терапії корів за гонадодистрофії

Реабілітація структури та функції яєчників				
Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність введення	Інтервал
Каплаестрол +OV	Інтраабдомінальний	10 мл *	3-5 разів, залежить від стадії гіпогонадізму	Три дні

Гіпогонадізм

Спосіб комплексної терапії корів з післяродовим гіпогонадізмом

Б л о к п е р ш и й					Б л о к д р у г и й					
Реабілітація структури та функції яєчників					Масаж	Нормалізація овуляції, повноцінності її перебігу, стимуляція розвитку жовтого тіла				
Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність введення	Інтервал	кратність, тривалість	Сигнал для проведення 2-го блоку терапії: розміри яєчників наближені до норми, горбкувата поверхня, розвинуті фолікули	Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність введення
Каплаестрол – I фракція	Інтраабдомінальний	10 мл	3-5 разів, залежить від	Три дні	Щоденно, 4-5 хвилиний сеанс	Враховується інформація по конкретній корові	Каплагонін	Інтраабдомінальний	10 мл*	Один раз чи двічі з інтервалом

Програма комплексної терапії овець і кіз з гіпогонадізмом

Блок перший	<u>Реабілітація структури та функції яєчників</u>	<i>Препарат</i>	Каплаестрол
		<i>Шлях уведення</i>	інтраабдомінально
		<i>Доза</i>	2 мл
		<i>Кратність уведення</i>	3–5 разів (залежить від стадії гіпогонадізму)
		<i>Інтервал</i>	3 доби
Блок другий	<u>Нормалізація овуляції, повноцінності її перебігу</u> <u>Стимуляція розвитку ЖТ</u>	<i>Препарат</i>	Каплагонін
		<i>Шлях уведення</i>	i/a
		<i>Доза</i>	2 мл
		<i>Кратність уведення</i>	1 раз чи двічі з інтервалом 2 доби

Гіполютеоліз

Спосіб комплексної терапії корів з післяродовим гіполютеолізом

Диференційований діагноз –гіполютеоліз у корів з дистрофічними процесами в матці

Препарати, необхідні для регресії жовтого тіла

Препарати, необхідні для активізації фолікулогенезу

Препарати, необхідні для індукції овуляції, розвитку жовтого тіла

Препарат	Препарат	Препарат
Шлях введення	Шлях введення	Початок введення
Доза	Доза	Шлях введення
Кратність введення	Кратність введення	Доза
Інтервал	Інтервал	Кратність введення
Фармакоультрафонофорез		

препарати ефективної дії	препарат	Кагадін	Естрофан
За настановою	Шлях введення	Інтраабдомінально	Паракор-неально
За настановою	Доза	3 мл	0,5 мл
За настановою	Кратність введення	3-5 разів, залежно від стадії гіполютеолізу	3-5 разів
За настановою	Інтервал	Три доби	Три доби
Естрофан	препарат		
Паракорнеально	Шлях введення	Ректально після кожного введення препаратів	
0,5 мл	Доза		
3-5 разів	Кратність введення	Каплаестрол	
Три доби	Інтервал	Інтраабдомінально	
жнього введення препаратів	Фармакоультрафонофорез		
Каплаестрол	препарат		
Інтраабдомінально	Шлях введення		
4 мл	Доза	4 мл	
1-3 доби	Кратність введення	1-3 доби	
Три доби	Інтервал	Три доби	
Каплагонін	препарат	Каплагонін	
Інтраабдомінально	Початок введень тічки	При перших ознаках тічки	
4 мл	Шлях введення	Інтраабдомінально	
Одноразово	Кратність введення	Одноразово	

Диференційований діагноз – гіполютеоліз у корів з запальними процесами в матці

Допоміжні введення антибактеріальних препаратів

Препарати, необхідні для регресії жовтого тіла

Препарати, необхідні для активізації фолікулогенезу

Препарати, необхідні для індукції овуляції, розвитку жовтого тіла

		Кагадін			Інтраабдомінально			3 мл			теолізу			Три доби		
<i>Програма комплексної терапії овець та кіз з гіполютеолізмом</i>																
Препарати, необхідні для регресії ЖТ						Препарати, необхідні для активізації фолікулогнезу						Препарати, необхідні для індукції овуляції, розвитку жовтого тіла				
Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність введення	Інтервал	Препарат	Шлях введення	Доза	Кратність введення	Інтервал	Препарат	Початок	уведень	Шлях введення	Доза	Кратність введення	
Естрофан	парадікскау-дально	0,2 мл	3-5 разів	3 доби	Каплаестрол	інтраабдомінально	2 мл	1-3 рази	3 доби	Каплагонін	ознаках тічкй	охоти	інтраабдомінально	2 мл	Одноразово	

Ендометрит

Спосіб озонотерапії самок з гострим післяродовим катарально-гнійним ендометритом

Лікування корів з гострим післяродовим катарально-гнійним ендометритом проводиться за цілеспрямованою програмою, що мотивується принципною дією препаратів.

Пункт програми – антибіотикотерапія, нітрофуранотерапія, сульфаніламідотерапія замінено на використання озоністських препаратів ОКО та Прозон.

Доза (на одне введення): коровам – 100-150 мл, свиноматкам – 50-60 мл, вівці / кози – 10-15 мл.

Кратність: ОКО – 5-7 разів, Прозон – 3-4-кратно.

Інтервал: 24 год.

Діорганна патологія

(гіполютеоліз ↔ субклінічний метрит)

Спосіб комплексної терапії корів за діорганної патології

Використовують препарати Каплаестрол+OV та Прозон.

Першим пунктом терапії корів є введення інтрамускулярно, інтраабдомінально чи парарадіксаудально (область біля хвостових впадин) вводять 2%-го олійного розчину синестролу у дозі 3-4 мл. Це необхідно для розкриття шийки матки.

Антимікробний препарат Прозон вводять безпосередньо у матку у дозі 50 мл, 3-5 разів з інтервалом 24 год.

Препарат Каплаестрол+OV вводять інтраабдомінально у дозі 10 мл на корову, або 0,02 мл/кг маси тіла тварини, три - чотири рази з інтервалом 48 год. тривалістю 4-6 діб.

МАМОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ

Програма відновлення функції молочної залози корів

Причиною зниження концентрації імуноглобулінів у молозиві є дефіцит в організмі сухостійних корів каротину, вітаміну А, антиоксидантів та надмірна кількість вільнорадикальних окислів, а також – структурно-функціональні зміни у молочній залозі, що характеризувались дистрофією та десквамацією мамарних епітеліоцитів, зниження кількості плазматичних клітин та їх активності.

Програма відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду передбачає застосування комбінованих препаратів, здатних нормалізувати морфо-функціональний стан молочної залози корів сухостійного періоду і тим самим підвищити рівень колостральних імуноглобулінів.

Вітамінно-гормональні препарати «Каплаестрол+SeO₂» та «Каплаестрол+OV» вводяться коровам сухостійного періоду інтрапельвіально чи інтраабдомінально у дозі 10 мл, тричі з інтервалом 72 год, паралельно проводиться фармакоультрафонофорез молочної залози із застосуванням озонованих матеріалів. Доза «Прозону» – 20 мл на одну процедуру. «Прозон» наноситься на шкіру молочної залози та прокачується у тканини органу за допомогою АУТн-1 (фармакоультрафонофорез).

Після проведення лікувально-профілактичних процедур програма дозволяє об'єктивно оцінити їх ефективність по відновленню функції молочної залози корів.

Відновлення молочної залози корів лактаційного періоду включає комплексне застосування препаратів «Каплаестрол+OV», «ОКО» та «Прозон».

«ОКО» - озонована кукурудзяна олія. Застосовується зовнішньо та інтрацистернально за схемою (схема наводиться нижче).

Препарат «Каплаестрол+OV» розфасовується по 10, 20, 50 або 100 см³ у пляшки з темного скла. Доза препарату визначалася за схемою – 15 мл на корову або 0,03 мл/кг маси тіла тварини. Шлях введення препарату – інтраабдомінальний. Курс терапії – 3-4 ін'єкції з інтервалом 3 доби. У випадках продовження дії негативних екологодефіцитобумовлених факторів курс терапії повторюють.

Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду			
Назва дослідження	Показники	Результат	
1. Клінічне	Загальний стан тварини	Нормальний	▼
	Продуктивність	Знижена	▼
	Апетит	Нормальний	▼
	Температура тіла	Нормальна	▼
	Пульс	Нормальний	▼
	Дихання	Нормальне	▼
	Функціонування органів і систем організму	Нормальне	▼
	Показники гомеостазу	Відповідають нормативам	▼
Мамологічне	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	Відповідають нормативам	▼
	Розміри молочної залози	Знижені	▼
	Симетрія	Симетрична форма	▼
	Консистенція	Пружно-еластична	▼
	Больова реакція	Відсутня	▼
3. Ультрасонографічне	Почервоніння	Відсутнє	▼
	Стан лімфатичних вузлів	Без відхилень	▼
4. Термоскопічне та термографічне	Ехогенність	Гіпоехогенна структура	▼
	Температурний градієнт	Нормальний	▼
5. Характеристика секрету	Кольорова палітра	Переважають "теплі" кольори	▼
	Колір	Соломіяно-жовтий	▼
	Запах	Без відхилень	▼
	Домішки	Відсутні	▼
6. Цитологічне (у полі зору сітки окуляра)	Проба з мастидином	Негативна	▼
	Мікробна контамінація	Незначна	▼
	Загальна кількість клітин	Незначна	▼
	Кількість епітеліоцитів	Незначна	▼
	Кількість лейкоцитів	Незначна	▼
	Дистрофічні епітеліоцитів	Відсутні, поодинокі	▼
	Люмінесценція епітеліоцитів	Синьо-зелене забарвлення	▼
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ		100	
ВИСНОВОК		Висока імовірність відновлення функції молочної залози	

Приклад комп'ютерної програми прогнозу відновлення функції молочної залози корів сухостійного періоду

Комп'ютерно-програмний прогноз відновлення функції молочної залози корів лактаційного періоду		
Назва дослідження	Показники	Результат
1. Клінічне дослідження	Загальний стан тварини	Нормальний
	Продуктивність	Знижена
	Алетит	Нормальний
	Температура тіла	Нормальна
	Пульс	Нормальний
	Дихання	Нормальне
	Функціонування органів і систем організму	Нормальне
	Показники гомеостазу	Відповідність нормативам
2. Мамологічне дослідження	Стан прооксидантно-антиоксидантної системи	Відповідність нормативам
	Розміри молочної залози	Знижені
	Симетрія	Симетрична форма
	Консистенція	Тривожно-в'язка
	Больова реакція	Висока
	Почервоніння	Високе
3. Ультрасонографічне дослідження	Стан лімфатичних вузлів	Без змін
	Ехогенність	Гомогенна структура
4. Термоскопічне та термографічне дослідження	Температурний градієнт	Нормальний
	Кольорова палітра	Перевіжана "теплим" кольором
5. Дослідження секрету	Колір	Соломісто-жовтий
	Запах	Без відомень
	Домішки	Високі
	Проба з мастидином	Негативна
6. Цитологічне дослідження секрету (у полі зору сітки окуляра)	Мікробна контамінація	Немає
	Загальна кількість клітин	Немає
	Кількість епітеліоцитів	Немає
	Кількість лейкоцитів	Немає
	Дистрофічні епітеліоцитів	Високі, поодинокі
	Люмінесценція епітеліоцитів	Синьо-зелене забарвлення
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ		100
ВИСНОВОК		Висока ймовірність відновлення функції молочної залози

Приклад комп'ютерної програми прогнозу відновлення функції молочної залози корів лактаційного періоду

Спосіб озонотерапії корів із субклінічним маститом сухостійного та лактаційного періодів

Лікування корів із субклінічними маститами проводиться за цілеспрямованою програмою, мотивованою принципною дією препаратів. Нами пункт програми антибіотико-, нітрофурано-, сульфаніламідотерапія замінено на використання озонмістських препаратів – ОКО та Прозон.

Препарати: ОКО та Прозон.

Способи застосування:

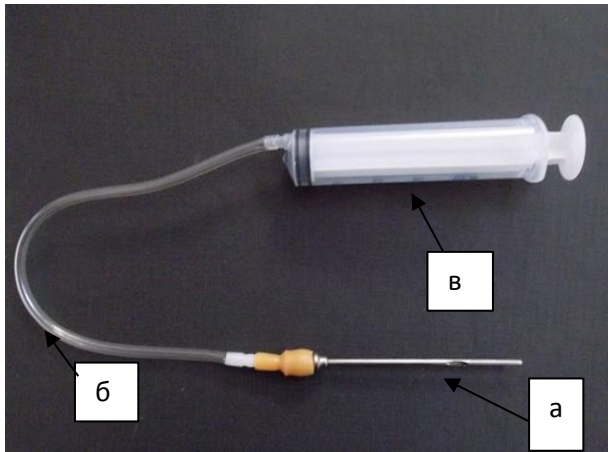
- зовнішнє – за допомогою квачика + втирання легкими масажними рухами у шкіру вим'я;
- інтрацистернальне – після повного звільнення молочної залози від секрету;
- фармакоультрафонофорез тривалістю 3-10 хв.

Доза: для зовнішнього застосування – 40-50 мл на одну уражену долю, інтрацистернально – 10-20 мл.

Кратність: зовнішнє застосування – 5-7 обробок, інтрацистернально – 3-4 введення.

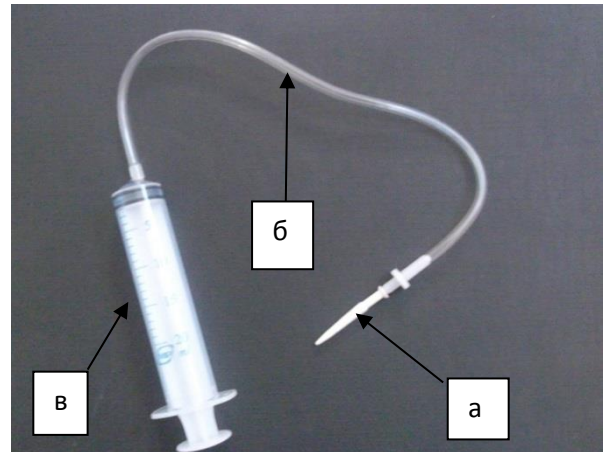
Інтервал: 12-24 год.

Для інтрацистернального введення препаратів застосовують інструменти різних модифікацій: КМ-1 та КМ-2 (рис. 57, 58). Інструменти відрізняються конструкціями катетерів.

Катетер молочний (КМ-1):

а) власне катетер; б) перехідна трубка; в) одноразовий шприц

Катетер молочний (КМ-2):

Інтрацистернальне введення препаратів проводять після повного звільнення молочної залози від секрету. Попередньо інструменти стерилізують, сосковий отвір дезінфікують 70% спиртом

НЕОНАТАЛЬНІ ПАТОЛОГІЇ

Лікування новонароджених з антенатальною гіпотрофією

Комплексна терапія ягнят / козенят з антенатальною гіпотрофією

Лікуванню підлягають новонароджені ягнята і козенята з незадовільним клінічним станом та низьким потенціалом розвитку.

Курс передбачає 7–10–добовий курс терапії, а схема лікування – використанням настою ехінацеї, Катозалу та препарату Кордіцепс.

Настоянку ехінацеї використовували як стимулятор неспецифічної резистентності з розрахунку 1/2 склянки на добу.

Катозал використовували у вигляді 10 % р-ну з розрахунку 1 мл гол./добу, і/м активізатор процесів метаболізму і стимулятор неспецифічної резистентності організму.

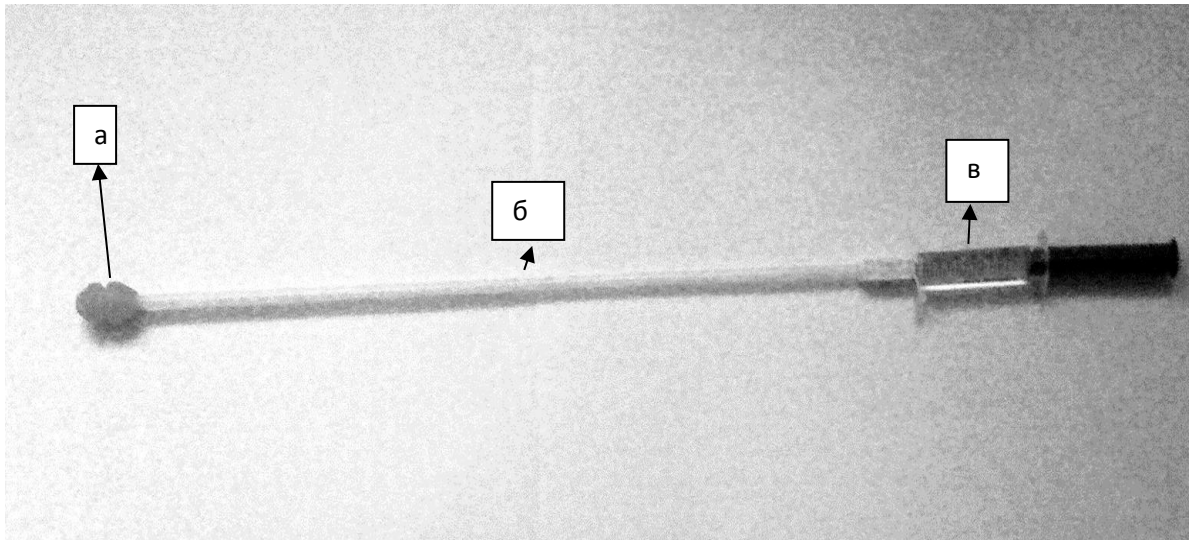
Кордіцепс китайський – антиоксидант і стимулятор неспецифічної резистентності, нормалізатор обміну речовин – застосовували з розрахунку 1 капсула гол./добу.

ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ АНДРОЛОГІЧНІ ПАТОЛОГІЇ

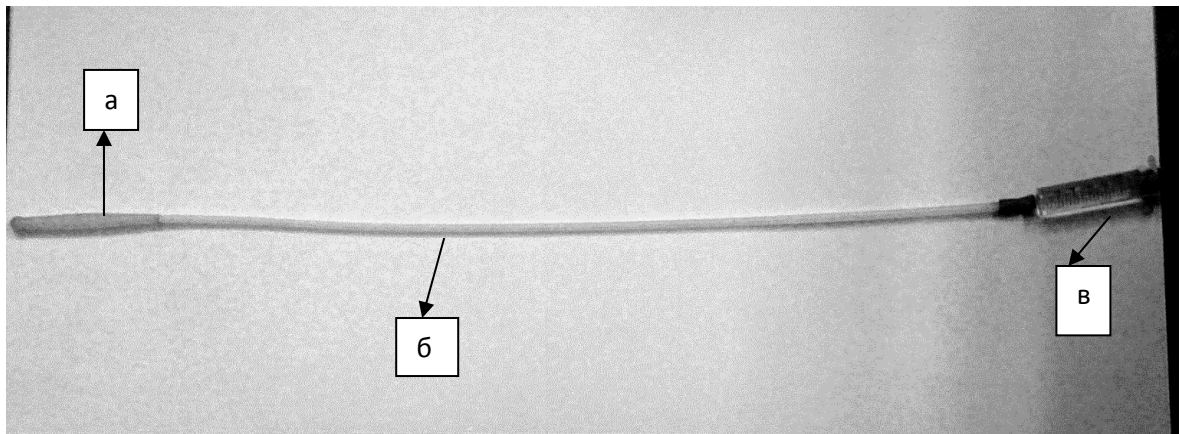
Санация препуційної порожнини

Санация препуціальной порожнини кнурів

Характеристика інструментів для проведення терапевтичних процедур. Для інтрапрепуціального введення препаратів пропонуємо інструменти двох конструкцій – К-1 та К-2: К-1 – катетер з гумовим наконечником округлої форми розміром 15 мм у діаметрі, К-2 – катетер з силіконовим наконечником витягнутої форми розміром 5 мм у діаметрі.

*Катетер для інтрапрепуціального введення препаратів, К-1:
а) гумовий наконечник; б) катетер; в) шприц (20 мл)*

*Катетер для інтрапрепуціального введення препаратів, К-2:
а) силіконовий наконечник; б) катетер; в) шприц (20 мл)*

Фіксація тварини. Фіксують кнура за загальноприйнятою методикою, шляхом накладання петлі на верхню щелепу та прив'язування мотузки до огорожі станка.

Відповідно рекомендацій для санації препуційної порожнини у самців використовують 1% розчин перекису водню, марганцевокислого калію, або фуразолідону 1:10000, а у деяких випадках використовують навіть антибіотики. Але всі ці препарати мають певні недоліки.

Очевидною є необхідність вибору таких засобів санації, які б поряд з вираженими антибактеріальними та іншими терапевтичними властивостями не містили негативних моментів. Ми пропонуємо санацію препуціальної порожнини проводити використовуючи озонмістські препарати «ОКО» та «Прозон».

Характеристика інструменту. Для санації препуціальної порожнини використовували згадані препарати, їх вводили інтрапрепуціально за допомогою катетера з гумовим наконечником округлої головкоподібної форми роз-

міром 15 мм у діаметрі – К-1 та катетера з силіконовим наконечником витягнутої форми розміром 5 мм у діаметрі – К-2.

Фіксація тварини. Фіксують кнура шляхом накладання петлі на верхню щелепу та прив'язування мотузки до огорожі станка.

Техніка інтрапрепуціального введення препарату. Самець знаходиться у стоячому положенні. Проводять туалет препуція. Шприц заповнюють препаратами ОКО чи Прозон в об'ємі 20 мл та приєднують до стерильного катетера (інструменти К-1 або К-2). Катетер вводять до упору у препуціальну порожнину, зажимають отвір препуція та видавлюють вміст шприця легким рухом поршня. Після чого виводять катетер і сильніше затискають отвір препуція, роблять легкий масаж.

Доза: 20 мл на введення.

Кратність: однократне введення.

Інтервал: 24 год.

Санация препуціальної порожнини у баранів і цапів

Дослідженнями доведено, що найбільш суттєвим контамінантом сперми мікроорганізмами є внутрішня стінка препуціальної порожнини. При цьому недоліком способів її превентивної обробки є насамперед недостатній ефект, що не попереджає повною мірою мікробне забруднення сперми. До того ж, застосовані при цьому препарати не повинні негативно впливати на якість сперми.

Перспективним у цьому напрямку є використання озонмістських препаратів «ОКО» та «Прозон».

Техніка інтрапрепуціального введення. Зазначені препарати вводяться інтрапрепуціально за допомогою інструментів К-1, К-2.

Попередньо тварину фіксують у стоячому чи лежачому (крижово-спинному) положенні за загальноприйнятою методикою і проводять туалет препуція. Заповнений препаратом ОКО чи Прозон шприц приєднують до катетера. Катетер вводять у препуціальну порожнину до упору, затискають отвір препуція і витискають вміст шприця. Після цього катетер виводять з препуціальної порожнини, сильніше затискають її отвір і роблять легкий масаж.

Доза та кратність введення: 10 мл, однократно за добу до отримання сперми.

Запропонований спосіб обробки препуціальної порожнини у баранів та цапів з використанням препаратів ОКО та «Прозон» забезпечує високий сануючий ефект і нормалізацію показників постоцитограми.

АКУШЕРСЬКІ ПАТОЛОГІЇ

Антенатальна гіпотрофія собак

Схема, дозування та методика застосування препаратів

Періоди розвитку плодів		
Ембріональний (1-17 доба вагітності)	Початковий фетальний (18-44 доба вагітності)	Кінцевий фетальний (45-60 доба вагітності)

„Гравідоопт” - 1 фракція	Препарат
Перорально	Шляхи введення
Щодня	Кратність введення
5 – 40 г., на тварину, у залежності від потенціалу розвитку ембріонів	Доза
„Гравідоопт” - 2 фракція	Препарат
Перорально	Шляхи введення
Щодня	Кратність введення
10 – 60 г., на тварину у залежності від потенціалу розвитку плодів	Доза
„Гравідоопт” - 3 фракція; „Каплаестрол”	Препарат
„Гравідоопт” – перорально; „Каплаестрол” – інтраабдомінально.	Шляхи введення
„Гравідоопт” - щодня; „Каплаестрол” – двічі з інтервалом 7 днів	Кратність введення
10 – 60 г., на тварину „Гравідоопт” – у залежності від потенціалу розвитку плодів; „Каплаестрол” - 2-4 мл	Доза

Аntenатальна гіпотрофія ягнят / козенят

Схема профілактики ембріо-, фето- та плацентопатій (підвищення життєздатності новонароджених ягнят / козенят)

Профілактика ембріо-, фето- та плацентопатій складає комплекс заходів з підвищення життєздатності новонароджених ягнят і козенят.

Застосовуються препарати «Кагадін» та (і / або) «Каплаестрол» / «Карафест».

В основі розрахунків щодо дозування «Кагадін» лежать існуючі добові норми потреби каротину для овець і кіз. Для визначення необхідної кількості каротину на ін'єкцію треба добову норму помножити на кількість діб в інтервалі між застосуваннями. Препарат застосовується у початковому та середньому етапах антенатального періоду.

При застосуванні «Каплаестролу» до необхідної кількості каротину додавали сумарні естрогени з розрахунку 250–300 ОД. Препарат вводили і/а, дворазово (за 30 та 15 діб до передбачуваного окоту), у дозі 2 мл.

За значної кількості поголів'я замість «Каплаестролу» використовували «Карафест» шляхом згодовування з кормом, у ті ж терміни, але дозою 6 мл.

Аntenатальна гіпотрофія кроленят

Схема підвищення життєздатності новонароджених кроленят

Спосіб мотивований та базується на використанні озонованого матеріалу як ефективного антигіпоксичного засобу.

Використаний озоністський препарат.

Препарат – ОКО.

Кратність та спосіб застосування – щодобове згодовування змашеної з препаратом дерті вагітним кролицям.

Доза – 0,5 мл / гол.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Монографії

1. Кошевой В.П. Проблеми відтворення овець і кіз та шляхи їх вирішення: монографія / В.П. Кошевой, П.М. Склярів, С.В. Науменко; за ред. В.П. Кошевого; Харк. держ. зоовет. акад., Дніпропетр. держ. аграр. ун-т. – Х. ; Д.: Гамалія, 2011. – 466 с.
2. Патологія вагітності у тварин / [В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, С.Я. Федоренко, В.П. Беседовський] ; за ред. В.П. Кошового. – Х.: Вид-во Шейніної О.В., 2009. – 276 с.
3. Склярів Павло. Репродуктивна функція у овець і кіз за дефіциту вітаміну А: монографія / Павло Склярів. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2017. – 516 с.

Навчально-методичні видання

4. Імунобіологія лактації у тварин: навч.-метод. вид. / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, О.В. Онищенко та ін.]; за ред. В.П. Кошового. – Д.: Герда, 2015. – 132 с.

Навчальні посібники

5. Ветеринарна перинатологія: навч. пос. для студ. ВНЗ / [В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Склярів та ін.]; за заг. ред. В.П. Кошового. – Х.: Вид-во Шейніної О.В., 2008. – 465 с.
6. Кошовий В.П. Акушерсько-гінекологічна патологія у корів: навч. посіб. для студ. ВНЗ / В.П. Кошовий. – Х.: Золоті сторінки, 2004. – 156 с.
7. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: навч. пос. / [А.В. Березовський, М.І. Харенко, В.Й. Любецький та ін.]; за заг. ред. А.В. Березовського та М. І. Харенка. – К.: ДІА, 2018. – 476 с.
8. Фізіологія та патологія розмноження великої рогатої худоби: навч. пос. / [Г.М. Калиновський, В.А. Яблонський, М.С. Пелехатий та ін.]. – Житомир: Полісся, 2011. – 464 с.
9. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: навч. пос. / [А.В. Березовський, М.І. Харенко, В.Й. Любецький та ін.]; за заг. ред. А.В. Березовського та М.І. Харенка. – К.: ДІА, 2018. – 476 с.
10. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навч. пос. – 2-е вид., перероб. і доп. / [А. В. Березовський, М. І. Харенко, С. П. Хомин та ін.]; за заг. ред. А. В. Березовського та М. І. Харенка. – Житомир: Полісся, 2017. – 392 с.
11. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навч. пос. для студ. ВНЗ / [М.І. Харенко, С.П. Хомин, В.П. Кошовий та ін.]; за заг. ред. М.І. Харенка. – С.: Вид-во «Козацький вал», 2005. – 554 с.

Науково-методичні рекомендації

12. Акушерська, гінекологічна та андрологічна пропедевтика (метод. рек.) / [В.П. Кошевой, Ю.П. Балім, М.М. Іванченко та ін.]. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – 52 с.
13. Гіпогонадізм у корів і телиць: діагностика, терапія та профілактика: метод. рек. / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой, Ю.П. Балім. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012 – 24 с.
14. Гіполютеоліз у корів і телиць: діагностика, терапія та профілактика (метод. рек.) / В.П. Беседовський, В.П. Кошевой, Ю.П. Балім. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – 32 с.
15. Дистанційно-безконтактна та неінвазивна діагностика патологічних процесів у гонадах самців: метод. рек. / В.П. Кошевой, С.В. Науменко, В.І. Кошевой. – Х., 2017. – 28 с.
16. Комплексна діагностика та терапія корів з післяродовим гіпогонадізмом: методичні рекомендації / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012 – 24 с.

17. Комплексна діагностика, терапія та профілактика неплідності у овець і кіз, зумовленої дефіцитом вітаміну А: метод. рек. / В.П. Кошевой, П.М. Склярів, С.В. Науменко. – Х.-Д., 2011. – 74 с.
18. Комплексний препарат «Карафанд+OV,Zn» та його використання за гонадодистрофії у самців: метод. рек. / [В.П. Кошевой, С.В. Науменко, В.І. Кошевой та ін.]. – Х., 2017. – 38 с.
19. Комплексні препарати, створені на основі нано-біоматеріалів та їх використання у ветеринарній репродуктології (метод. рек.) / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін.]. – Д.: Вид-во «Пороги», 2016. – 110 с.
20. Кошовий В.П. Методические рекомендации по профилактике алиментарного бесплодия коров и тёлочек, обусловленного А-витаминной недостаточностью / В.П. Кошовий. – К., 1986. – 14 с.
21. Мамологічна диспансеризація корів з використанням інформаційно-діагностичних приладів: метод. рек. / В.П. Кошевой, О.В. Онищенко, А.М. Пастернак. – Х., 2013. – 33 с.
22. Озономістські препарати та їх використання у ветеринарній репродуктології (метод. рек.) / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін.]. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – 81 с.
23. Перинатальна патологія у овець і кіз: діагностика та профілактика: метод. рек. / В.П. Кошовий, П.М. Склярів. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – 78 с.
24. Ретинолдефіцитна гіпотенція: діагностика, терапія та профілактика: метод. рек. / С.В. Науменко, В.П. Кошевой, Ю.П. Балім. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012 – 30 с.
25. Склярів П.М. Методичні рекомендації з терапії і профілактики неплідності у овець та кіз, підвищення життєздатності ягнят та козенят / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, Ю.П. Балім. – Х.-Д., 2011. – 25 с.
26. Термографічна діагностика у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології: метод. рек. / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, М.М. Іванченко та ін.]. – Х., 2013. – 52 с.

Дисертації

27. Беседовський В.П. Післяродовий гіполютеоліз у корів (клініко-експериментальні дані та розробка способу терапії): дис. ... канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / В.П. Беседовський; Харк. держ. зоовет. акад. - Х., 2010. - 176 с.
28. Науменко С.В. Відтворна функція самців за дефіциту вітаміну А та її корекція: дис. ... канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / С.В. Науменко; Харк. держ. зоовет. акад. - Х., 2010. - 205 с.
29. Склярів П.М. Репродуктивна функція у овець і кіз за дефіциту вітаміну А та методи корекції: дис. ... д. вет. н. (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / П.М. Склярів; Харк. держ. зоовет. акад. – Х., 2012. – 508 с.
30. Федоренко С.Я. Післяродовий гіпогонадизм у корів (клініко-експериментальні дані та розробка комплексної терапії): дис. ... канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / С.Я. Федоренко; Харк. держ. зоовет. акад. – Х., 2007. – 183 с.
31. Цимерман О.О. Пренатальна гіпотрофія у собак, її діагностика та профілактика: дис. ... канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / О.О. Цимерман; Харк. держ. зоовет. акад. – Х., 2008. – 183 с.

Автореферати дисертацій

32. Беседовський В.П. Післяродовий гіполютеоліз у корів (клініко-експериментальні дані та розробка способу терапії): автореф. дис. ... канд. вет. наук

(16.00.07 – ветеринарне акушерство) / В.П. Беседовський; Сум. нац. аграр. ун-т. – Суми, 2011. – 20 с.

33. Кошевой В.П. Витамин А в регуляции репродуктивной функции у коров: автореф. дис. ... док. биол. наук (03.00.13 – физиология человека и животных). – Дубровицы (Моск. обл.), 1990. – 48 с.

34. Науменко С.В. Відтворна функція самців за дефіциту вітаміну А та її корекція: автореф. дис. ... канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / С.В. Науменко; Сум. нац. аграр. ун-т. – Суми, 2011. – 17 с.

35. Склярів П.М. Репродуктивна функція у овець і кіз за дефіциту вітаміну А та методи корекції: автореф. ... дис. д. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / П.М. Склярів; Львів. нац. ун-т вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – Л., 2013. – 44 с.

36. Федоренко С.Я. Післяродовий гіпогонадизм у корів (клініко-експериментальні дані та розробка комплексної терапії): автореф. дис. ... канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / С.Я. Федоренко; Львів. нац. ун-т вет. мед. та біотехн. ім. С.З. Гжицького. – Л., 2007. – 23 с.

37. Цимерман О.О. Пренатальна гіпотрофія у собак, її діагностика та профілактика: автореф. дис. канд. вет. наук (16.00.07 – ветеринарне акушерство) / О.О. Цимерман; Львів. нац. ун-т вет. мед. та біотехн. ім. С.З. Гжицького. – Л., 2008. – 23 с.

Патенти

38. Деклараційний патент на винахід № 64279. Спосіб підвищення життєздатності новонароджених телят та препарат “Ретестрол” для використання в ньому / В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Склярів; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 2003043774 від 24.04.2003; опубл. 16.02.2004, бюл. №2.

39. Деклараційний патент на винахід №64403. Препарат «Каплаестрол» та спосіб його використання для профілактики внутрішньоутробної гіпотрофії телят та патологічних родів у корів / В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Склярів; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 2003054772 від 27.05.2003; опубл. 16.02.2004, бюл. №2.

40. Деклараційний патент на корисну модель № 13147. Цервікосокоп / М.М. Бондаревський, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад.– № заявки u200509195 від 29.09.2005; опубл. 15.03.2006, бюл. №3.

41. Деклараційний патент на корисну модель № 28074. Спосіб лікування корів з постнатальним гіполютеолізмом/ В.П. Беседовський, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки u200707733 від 9.07.2007; опубл. 26.11.2007, бюл. №11.

42. Деклараційний патент на корисну модель № 70277. Спосіб терапії корів з післяродовим гіпогонадизмом/ С.Я. Федоренко, В.П. Кошовий; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад.– № заявки u201111571 від 30.09.2011; опубл. 11.06.2012, бюл. №11.

43. Деклараційний патент на корисну модель № 74129. Спосіб вітального визначення ендоструктури та функціонального стану молочної залози у корів / В.П. Кошевой, О.В. Онищенко; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад.– № заявки u2011 13897 від 25.11.2011; опубл. 25.10.2012, бюл. №20.

44. Деклараційний патент на корисну модель № 91004. Спосіб термографічної діагностики маститів у корів лактаційного періоду / А.М. Пастернак, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Пастернак А.М. – № заявки а 2014 00087 від 08.01.2014; опубл. 25.06.2014, бюл. №12.

45. Деклараційний патент на корисну модель № 9393. Гінекологічне дзеркало для сук крупних порід / Цимерман О.О., Кошовий В.П.; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 2005 02964 від 31.03.2005; опубл. 15.09.2005, бюл. № 9.
46. Деклараційний патент на корисну модель №27044. Спосіб підвищення життєздатності цуценят / О.О. Цимерман, В.П. Кошовий; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад.– № заявки 200706968 від 21.06.2007; опубл. 10.10.2007, бюл. № 19.
47. Патент на корисну модель № 108139. Спосіб терапії корів з ендометритом як профілактика гонадопатій/ С.Я.Федоренко, В.П.Кошевой; заявн. і патентовл. С.Я.Федоренко. – № заявки 2015 11406; заявл. 19.11.2017; опубл. 11.06.2018, бюл. № 13.
48. Патент на корисну модель № 125562. Спосіб терапії корів за патології яєчників / С.Я. Федоренко, П.М. Склярів, Ю.В. Малюкін, В.К. Клочков; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 2017 12938; заявл. 26.12.2017; опубл. 10.05.2018, бюл. № 9.
49. Патент на корисну модель № 127467. Спосіб санації препуційної порожнини баранів / П. М. Склярів, В. П. Кошевой; заявн. і патентовл. Дніпропетр. держ. аграр. ун-т. – № заявки 2017 09639; заявл. 02.10.2017; опубл. 10.08.2018, бюл. № 15.
50. Патент на корисну модель № 127468. Спосіб підвищення потенціалу розвитку новонароджених ягнят з використанням препарату «Карафест + ОV» / І.О. Островерхова, П.М. Склярів, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Дніпр. держ. аграр. ун-т. – № заявки 2017 09641; заявл. 02.10.2017; опубл. 10.08.2018, бюл. № 15.
51. Патент на корисну модель № 28071. Спосіб профілактики ретинолдефіцитної гіпопотенції самців за допомогою препарату "Кароцин"/ С.В. Науменко, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 200707725 від 9.07.2007; опубл. 26.11.2007, бюл. №19.
52. Патент на корисну модель № 70277. Спосіб терапії корів з гіпогонадізмом / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 2011 11571 від 30.09.2011; опубл. 11.06.2012, бюл. №11.
53. Патент на корисну модель № 70278. Спосіб вітального визначення ендоструктури та функціонального стану гонад у корів / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 2011 11582 від 30.09.2011; опубл. 11.06.2012, бюл. №11.
54. Патент на корисну модель № 7108. Спосіб комплексної терапії овець та кіз з гіпогонадізмом/ П.М. Склярів, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Дніпропетр. держ. аграр. ун-т. – № U 201106945; заявл. 02.06.2011; опубл. 10.07.2012, Бюл. №13.
55. Патент на корисну модель № 77870. Спосіб визначення ендоструктури та функціонального стану гонад у самців / В.П. Кошевой, С.В. Науменко, заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад.– № заявки 201211050 від 24.09.2012; опубл. 25.02.2013, бюл. № 4.
56. Патент на корисну модель № 77871. Спосіб підвищення відтворної здатності у самців / С.В. Науменко, В.П. Кошевой; заявн. і патентовл. Харк. держ. зоовет. акад. – № заявки 201211055 від 24.09.2012; опубл. 25.02.2013, бюл. № 4.
57. Патент на корисну модель № 80518. Спосіб підвищення життєздатності новонароджених ягнят та козенят і профілактики патологічних родів у овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошовий; заявн. і патентовл. Дніпропетр. держ. аграр. ун-т. – № заявки 2011 06944; заявл. 02.06.2011; опубл. 10.06.2013, бюл. №11.
58. Патент на корисну модель № 90568. Спосіб комплексної терапії овець та кіз з гіполотеолізмом/ П.М. Склярів, В.П. Кошовий; заявн. і патентовл. Дніпропетр. держ. аграр. ун-т. – № заявки 2011 10668; заявл. 05.09.2011; опубл. 10.06.2014, бюл. №11.
59. Патент на корисну модель № 97646. Спосіб вітального визначення щільності гонад у корів / В.П. Кошевой, Т.О. Утицьких, С.Я. Федоренко, О.Г. Аврунін; заявн. і

патентовл. В.П. Кошевой, Т.О. Утицьких, С.Я. Федоренко, О.Г. Аврунін. – № у 2014 11142; заявл. 13.10.2014;опубл. 25.03.2015, бюл. № 6.

60. Патент на корисну модель № 98635. Спосіб профілактики гіпофункції родів у овець та кіз і підвищення життєздатності новонароджених ягнят та козенят з використанням препарату Карафест/ П.М. Склярів, В.П. Кошевой; заявл. і патентовл. Дніпропетр. держ. аграр. ун-т. – № заявки а 2014 12354; заявл. 17.11.2014; опубл. 12.05.2015, бюл. № 9.

Технічні умови на препарати

61. Препарат «Каплаестрол+OV» ТУ ТУУ 24.4 - 1452420732 - 002:2015 – [Чинний від 2015-03-27 / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, О.В. Величко, О.В. Онищенко, Ю.В. Малюкін, В.К. Клочков]. – Л., 2015.

62. Препарат «Карафест+OV»: ТУ У 21.2-1452420732-004:2015. – [Чинний від 2015-03-27 / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, В.О. Величко, П.М. Склярів, М.М. Іванченко, К.С. Беседовська, Ю.В. Малюкін, В.К. Клочков]. – Л.-К., 2015. – 22 с.

63. Препарат «Кагадін»: ТУ У 24.4-1452420732-001:2008. – [Чинний від 2008-07-11 / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, О.О. Цимерман, С.В. Науменко, В.П. Беседовський]. – Л.-К., 2008. – 17 с.

64. Препарат «Каплагонін»: ТУ У 24.4-1452420732-003:2008. – [Чинний від 2008-07-11 11 / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, О.І. Сергієнко, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, О.О. Цимерман, С.В. Науменко, В.П. Беседовський]. – Л.-К., 2008. – 18 с.

65. Препарат «Каплаестрол»: ТУ У 24.4-1452420732-002:2008. – [Чинний від 2008-07-11 / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, О.І. Сергієнко, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, О.О.Цимерман].– Л.-К., 2008. – 19 с.

66. Препарат «КАРАФАНД+OV»: ТУ У 24.4-1452420732-005:2015. – [Чинний від 2015-04-01 / [В.П. Кошевой, С.В. Науменко, В.О. Величко, С.Я. Федоренко, Ю.В. Малюкін, В.К. Клочков, В.І. Кошевой]. – Л., 2015. – 20 с.

67. Препарат «Карафанд»: ТУ У 24.4-1452420732-005:2010. – [Чинний від 2010-06-04 / [В.П. Кошевой, С.В. Науменко, О.І. Сергієнко, С.Я. Федоренко, М.М. Іванченко, П.М. Склярів].– Л.-К., 2010. – 20 с.

68. Препарат «Карафест»: ТУ У 24.4-1452420732-004:2010. – [Чинний від 2010-06-04 / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, В.П. Беседовський, С.В. Науменко, О.В. Онищенко, К.С. Коноваленко].– Л.-К., 2010. – 19 с.

Тези

69. Замошніков В.О. Ефективність лікування корів з ендометритом в умовах навчально-практичного комплексу тваринництва і рослинництва Харківської державної зооветеринарної академії. /Замошніков В.О., Федоренко С.Я., Склярів П.М. // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ. (м. Дніпро, 1-2 червня 2017 р.) – Д., 2017. – С.23-25.

70. Костіна Є. А. Ефективність лікування корів з гіпогонадізмом в умовах навчально-практичного комплексу тваринництва і рослинництва Харківської державної зооветеринарної академії / Є. А. Костіна, С. Я. Федоренко, П. М. Склярів // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ.конф.викл. і студ.(м. Дніпро, 1-2 червня 2017 р.)– Д., 2017. – С. 28-30.

71. Кошевой В. П. Превентивна дистанційно-проектна діагностика в репродукції овець і кіз / В. Кошевой, П. Склярів, С. Федоренко // Роль науки у підвищенні тех-

нологічного рівня і ефективності АПК України: мат. IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 15-16 травня 2014 р.). – Тернопіль: Крок, 2014. – Ч. 1. – С. 260-263.

72. Кошевой В.П. Профилактика ретинолдефицитного бесплодия коров в условиях молочных комплексов / В.П. Кошевой // Ветеринарные проблемы промышленного животноводства: тез. докл. Республ.-научн.-практ. конф. – Белая Церковь, 1985. – С.106-107.

73. Кошевой В.П. Разработка и внедрение эффективного способа реабилитации репродуктивной функции у животных / В.П. Кошевой, М.М. Иванченко, П.Н. Скляр // Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения: мат. VII междунар. науч.-произв. конф. (г. Белгород, 25–28 марта 2003 г.). – Белгород, 2003. – С. 148.

74. Люленко А. С. Ефективність лікування корів з гіполютеолізом в умовах навчально-практичного комплексу тваринництва і рослинництва Харківської державної зооветеринарної академії / А. С. Люленко, С. Я. Федоренко, П. М. Скляр // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ.конф.викл. і студ.(м. Дніпро, 1-2 червня 2017 р.)– Д., 2017. – С. 33-34.

75. Науменко С.В. Термография и сонография в ветеринарной андрологии / С.В. Науменко // Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции: Международ. науч.-практ.конф., посв. 75-летию со дня рождения и 50-летию науч.-практ.деятельности проф. Г.Ф. Медведева. – Горки: БГСХА, 2013. – С. 280-283.

76. Науменко С.В. Вплив комплексного препарату «Карафанд+OV,Zn» на показники якості сперми самців за гонадодистрофії / С.В. Науменко, В.І. Кошевой //Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: мат. Всеукр. наук.-практ. Інтернет конф. – Полтава, 2016. – С. 55-57.

77. Науменко С.В. Карбоціаніновий флуоресцентний зонд JC-1 та його використання для оцінки якості сперми самців / С.В. Науменко, Н.С. Кавок // Актуальні проблеми ветеринарної біотехнології та інфекційної патології тварин: щорічна наук.-практ. конф. молодих вчених. – К., 2018. – С. 71-72.

78. Онищенко О.В. Вплив препарату Каплаестрол+OV+Zn на стан прооксидантно-антиоксидантної системи та концентрацію колостральних імуноглобулінів у корів / О.В. Онищенко // Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: мат. Всеукр. наук.-практ. Інтернет конф. – Полтава, 2016. – С. 57-59.

79. Онищенко О.В. Спосіб профілактики маститу у корів сухостійного періоду / О.В. Онищенко, А.Б. Сьогодні // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. III Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ. (м. Дніпро, 16–18 травня 2018 р.). – Д., 2018. – С. 74-75.

80. Островерхова І.О. Показники гомеостазу у вагітних і не вагітних овець за дефіцитної на каротин та цинк годівлі / І.О. Островерхова // Модернізація національної системи управління державним розвитком: виклики і перспективи: мат. II міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 8–9 грудн. 2016 р.). – Тернопіль: Крок, 2016. – Ч. 1. – С. 120–122.

81. Островерхова І.О. Профілактика гіпотрофії ягнят антенатального періоду / І.О. Островерхова // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ. – Д., 2017 – С. 38.

82. Пастернак А.М. Зміни у молочній залозі лактуючих корів при запаленні молочної залози / А.М. Пастернак // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ.(м. Дніпро, 1-2 червня 2017 р.)– Д., 2017. – С. 39.

83. Пастернак А.М. Ультразвук як спосіб діагностики маститу у корів // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. III Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ. (м. Дніпро, 16–18 травня 2018 р.). – Д., 2018. – С. 78-79.

84. Розробка та апробація препаратів, створених на основі нанобіоматеріалів у ветеринарній репродуктології / [С.Я. Федоренко, П.М. Склярів, Ю.В. Малюкін та ін.] // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ. (Дніпро, 1-2 червня 2017 р.). – Д., 2017. – С. 61-62.

85. Склярів П. Використання озону для лікування овець та кіз з неспецифічним вестибуловагінітом / П. Склярів, В. Кошевой, С. Федоренко // Модернізація національної системи управління державним розвитком: виклики і перспективи: мат. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Тернопіль, 16–17 грудн. 2015 р.). – Тернопіль: Крок, 2015. – С. 77-78. Склярів П.М. Використання сучасних розробок для діагностики та терапії репродуктивних патологій овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.В. Науменко // *Materialy X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Naukowa myśl informacyjnej powieki – 2014»*. – Przemysł, 2014. – Vol. 26. – S. 60-62.

86. Склярів П. М. Стан відтворення поголів'я овець Східних, Центральних та Південних областей України: проблеми та шляхи вирішення / П. М. Склярів // Стан та перспективи розвитку вівчарства в Україні: мат. Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 16–17 трав. 2013 р.). – Д., 2013. – С. 149-152.

87. Склярів П.М. Дистанційна діагностика патологічних процесів у статевих органах овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Актуальні проблеми ветеринарної хірургії та акушерства: мат. Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., присв. 20-річчю створення кафедри хірургії та акушерства Полтав. держ. аграр. акад. (м. Полтава, 19-20 травня 2015 р.). – Полтава: Видавництво ОП «Швидкодрук». – С. 35-37.

88. Склярів П.М. Діагностика репродуктивних патологій овець та кіз з використанням комп'ютерних програм / П.М. Склярів // Найновите научні постиження – 2014: Матеріали за 10-а міжнародна научна практична конференція. – Софія: «БялГРАД-БГ» ООД, 2014. – Т. 27. – С. 51-53.

89. Склярів П.М. Комп'ютерно-програмне прогнозування відновлення відтворної функції і диференційна діагностика репродуктивних патологій овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Роль науки у підвищенні технологічного рівня і ефективності АПК України: мат. V Ювілейної Всеукр. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 4 грудня 2015 р.). – Тернопіль: Крок, 2015. – С. 77-79.

90. Склярів П.М. Превентивна дистанційно-проектна діагностика феноменів статевого циклу овець і кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // *Naukowa myśl informacyjnej powieki – 2014: Materiały X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji*. – Przemysł: Nauka i studia, 2014. – Vol. 26. – Str. 81-83.

91. Склярів П.М. Спосіб лікування баранів та цапів з неспецифічним баланопоститом / П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Національне виробництво й економіка в умовах реформування: стан і перспективи інноваційного розвитку та міжрегіональної інтеграції: зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Кам'янець-Подільський, 30 жовтня 2015 р.). – Тернопіль: Крок, 2015. – С. 109-111.

92. Склярів П.М. Удосконалення способу профілактики антенатальної гіпотрофії ягнят та козенят, гіпофункції родів і післяродових патологій овець та кіз / П.М. Склярів // Проблеми ветеринарної медицини та якості і безпеки продукції тваринництва: зб. мат. XIII Міжнар. наук.-практ. конф. проф.-викл. складу та аспірантів, присв. 20-річчю набуття університетом статусу національного. – К., 2014. – С. 171-172.

93. Склярів П.Н. Гіпотрофія ягнят і козлят: проблеми і шляхи рішення / П.Н. Склярів, В.П. Кошевої // Университеттің 55 жылдығына арналған «Сәкен тағылымы – 8» атты Республикалықғылыми – теориялық конференция материалдары. – Астана, 2012. – Т. 1. – С. 76-77.

94. Склярів П.Н. Использование современных разработок в репродуктологии овец и коз / П.Н. Склярів, В.П. Кошевої, С.В. Науменко // Современные технологии сельскохозяйственного производства: сб. науч. ст. по мат. XVII Междунар. науч.-практ. конф. (Гродно, 16 мая 2014 г.). – Гродно: ГГАУ, 2014. – С. 258-259.

95. Склярів П.Н. Использование современных разработок в репродукции овец и коз / П.Н. Склярів, В.П. Кошевої, С.В. Науменко // Современные технологии сельскохозяйственного производства: сб. науч. ст. по мат. XVII Междунар. науч.-практ. конф. – Гродно: ГГАУ, 2014. – С. 258-259.

96. Склярів П.Н. Превентивная дистанционно-проектная диагностика феноменов полового цикла овец и коз / П.Н. Склярів, В.П. Кошевої, С.Я. Федоренко // Předniveckènovinky – 2014: Materiály X mezinárodnivèdecko-praktikákonference (Praha, 27 srpna – 05 září 2014 roku). – Díl. 7. – Praha: PublishingHouse “EducationandScience” s.r.o., 2014. – Stran. 72-74.

97. Склярів П.Н. Профилактика внутриутробной гипотрофии козлят и патологии родов у коз / П.Н. Склярів // Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения : мат. Междунар. науч.-произв. конф., посв. 25-летию образования Белгородской гос. с/х акад. (Белгород, 27–31 октября 2003 г.). – Белгород, 2003. – С. 96-97.

98. Ставицький І.В. Ефективність профілактики антенатальної гіпотрофії ягнят з використанням нанобіоматеріалів / І.В. Ставицький, П.М. Склярів // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ.конф.вickl. і студ. (Дніпро, 1-2 червня 2017 р.). – Д., 2017. – С. 58-59.

99. Федоренко С.Я. Гонадодистрофія самок жуйних / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевої, П.М. Склярів // Модернізація національної системи управління державним розвитком: виклики і перспективи: мат. II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 8–9 грудн. 2016 р.). – Тернопіль: Крок, 2016. – Ч. 1. – 128-130 с.

100. Федоренко С.Я. Препарати на основі нанобіоматеріалів та їх використання в репродукції жуйних тварин / С.Я. Федоренко, П.М. Склярів, В.П. Кошевої // Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: мат. Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (Полтава, 24–25 листопада 2016 р.). – Полтава: ОП «ШвидкоДРУК», 2016. – С. 69-71.

101. Федоренко С. Причини неплідності самок жуйних тварин в умовах Слобожанщини / С. Федоренко, П. Склярів, В. Кошевої // Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва: мат. III міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 20–21 жовтня 2016 р.). – Тернопіль: Крок, 2016. – С. 228-230.

102. Федоренко С. Прооксидантно-антиоксидантний статус корів та овець за гіпогонадізму / С. Федоренко, В. Кошевої, П. Склярів // Аграрна наука та освіта Поділля: зб. наук. пр. міжнар. наук.-практ. конф. (Кам'янець-Подільський, 14-16 березня 2017 р.). – Тернопіль: Крок, 2017. – Ч.1. – С. 370-372.

103. Федоренко С.Я. Спосіб лікування корів за катарально-гнійного метриту / С.Я. Федоренко, П.М.Склярів, М.В. Мозговий // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. III Міжнар. наук.-практ.конф.вickl. і студ. (Дніпро, 16–18 травня 2018 р.). – Д., 2018. – С. 101-102.

104. Федоренко С.Я. Спосіб комплексної діагностики та лікування корів за маститу / С.Я. Федоренко, П.М. Склярів, К.В. Андросова // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. III Між-

нар. наук.-практ.конф. викл. і студ. (Дніпро, 16–18 травня 2018 р.). – Д., 2018. – С. 102-103.

105. Чижма О. Ю. Порівняльна ефективність способів лікування маститу корів в умовах ТОВ «Торговий дім «Долинське» Чаплинського району Херсонської області / О.Ю. Чижма, С.В. Зінченко, П.М. Склярів // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ.конф.викл. і студ. (Дніпро, 1-2 червня 2017 р.). – Д., 2017. – С. 64-65.

106. Шевченко В. Порівняльна оцінка гормональних препаратів фолікулоstimулюючої дії / В. Шевченко, П. Склярів // Здоров'я тварин і ліки. – 2008. – № 10. – С. 12.

107. Шевченко Т.О. Особливості діагностики та лікування маститу корів в умовах ТОВ АФ «Піщанська» Красноградського району Харківської області / Т.О. Шевченко, С.Я. Федоренко, П.М. Склярів // Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи: мат. II Міжнар. наук.-практ. конф. викл. і студ. (Дніпро, 1-2 червня 2017 р.). – Д., 2017. – С. 66-67.

108. Pharmacological correction of derangements of antenatal animals development / [V.P. Koshovyi, M.M. Ivanchenko, P.M. Sklyarov, O.O. Tsimerman] // Veterinarska medicina, stočarstvo i ekonomik aprouzvodnj i zdravstveno bezbednehrane" samednarodni mučesćem: zbornik kratkih sadržaja simpozium (Herceg Novi, 24 jun – 01 jul 2007). – Herceg Novi, 2007. – P. 167.

Статті

109. Беседовський В.П. Дія препаратів Каплагландин та Каплагонін на морфофункціональний стан ендокринних та статевих органів у корів з постнатальним гіполютеолізом /В.П. Беседовський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 16 (41), Ч. 2, Т. 2. – С. 248-255.

110. Беседовський В.П. Морфофункціональна характеристика ендокринних та статевих органів у корів з постнатальним гіполютеолізом / В.П. Беседовський // Вісник Дніпропетр. держ. аграр. ун-ту, 2008. – № 1 (21), Т. 1. – С. 48-52.

111. Беседовський В.П. Постнатальний гіполютеоліз, клініко-експериментальні дані та розробка комплексної терапії хворих тварин / В.П. Беседовський// Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2009. – Вип. 19 (44), Ч. 2, Т. 2. – С. 252-261.

112. Беседовський В.П. Розробка способу комплексної терапії корів з постнатальним гіполютеолізом /В.П. Беседовський // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2007. – №8 (19). – С. 8-13.

113. Беседовський В.П. Спосіб комплексної діагностики постнатального гіполютеолізу у корів /В.П. Беседовський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2007. – Вип. 14 (39), Ч. 2, Т. 1. – С. 184-191.

114. Беседовський В.П. Цервікскоп та його використання при діагностиці постнатального гіполютеолізу у корів /В.П. Беседовський // Зб. наук. праць Луганського НАУ. – Луганськ: Вид-во ЛНАУ, 2007. – № 78/101. – С. 36-40.

115. Діагностика і терапія репродуктивних патологій овець та кіз з використанням сучасних наукових розробок / [П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 29, Ч. 2. – С. 101-104.

116. Ефективність способу лікування корів з ендометритами / [В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, М.П. Павленко] // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Вип. 10. – Суми, 2003. – С. 48-51.

117. Іванченко М.М. Антенатальна гіпотрофія поросят та розробка способу профілактики / М.М. Іванченко // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2007. – С. 42-46.

118. Іванченко М.М. Антенатальна гіпотрофія поросят. Розповсюдження причин виникнення та діагностика / М.М. Іванченко // Зб. наук. праць Луганського НАУ. – Луганськ: Вид-во ЛНАУ, 2007. – № 78/101. – С. 242-246.

119. Іванченко М.М. Антенатальна патологія у свиней: проблеми та шляхи виникнення / М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2009. – Вип. 19 (44), Ч. 2, Т. 2. – С. 266-272.

120. Іванченко М.М. Розповсюдження, причини виникнення та розробка способу профілактики антенатальної патології у свиней в фермерських господарствах України / М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 16 (41), Ч. 2, Т. 1. – С. 64-69.

121. Іванченко М.М. Розробка та впровадження способу діагностики та лікування гіполютеолізу у свиней, овець та кіз / М.М. Іванченко, П.М. Склярів // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – №2 (11). – Суми, 2004. – С. 64-69.

122. Інноваційні методи терапії самців з гонадодистрофією із використанням препаратів, виготовлених на основі нанобіоматеріалів / [В.П. Кошевой, С.В. Науменко, В.І. Кошевой та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 31, Ч.2. – С. 71-75.

123. Комп'ютерна програма диференціальної діагностики гонадопатій у корів / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой, М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2013. – Вип. 26, Ч. 2. – С. 139-142.

124. Комп'ютерний моніторинг показників структурно-функціонального стану органів репродуктивної системи у самців при дефіциті каротину (вітаміну А) та Цинку / [В.П. Кошевой, С.В. Науменко, В.І. Кошевой та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 31, Ч.2. – С. 62-70.

125. Кошевой В.І. Гонадодистрофія у бугаїв: новітні методи терапії із використанням препаратів виготовлених на основі нано-біоматеріалів / В.І. Кошевой, С.В. Науменко, І.І. Беспалова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 32, Ч.2. – С. 57-60.

126. Кошевой В.І. Інноваційні методи і автоматизовано-технічні засоби оцінки якості сперми та перспективи їх використання у ветеринарній репродуктології / В.І. Кошевой, С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 33, Ч. 2. – С. 67-70.

127. Кошевой В.І. Методи діагностики та терапії бугаїв із неспецифічними баланопоститами / В.І. Кошевой, С.В. Науменко // Наук.-техн. бюл. Ін-ту твар-ва НААН. – Х., 2015. – Вип. 113. – С. 105-111.

128. Кошевой В.І. Спосіб корекції біохімічних змін в організмі бугаїв із гонадодистрофією токсичного типу (при хронічному нітратно-нітритному токсикозі) / В.І. Кошевой, С.В. Науменко // Ветеринарія, технологія тваринництва та природокористування: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2018. – Вип. 1. – С. 81-83.

129. Кошевой В.І. Тестодистрофія у бугаїв: методи терапії і профілактики / В.І. Кошевой, С.В. Науменко // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. мед. та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – Л., 2015– № 2 (61), Т. 17. – С. 72–79.
130. Кошевой В.І. Тестодистрофія у бугаїв: структурні зміни та методи діагностики / В.І. Кошевой, С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 30, Ч. 2. – С. 82–89.
131. Кошевой В.П. Використання наночастинок CeO_2 та GdEuVO_4 спільно з Каплаестролом для реабілітації гонад у корів / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, Науменко С.В. та ін.] // Ветеринарна медицина України. – 2014. – № 7 (221). – С. 24–27.
132. Кошевой В.П. Вітальна оцінка ендоструктури гонад у тварин (повідомлення перше) / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2011. – Вип 23 Ч. 2. – С. 447–453.
133. Кошевой В.П. Дефіцит колостральних імуноглобулінів у корів з мастодистрофією: прогнозування та методи упередження / В.П. Кошевой, О.В. Онищенко // Ветеринарна медицина України. – 2015. – №3 (229). – С. 17–22.
134. Кошевой В.П. З досвіду лікування ендометриту у кіз / В.П. Кошевой, П.М. Склярів, В.С. Чумаченко // Здоров'я тварин і ліки. – 2012. – № 3 (124). – С. 18–19.
135. Кошевой В.П. Мамологічна диспансеризація корів з використанням інформаційно-діагностичних приладів. / В.П. Кошевой, А.М. Пастернак // Ветеринарна медицина України. – 2013. – № 4. – С. 29–32.
136. Кошевой В.П. Особенности воспроизводительной функции коров в период зимне-стойлового содержания / В.П. Кошевой, Л.Н. Якубова // Меры борьбы с болезнями сельскохозяйственных животных: сб. науч. тр. Харьк. с.-х. ин-т. – Х., 1981. – Т. 279. – С. 13–16.
137. Кошевой В.П. Розробка (вдосконалення) методик інтрацервікальних, інтраутеральних та інтраоваріальних процедур у корів / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, В.П. Беседовський Д.В. Коновченко] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 16 (41), Ч. 2, Т. 1.– С. 170–174.
138. Кошевой В.П. Ультрасонографія та термографія як методи визначення функціонального стану яєчників і превентивної діагностики патологічних процесів у статевих органах корів. / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 24, Ч. 2. – С. 223–237.
139. Кошевой В.П. Ультрасонографічне та теплографічне визначення ендоструктури молочної залози у сухостійному періоді корів / В.П. Кошевой, О.В. Онищенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 24, Ч. 2. – С. 231.
140. Кошевой В.П. Ультрасонографічне та термографічне дослідження молочної залози корів у період лактації / В.П. Кошевой, А.М. Пастернак // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 24, Ч.2. – С.218–221.
141. Кошевой В.П. Ультрасонографія та термографія у ветеринарній андрології / В.П. Кошевой, С.В. Науменко // Ветеринарна медицина України. – 2012. – №11 (201). – С. 31–33.
142. Кошевой В.П. Ультрасонографія та термографія у ветеринарній гінекології / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Ветеринарна медицина України. – 2012. – № 9 (199). – С. 33–35.

143. Кошевой В.П. Ультрасонографія та термографія як методи визначення функціонального стану яєчників і превентивної діагностики патологічних процесів у статевих органах корів / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 24, Ч. 2. – С. 223-237.

144. Кошевой В.П. Ультрасонографія та термографія як методи визначення функціонального стану гонад та превентивної діагностики андрологічних захворювань / В.П. Кошевой, С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 24, Ч. 2. – С. 205-212.

145. Кошевой В.П. Ультрафонофорез – складова програми терапії самців з ретинолдефіцитною гіпотенцією / В.П. Кошевой, С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 18 (43). – Ч. 2, Т. 1. – С. 153-156.

146. Кошевой В.П. Ультрафонофорез як складова програми терапії тварин з гонадопатіями / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, В.П. Беседовський, С.В. Науменко. // Наук. вісник нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. – К., 2009. – № 136. – С. 55-60.

147. Кошевой В.П. Ультрафонофорез як складова програми терапії корів з післяродовими гонадопатіями / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, В.П. Беседовський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 18 (43), Ч. 2, Т. 1. – С. 157-161.

148. Кошовий В.П. Акушерська та гінекологічна пропедевтика – невід’ємна складова програм клінічної підготовки студентів / В.П. Кошовий, П.М. Склярів, М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2007. – Вип. 14 (39), Ч. 2, Т. 2. – С. 194-196.

149. Кошовий В.П. Гінекологічне дзеркало для сук крупних порід / В.П. Кошовий, О.О. Цимерман // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин: зб. наук. пр. – Х., 2005. – Т. 15. – С. 308-312.

150. Кошовий В.П. Дія ретинолу ацетату на функцію відтворення у корів та телиць / В.П. Кошовий // Вісник с.-г. науки. – 1979. – №11. – С.41-43.

151. Кошовий В.П. Особливості реабілітації репродуктивної функції після тривалої дефіцитної годівлі корів / В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2003. – Вип. 11 (35), Ч. 2. – С. 222-227.

152. Кошовий В.П. Оцінка стану плодів собак та способи підвищення їх життєдіяльності / В.П. Кошовий, О.О. Цимерман // Ветеринарна медицина України. – 2006. – №12. – С. 29-31.

153. Кошовий В.П. Оцінка шляхів введення ретинолу ацетату та β -каротину в організм тварин / В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Склярів, С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2007. – Вип. 14(39), Ч. 2, Т. 1. – С. 201-206.

154. Кошовий В.П. Післяродові цервікс- та гонадопатії у корів, розробка способів комплексної діагностики та терапії / В.П. Кошовий, М.М. Бондаревський., С.Я. Федоренко // Міжвід. темат. зб. Української акад. аграр. наук. – Х., 2005. – Вип. 85, Т. 1. – С.595-597.

155. Кошовий В.П. Розробка комплексної діагностики післяродового гіпогонадизму у корів / В.П. Кошовий, С.Я. Федоренко // Зб. наук. пр. Луганського нац. аграр. ун-ту. – Луганськ, 2004. – №35/47. – С. 86-89.

156. Кошовий В.П. Розробка та апробація способів комплексної терапії корів з післяродовими гонадопатіями / В.П. Кошовий, С.Я. Федоренко, М.М. Ващенко // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2004. – №2(11). – С. 85-88.

157. Кошовий В.П. Спосіб комплексної терапії корів з післяродовим гіпогонадізмом / В.П Кошовий, С.Я. Федоренко // Ветеринарна медицина України. – 2006. – № 11. – С.15-17.

158. Кошовий В.П. Фето-плацентарні індекси у жуйних тварин та можливість їх практичного використання / В.П. Кошовий, П.М. Склярів // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 16 (41), Ч. 2, Т. 1. – С. 166-169.

159. Науменко С.В. Біохімічні зміни в організмі самців при гонадодистрофії за умов хронічного нітратно-нітритного токсикозу / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2017. – Вип. 34, Ч.2. – С. 183-186.

160. Науменко С.В. Використання озонованого матеріалу-препаратів для лікування тварин з баланопоститом / С.В. Науменко // Вісник Житомир. держ. агроєколог. ун-ту. – Житомир: Полісся, 2014. – Вип. 2 (46), Т.5. – С. 74-79.

161. Науменко С.В. Використання ультразвукових сканерів і тепловізорів для визначення функціонального стану гонад та діагностики андрологічних захворювань / С.В. Науменко // Вісник Житомир. держ. агроєколог. ун-ту. – Житомир: Полісся, 2012. – Вип. 1 (32), Т.3, Ч.2. – С. 112-119.

162. Науменко С.В. Вплив структурно-функціонального стану та температури гонад у кнурів на ступінь андро- та сперміогенезу / С.В. Науменко // Вісник Сумського нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2014. – Вип. 6 (35). – С. 213-217.

163. Науменко С.В. Диагностика патологических процессов в семенниках хряков с использованием термографии / С.В. Науменко // Эффективное животноводство – залог успешного развития АПК региона: Междунар. науч.-практ. конф – Омск, 2017. – С. 188–192.

164. Науменко С.В. Дистанційно-безконтактна та неінвазивна діагностика патологічних процесів у гонадах самців; розробка і впровадження методів терапії з використанням препаратів на основі нанобіоматеріалів / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 33, Ч. 2. – С. 71-75.

165. Науменко С.В. Дистанційно-безконтактна та неінвазивна діагностика патологічних процесів у гонадах самців дрібних тварин / С.В. Науменко // Наук.-техн. бюл. НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. – 2017. –№ 2 (5). – С. 13–18.

166. Науменко С.В. Комп'ютерна програма диференціальної діагностики патологічних процесів у статевих органах самців / С.В. Науменко, В.П. Кошевой, М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2013. – Вип. 26, Ч.2. – С. 129-133.

167. Науменко С.В. Комп'ютерна програма диференційної діагностики розладів морфофункціонального стану гонад у самців / С.В. Науменко // Наук.-техн. бюл. Ін-ту твар-ва НААН. – Х., 2013. – Вип. 109 (в 2 ч.). – Ч.1. – С. 197-200.

168. Науменко С.В. Лікування самців із неспецифічними баланопоститами з використанням озоністських препаратів / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 29. Ч.2. – С. 95–98.

169. Науменко С.В. Методи діагностики та терапії кнурів із неспецифічними баланопоститами / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Наук.-техн. бюл. Ін-ту твар-ва НААН. – Х., 2015. – Вип. 113. – С. 168-174

170. Науменко С.В. Озонотерапія в андрології / С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 28, Ч.2. – С. 500-503.

171. Науменко С.В. Розповсюдження андрологічної патології в східних, південних і центральних областях України за 2012-2017 рр. (дані досліджень) / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Ветеринарія, технологія тваринництва та природокористування: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2018. – Вип. 1. – С. 86–88.
172. Науменко С.В. Санація препуціальної порожнини у плідників / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 29, Ч.2. – С. 99-101
173. Науменко С.В. Спосіб терапії кнурів з гонадодистрофією із використанням препаратів, виготовлених на основі нанобіоматеріалів / С.В. Науменко, В.І. Кошевой, І.І. Беспалова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 32, Ч.2. – С. 50-56.
174. Науменко С.В. Спосіб терапії кролів за гонадодистрофії / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнології ім. С.З. Гжицького. – Т. 19, №82. – Л., 2017. – С. 132-136.
175. Науменко С.В. Структурні зміни у сім'яниках та їх вплив на якість сперми у плідників / С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 25, Ч.2. – С. 133-137.
176. Науменко С.В. Тестодистрофія у хряков и быков: диагностика и терапия / С.В. Науменко, В.И. Кошевой // Научный фактор в стратегии инновационного развития свиноводства: сб. мат. XXII Междунар. науч.-практ. конф. (9-11 сентября 2015 г.). – Гродно: ГГАУ, 2015. – С. 358-362.
177. Науменко С.В. Тестодистрофія у кнурів: методи терапії і профілактики / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – Л., 2015. – №2 (62). – Т.17. – С. 159-166.
178. Науменко С.В. Тестодистрофія у кнурів: структурні зміни та методи діагностики / С.В. Науменко, В.І. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 30, Ч.2. – С. 90-96.
179. Науменко С.В. Ультрасонографія та термографія як складові андрологічної диспансеризації баранів/цапів / С.В. Науменко // Вісник Дніпропетр. держ. аграр. ун-ту. – Вип. №2 (32). – Д., 2013. – С. 94-97.
180. Науменко С.В. Вплив препарату "Кароцин" на деякі показники гомеостазу та статеві рефлекси у бугаїв-плідників / С.В. Науменко, Ю.О. Щепетильников // Зб. наук. пр. Луганського нац. аграр. ун-ту. – №78/101. – Луганськ, 2007. – С. 441–444.
181. Науменко С.В. Мобільний спермоскоп та можливості його використання / С.В. Науменко, В.П. Кошовий, М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2007. – Вип. 14 (39). – Ч. 2, Т. 1. – С. 207–208.
182. Науменко С.В. Вплив препарату "Кароцин" на відтворну здатність бугаїв / С.В. Науменко // Вісник Сумського нац. аграр. ун-ту. – № 8 (19). – С. 90–93.
183. Науменко С.В. Морфофункціональна характеристика ендокринних та статевих органів у кобелів при застосуванні препарату "Кароцин" / С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 16 (41). – Ч. 2, Т. 2. – С. 264–268.
184. Науменко С.В. Морфофункціональні зміни в ендокринних та статевих органах кобелів при дефіциті вітаміну А / С.В. Науменко // Вісник Житомир. держ. агроколог. ун-ту. – №1(21). – Т. 1. – Житомир, 2008. – С. 149–154.
185. Науменко С.В. Результати апробації та впровадження способу підвищення відтворювальної здатності самців / С.В. Науменко // Наук.-техн. бюл. Ін-ту твар-ва УААН. – Х., 2009. – № 100. – С. 363–368.

186. Науменко С.В. Ретинолдефіцитна гіпотенція у самців та розробка способу профілактики / С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2009. – Вип. 19. – Ч. 2, Т. 2. – С. 279–285.
187. Науменко С.В. Спосіб підвищення репродуктивної здатності кнурів / С.В. Науменко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2007. – Вип. 15 (40). – Ч. 2, Т. 1. – С. 270–274.
188. Озонотерапія в акушерстві, гінекології та андрології / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін.] // Ветеринарна медицина України. – 2014. – № 4 (218). – С. 22-25.
189. Озонотерапія корів з ендометритами як профілактика гонадопатії / [В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 28, Ч. 2. – С. 512-515.
190. Онищенко А.В. Современные методы диагностики патологий молочной железы коров в сухостойном периоде / А.В. Онищенко // Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции животных: мат. Междуна. науч.-практ. конф., посв. 75-летию со дня рождения и 50-летию науч.-практ. деятельности проф. Г.Ф. Медведева (Горки, 10–12 октября 2013 г.) – Горки: БГСХА, 2013. – С. 354-358.
191. Онищенко А.В. Ультрасонографическая и термографическая диагностика патологий молочной железы свиной в дородовом периоде / А.В. Онищенко // Современные технологии сельскохозяйственного производства: сб. науч. ст. по мат. XVII Междунар. науч.-практ. конф. «Научный фактор в стратегии инновационного развития свиноводства» (Гродно, 16 мая 2015 г.). – Гродно: ГГАУ, 2015. – С. 325-329.
192. Онищенко О.В. Комп'ютерна програма диференціальної діагностики патологічних процесів у молочній залозі корів сухостійного періоду / О.В. Онищенко, В.П. Кошевой, М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2013. – Вип. 26, Ч. 2. – С. 133-136.
193. Онищенко О.В. Комп'ютерна програма диференціації розладів морфофункціонального стану молочної залози корів сухостійного періоду / О.В. Онищенко // Наук.-техн. бюл. ІТ НААН. – Х., 2013. – № 109. – Ч. 1. – С. 201-205.
194. Онищенко О.В. Порівняльна оцінка ультрасонограм та термограм з показниками колострометрії у корів / О.В. Онищенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 25, Ч. 2. – С. 138-141.
195. Онищенко О.В. Серозний набряк молочної залози корів у сухостійному періоді. Ультрасонографічна та термографічна діагностика / О.В. Онищенко // Вісник Сумськ. нац. аграр. ун-ту. – 2014.– Вип. 6 (35). – С. 207-209.
196. Онищенко О.В. Сонографічне, термографічне, патогістологічне дослідження при визначенні морфо-функціонального стану молочної залози корів сухостійного періоду / О.В. Онищенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 26, Ч. 2. – С. 133-136.
197. Онищенко О.В. Стан фетоплацентарного комплексу та показники концентрації колостральних імуноглобулінів / О.В. Онищенко // Наук.-техн. бюл. Ін-ту твар-ва НААН. – Х., 2015. – №113. – С. 174-178.
198. Онищенко О.В. Терапія корів із субклінічними маститами сухостійного періоду з використанням озонованого матеріалу / О.В. Онищенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 28, Ч. 2. – С. 504-506.

199. Онищенко О.В. Термографія молочної залози корів дородового періоду за порушень прооксидантно-оксидантної системи / О.В. Онищенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2017. – Вип. 34, Ч. 2. – С. 186-190.

200. Онищенко О.В. Ультрасонографічне і термографічне дослідження молочної залози у сухостійному періоді та показники колострометрії у корів / О.В. Онищенко // Вісник Житомир. нац. агроєколог. ун-ту. – Житомир, 2014. – №2, Т. 5. – С. 79-83.

201. Онищенко О.В. Ультрасонографічне та термографічне визначення ендоструктури молочної залози у сухостійному періоді корів / О.В. Онищенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 24, Ч. 2. – С. 231-236.

202. Онищенко О.В. Ультрасонографічне та термографічне дослідження молочної залози овець і кіз у дородовий період / О.В. Онищенко // Наук.-теорет. та наук.-практ. вісник Дніпропетр. держ. аграр. ун-ту. – 2013. – № 2 (32). – С. 98-101.

203. Островерхова И. А. Концентрация иммуноглобулинов в зависимости от состояния фето-плацентарного комплекса у овец / И.А. Островерхова, В.П. Кошевой, П.Н. Скляров // Современные технологии сельскохозяйственного производства: сб. науч. ст. по мат. XX Междунар. науч.-практ. конф. – Гродно: ГГАУ, 2017. – С. 78-80.

204. Островерхова И. А. Про- и антиоксидантный статус у овец при фетоплацентарной недостаточности при коррекции препаратом «Карафест+OV» / И.А. Островерхова // Эффективное животноводство – залог успешного развития АПК региона: Междунар. науч.-практ. конф. – Омск, 2017. – С. 75-79.

205. Островерхова І. О. Профілактика гіпотрофії антенатального періоду у ягнят / Островерхова І. О. // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА. – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2017. – Вип. 34, ч. 2. – С. 120-122.

206. Островерхова І.О. Концентрація колостральних імуноглобулінів в молозиві овець залежно від стану фетоплацентарного комплексу / І.О. Островерхова // Наук.-техн.бюл. НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК Дніпропетр. держ.аграр.-економ. ун-ту. – Д., 2017. – Т. 5, № 2. – С. 19-21.

207. Островерхова І.О. Морфологічна характеристика плаценти овець при фетоплацентарній недостатності та корекції препаратом «Карафест + OV» / І.О.Островерхова, О.Є. Жигалова // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнології імені С.З. Гжицького. – Л., 2017. – Т. 19, № 82. – С.153-158.

208. Островерхова І.О. Особливості стану прооксидантно-антиоксидантної системи у овець у період вагітності / І.О. Островерхова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 33, Ч. 2. – С. 75-79.

209. Пастернак А.М. Альтернативный способ лечения скрытого мастита у коров периода лактации // Эффективное животноводство – залог успешного развития АПК региона: сб. мат. Междунар. науч.-практ. конф. [Электронный ресурс]. – Электрон. дан. – Омск : Изд-во ФГБОУ ВО Омский ГАУ, 2018. – С. 204-207.

210. Пастернак А.М. Диференційна діагностика серозного, катарального, гнійного та фібринозного маститів у корів з використанням узд-сканера та тепловізора / А.М. Пастернак // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2012. – Вип. 25, Ч. 2. – С. 142-147.

211. Пастернак А.М. Комп'ютерна програма диференціальної діагностики патологічних процесів молочної залози у корів лактаційного періоду / А.М. Пастернак, В.П. Кошевой, М.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2013. – Вип. 26, Ч. 2. – С. 125-129.

212. Пастернак А.М. Комп'ютерна програма диференційної діагностики розладів морфо-функціонального стану молочної залози у корів лактаційного періоду / А.М. Пастернак // Наук.-техн. бюл. ІТ НААН. – Х., 2013. – №109. – Ч.1. – С. 221-225.

213. Пастернак А.М. Комплексне сонографічне, термографічне та патогістологічне дослідження у вивченні морфо-функціонального стану молочної залози корів лактаційного періоду / А.М. Пастернак, В.П. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2013.– Вип. 27, Ч. 2.– С.120-125.

214. Пастернак А.М. Морфологічні особливості молочної залози корів за лактаційних маститів / А.М. Пастернак // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2017. – Вип. 34, Ч. 2. – С. 194-197.

215. Пастернак А.М. Озонотерапія корів із субклінічними маститами лактаційного періоду / А.М. Пастернак, В.П. Кошевой // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 28, Ч. 2. – С. 506-509.

216. Пастернак А.М. Серозний набряк вимені високопродуктивних корів у лактаційний період. Ультрасонографічна і термографічна діагностика / А.М. Пастернак // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2013. – Вип. 9(33). – С. 217-220.

217. Пастернак А.М. Термографічна діагностика маститів і її контроль на мікροструктурному рівні / А.М. Пастернак, П.М. Склярів, О.Є. Жигалова // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. мед. та біотехн. ім. С.З. Гжицького. – Л., 2017. – Т. 19, № 82. – С. 159-165.

218. Пастернак А.М. Ультрасонографічне та термографічне дослідження молочної залози овець та кіз у післяродовому періоді / А.М. Пастернак // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 30, Ч.2. – С. 96-102.

219. Пастернак А.М. Ультрасонографічне та термографічне дослідження молочної залози у корів при деяких патологіях / А.М. Пастернак // Вісник Житомир. нац. агроєколог. ун-ту. – № 2 (46). – Т. 5. – Житомир, 2014. – С. 89-93.

220. Пастернак А.М. Ультрасонографічне та термографічне дослідження молочної залози корів при деяких патологіях / А.М. Пастернак // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – № 7 (31). – Суми, 2012. – С. 85-87.

221. Пастернак А.Н. Использование УЗИ-сканера и тепловизора в дифференциальной диагностике маститов у коров / А.Н. Пастернак // Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции животных: мат. междунар. науч.-практ. конф. – Горки: БГСХА, 2013. – С. 349-354.

222. Пастернак А.Н. Термографическая диагностика патологий молочной железы свиней в подсосном периоде / А.Н. Пастернак // Научный фактор в стратегии инновационного развития свиноводства: сб. мат. XXII Междунар. науч.-практ. конф. (Гродно, 9-11 сентября 2015 г.). – Гродно: ГГАУ, 2015. – С. 377-382.

223. Перспективи використання нанопрепарату "Каплаестрол+OV" у ветеринарній репродуктології / С.Я. Федоренко, П.М. Склярів, О.В. Хірна // Наук.-техн. бюл. НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. – 2017. – Т.5, №2. – С. 27-31.

224. Пивень Е.А. Термографическая диагностика в репродукции овец и коз / Е.А. Пивень, Ю.С. Койнаш, П.Н. Склярів // Актуальные проблемы интенсивного развития животноводства: мат. XVII Междунар. студ. науч. конф., посв. 80-летию кафедр зоогигиены, экологии и микробиологии УО "БГСХА" (Горки, 29-30 мая 2014 г.). – Горки: БГСХА, 2014. – С. 295-299.

225. Поширеність та сезонність післяродових захворювань свиноматок в умовах великих та дрібних господарств / [В.М. Сухін, В.О. Чумак, П.М. Склярів, В.В. Ваку-

лик] // Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. – 2015. – Т. 3, №3. – С. 32-36

226. Препараты «Карафест + ОВ» и «Каплаэстрол + ОВ» и их использование в репродукции коров и овец / [С.Я. Федоренко, П.Н. Скляр, И.А. Островерхова и др.] // Сборник известий Национальной академии наук Азербайджана. – Гәңсә: «ELM» nəşriyyatı, 2017. – № 3 (69). – S. 43-48.

227. Ракитянський В.М. Ефективність стимуляції відтворної функції свиноматок з післяродовим анеструсом / В.М. Ракитянський, В.В. Вакулик, П.М. Скляр // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 32, Ч. 2. – С. 72-75.

228. Розробка та впровадження ефективного способу лікування корів з анафродизією, викликаною гіпофункцією яєчників / [В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Скляр та ін.] // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : зб. наук. праць; Харк. нац. аграр. ун-т, Харк. держ. зоовет. акад. – Х., 2003. – Т. 13. – С. 152.

229. Розробка та впровадження ефективного способу лікування корів з анафродизією, викликаною персистенцією жовтих тіл яєчників / [В.П. Кошовий, М.М. Іванченко, П.М. Скляр та ін.] // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : зб. наук. праць; Харк. нац. аграр. ун-т, Харк. держ. зоовет. акад. – Харків, 2003. – Т. 13. – С. 153.

230. Скляр П. Комплексні препарати, створені на основі нанобіоматеріалів, і їх використання у репродукції овець та кіз / П. Скляр, В. Кошевой, С. Федоренко // Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі: мат. III міжнар. наук.-практ. конф. 19–20 травн. 2016 р. – Тернопіль: Крок, 2016. – С. 104-106.

231. Скляр П. М. Комплексні препарати на основі нанобіоматеріалів, перспективи використання у репродукції овець та кіз / П.М. Скляр, В.П. Кошевой // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – 2016. – Т. 18, № 2 (66). – С. 162-165.

232. Скляр П. М. Розробка способу підвищення життєздатності новонароджених ягнят з використанням нанобіоматеріалів / П. М. Скляр, В. П. Кошевой // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – 2016. – Вип. 237. – С. 292-297.

233. Скляр П. Профілактика гипотрофии ягнят и козлят / П. Скляр // Домашнее животноводство: форум [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://zhivotnovodstva.net/index/Profilaktika-gipotrofii-yagnyt.html>. – Название с экрана.

234. Скляр П.М. Аналіз причин зниження заплідненості овець та кіз. Заходи профілактики / Скляр П.М. // Наук. вісник НУБіП України. – К., 2009. – Вип. 136. – С. 68-73.

235. Скляр П.М. Антенатальна патологія у овець і кіз. Проблеми та шляхи вирішення / Скляр П.М. // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2009. – Вип. 19 (44), Ч. 2, Т. 2. – С. 291-296.

236. Скляр П.М. Біотехнологічні методи регуляції репродукції овець та кіз: здобутки і перспективи / П.М. Скляр, В.П. Кошевой, О.Д. Бугров // Наук.-техн. бюл. ІТ НААН № 113. – Х., 2015. – С. 225-230

237. Скляр П.М. Визначення стану плода овець та кіз у період родів / П.М. Скляр // Вісник Дніпропетр. держ. аграр. ун-ту». – Д.: друкарня видавництва «Свідлер А.Л.», 2011. – №1. – С. 136-138.

238. Склярів П.М. Використання колпоцитоскопії для оцінки морфофункціонального стану фето-плацентарного комплексу у вівцематок / П.М. Склярів // Зб. наук. праць Луганського нац. аграр. ун-ту за мат. наук.-практ. конф. «Перспективи розвитку ветеринарної медицини України», присв. 10-річчю заснування фак-ту вет. медицини (1997-2007)(Луганськ, 26-28 вересня 2007 р.). – №78/101. – Луганськ, 2007. – С. 570-574.

239. Склярів П.М. Використання комп'ютерних програм в репродуктології овець та кіз / П.М. Склярів // Мир ветеринарії. – 2013. – №5 (15). – С. 51-57.

240. Склярів П.М. Використання термографії в репродукції овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Вісник Житомир. нац. агроєкологіч. ун-ту. – Житомир: ЖККГВ «Полісся», 2014. – Вип. №2 (46), Т. 5. – С. 116-121.

241. Склярів П.М. Вплив вітаміну А на морфологічний стан плаценти і плода у кіз / П.М. Склярів // Вісник Полтавської держ. аграр. акад. – 2013. – № 1. – С. 113-115.

242. Склярів П.М. До питання етіології, патогенезу та особливостей перебігу вестибуловагінітів / П.М. Склярів, В.П. Кошовий, І.М. Іванченко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2003. – Вип. 11, Ч. 2. – С. 198-201.

243. Склярів П.М. Застосування озонотерапії у репродукції овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – 2015. – Вип. 1 (36). – С. 173-175.

244. Склярів П.М. Лікування козенят з гіпотрофією / П.М. Склярів, О.О. Боровенський // Здоров'я тварин і ліки. – 2013. – №2 (135). – С. 18-19.

245. Склярів П.М. Морфометрична характеристика плаценти овець та кіз / Склярів П.М. // Вісник Сумського НАУ : наук.-метод. журнал за мат. III Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні проблеми ветеринарної медицини з питань фізіології та патології відтворення тварин» (Кам'янець-Подільський, 20-21 вересня 2007 р.). – Суми: ВАТ «Сумська обласна друкарня», вид-во «Козацький вал», 2007. – Вип. 8 (19). – С. 111-114.

246. Склярів П.М. Обґрунтування та перспективи розробки методів діагностики порушень репродуктивної функції овець та кіз / П.М. Склярів // Наук.-техн. бюл. ІТ НААН. – Х., 2010. – №102. – С. 140-143.

247. Склярів П.М. Організація і результати гінекологічної та акушерської диспансеризації овець і кіз центральних, східних та південних областей України / П.М. Склярів // Наук. пр. Південного філіалу НУБіП України "Кримський агротехнологічний університет". –Сімферополь: ПФ НУБПУ "КАТУ", 2014. – Вип. 160. – С. 253-259.

248. Склярів П.М. Особливості структури плаценти вівці при А-вітамінній недостатності / П.М. Склярів, В.П. Кошовий // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць ХДЗВА за мат. Міжнар. наук. конф. «Актуальные вопросы борьбы с инфекционными заболеваниями в гуманной и ветеринарной медицине», присв. 160-річчю з дня народження лауреата Нобелівської премії І.І. Мечникова (Харків, 28-30 листопада 2005 р.). – Х.: РВВ ХДЗВА, 2006. – Вип. 13 (33), Ч. 2. – С. 240-243.

249. Склярів П.М. Оцінка морфо-функціонального стану та розробка заходів підвищення життєздатності новонароджених ягнят / П.М. Склярів, В.П. Кошовий // Вісник Сум.нац. аграр. ун-ту. – №1-2 (15-16). – Суми, 2006. – С. 176-180.

250. Склярів П.М. Перинатальна патологія в овець та кіз: діагностика і профілактика / П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Ветеринарна медицина України. – 2012. – №11 (201). – С. 26-29.

251. Склярів П.М. Препарат «Карафест» та спосіб його використання для профілактики гіпофункції родів у овець та кіз і підвищення життєздатності новонароджених ягнят та козенят / П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Проблеми зооінженерії та

ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 28, Ч. 2. – С. 509-512.

252. Склярів П.М. Проблеми відтворення овець та кіз і шляхи їх вирішення / П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Наук.-техн. бюл. – № 109: в 2 ч. – Х., 2013. – Ч. 1. – С. 239-245.

253. Склярів П.М. Профілактика гіпотрофії ягнят та козенят / П.М. Склярів // Тваринництво України. – 2012. – № 9. – С. 15-19.

254. Склярів П.М. Профіль та концентрація гонадальних гормонів у овець та кіз протягом перинатального періоду / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, О.В. Сомова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2009. – Вип. 20 (45), Ч. 2, Т. 1. – С. 127-131.

255. Склярів П.М. Результати впровадження комплексної програми підвищення життєздатності новонароджених ягнят / П.М. Склярів // Науково-технічний бюлетень ІТ УААН. – Х., 2009. – Вип. 100. – С. 423-427.

256. Склярів П.М. Ретинолдефіцитна неплідність овець та кіз: фармакологічна корекція і профілактика / П.М. Склярів // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З Гжицького. – Т. 17, №1 (61). – Ч. 1. – Л., 2015. – С. 164-170.

257. Склярів П.М. Розробка вітамінно-гормональних препаратів для корекції порушень репродуктивної функції овець і кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Сучасна ветеринарна медицина. – 2013. – №3 (39). – С. 56-60.

258. Склярів П.М. Розробка і впровадження способу лікування кіз з гіпогонадізмом / П.М. Склярів // Вісник Житомир. нац. агроєколог. ун-ту. – Житомир: Полісся, 2012. – Вип. №1 (32), Т. 3, Ч. 2. – С. 182-185.

259. Склярів П.М. Розробка і впровадження способу лікування кіз з гіполютеолізмом / П.М. Склярів // Аграрний вісник Причорномор'я: зб. наук. пр. Одеського держ. аграр. ун-ту. – Одеса: ТЕС, 2012. – Вип. 64. – С. 148-152.

260. Склярів П.М. Розробка методики мамологічної диспансеризації овець та кіз / П.М. Склярів // Вісник Дніпропетр. держ. аграр.-економ. ун-ту. – 2015. – № 3 (37). – С. 130-132.

261. Склярів П.М. Розробка способу діагностики гіпогонадізму у свиней, овець та кіз / П.М. Склярів, М.М. Іванченко // Зб. наук. праць Луганськ. нац. аграр. ун-ту. – Луганськ: ЛАНУ. – 2004. – №35/47. – С. 125-129.

262. Склярів П.М. Розробка способу комплексної діагностики ретинолдефіцитної неплідності овець та кіз / П.М. Склярів // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 30, Ч. 2. – С. 102-104.

263. Склярів П.М. Розробка способу комплексної терапії ягнят-гіпотрофіків / П.М. Склярів // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2008. – Вип. 18 (43), Ч. 2, Т. 1. – С. 179-183.

264. Склярів П.М. Розробка способу оцінки ембріона / плода овець у період антенатального розвитку / П.М. Склярів // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З Гжицького. – Т. 13. – №2 (48). – Ч. 1. – Л., 2011. – С. 250-256.

265. Склярів П.М. Розробка способу прогнозування перебігу родів у овець / П.М. Склярів // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2011. – Вип. 23, Ч. 2, Т. 2. – С. 470-473.

266. Склярів П.М. Розробка способу фармакологічної корекції порушень репродуктивної функції у овець / П.М. Склярів // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Вип. 1 (28). – Суми, 2011. – С. 113-115.

267. Склярів П.М. Спосіб підвищення потенціалу розвитку новонароджених ягнят з використанням озонованого матеріалу / П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Про-

блеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 31, Ч. 2. – С. 80-82.

268. Склярів П.М. Спосіб санації препуційної порожнини баранів / П.М. Склярів // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – Т. 17, №2 (62). – Л., 2015. – С. 201-205.

269. Склярів П.М. Удосконалення способу підвищення життєздатності новонароджених ягнят та козенят і профілактики патологічних родів у овець та кіз / П.М. Склярів // Ветеринарна медицина. – Х.: НТМТ, 2014. – №99. – С.240-242.

270. Склярів П.М. Розробка вітамінно-гормональних фітопрепаратів для профілактики перинатальної патології овець та кіз / П.М. Склярів, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Біологія тварин. – 2014. – Т. 16, №1. – С. 140-147.

271. Склярів П.Н. Анализ состояния воспроизводства овец и коз восточных, центральных и южных областей Украины / П.Н. Склярів // Актуальные проблемы интенсивного развития животноводства: мат. XVI Междунар. науч.-практ. конф., посв. 80-летию кафедры разведения и генетики с/х животных УО "БГСХА" (Горки, 13-14 июня 2013 г.). – Горки, 2013. – С. 205-212.

272. Склярів П.Н. Витаминно-гормональные препараты для фармакологической коррекции нарушений репродуктивной функции овец и коз / П.Н. Склярів // Ветеринария. – 2014. – №9. – С. 37-39.

273. Склярів П.Н. Влияние витамина А на морфоструктуру органов регуляции и выполнения репродуктивной функции овец / П.Н. Склярів, Ф.Н. Насибов, Л.Е. Вердиева // Хəбərlərməstuiəsi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Gəncəbölməsi. – №55. – Gəncə-Gəndja-Ganja: «ELM» nəşriyyatı, 2014. – Səh. 23-27.

274. Склярів П.Н. Влияние витамина А на морфофункциональное состояние органов системы регуляции и выполнения репродуктивной функции овец / П.Н. Склярів // Ученые записки учреждения образования "Витебская государственная академия ветеринарной медицины". – Витебск, 2013. – Т. 49, Вып. 1, Ч. 1. – С. 60-64.

275. Склярів П.Н. Гинекологическая и акушерская диспансеризация овец и коз / П.Н. Склярів // Вестник Государственного аграр. ун-та Северного Зауралья. – 2013. – № 4 (23). – С. 41-46.

276. Склярів П.Н. Диагностика перинатальной патологии у овец и коз / П.Н. Склярів, В.П. Кошевой // Известия Национального аграрного университета Армении. – 2013. – №4. – С. 77-79

277. Склярів П.Н. Диагностика репродуктивных патологий овец и коз с использованием компьютерных программ / П. Н. Склярів // Главный зоотехник. – 2013. – № 12. – С. 33-39.

278. Склярів П.Н. Изучение патогенеза антенатальной гипотрофии козлят / П.Н. Склярів // Вестник Омского государственного аграрного университета. – 2014. – № 1 (13). – С. 52-56.

279. Склярів П.Н. Использование озоносодержащих препаратов для лечения репродуктивных патологий овец и коз / П.Н. Склярів // Ветеринария, зоотехния и биотехнология. – 2015. – №11. – С. 26-31.

280. Склярів П.Н. Комплексная программа профилактики перинатальной патологии у овец и коз / П.Н. Склярів // Ветеринария и кормление. – 2013. – № 3. – С. 40-41.

281. Склярів П.Н. Морфометрическая характеристика плаценты у жвачных животных в норме и при патологии / П.Н. Склярів // Механизмы и закономерности индивидуального развития организма млекопитающих: сб. ст. Междунар. науч.-практ. конф., посв. памяти проф. Э.Ф. Ложкина. – Караваево: Костромская ГСХА, 2013. – Т. II. – С. 114-117.

282. Скляр П.Н. Морфофункциональное состояние эндокринных и репродуктивных органов и биохимический профиль крови у овец при дефиците витамина А / П.Н. Скляр // Проблемы биологии продуктивных животных. – 2014. – №2 (10). – С. 70-78.

283. Скляр П.Н. Нарушение репродуктивной функции овец и коз и ее коррекция / П.Н. Скляр, В. П. Кошевой // Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции животных: мат. Междунар. науч.-практ. конф., посв. 75-летию со дня рождения и 50-летию науч.-практ. деятельности проф. Г.Ф. Медведева (Горки, 10-12 октября 2013 г.). – Горки, 2013. – С. 57-62.

284. Скляр П.Н. Нарушение репродуктивной функции овец и коз и ее коррекция / П.Н. Скляр [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://zoovet.info/vet-knigi/100-akusherstvo-ginekologiya/aktualnye-problemy/12368-narushenie-reproduktivnoj-funksii-ovets-i-koz-i-ejo-korreksiya>.

285. Скляр П.Н. Превентивная дистанционно-проектная диагностика феноменов полового цикла у овец и коз / П.Н. Скляр, В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко // Актуальные проблемы интенсивного развития животноводства: сб. науч. тр. – Горки, 2014. – Вып. 17, Ч. 1. – С. 289-294.

286. Скляр П.Н. Проблемы воспроизводства овец в Украине и пути их решения / П.Н. Скляр, Ф.Н. Насибов, Л.Э. Вердиева // Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin Elmi Əsərləri. – №2. – Ganca, 2013. – С. 74-78.

287. Скляр П.Н. Прогнозирование течения родов у овец и коз / П.Н. Скляр // Вестник Омского государственного аграрного университета. – 2013. – №2 (10). – С. 40-42.

288. Скляр П.Н. Развитие плаценты и плода у овец и коз в зависимости от уровня эстрогенов / П.Н. Скляр // Бюл. Науч. работ ФГОУ ВПО «Белгородская гос. с/х акад». – Белгород, 2010. – №21. – С. 36-38.

289. Скляр П.Н. Разработка и внедрение программ комплексной диагностики и профилактики внутриутробной гипотрофии ягнят / П.Н. Скляр, В.П. Кошевой // Исследования молодых ученых в решении проблем животноводства: мат. VI Междунар. науч.-практ. конф. (Витебск, 24-25 мая 2007 г.). – Витебск, 2008. – С. 305-306.

290. Скляр П.Н. Разработка и внедрение способа профилактики перинатальных патологий овец и коз в условиях Украины / П.Н. Скляр // Животноводство и ветеринарная медицина. – 2012. – № 4 (7). – С. 42-46.

291. Скляр П.Н. Разработка методики гинекологической, акушерской и андрологической диспансеризации овец и коз / П.Н. Скляр, В.П. Кошевой, С.В. Науменко // Аграрный вестник Юго-Востока. – 2015. – № 1-2 (12-13). – С. 68-70.

292. Скляр П.Н. Разработка способа диагностики антенатальной патологии овец и коз / П.Н. Скляр, Ф.Н. Насибов, Л.Е. Вердиева // Xəbərlərməcmuəsi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Gəncəbölməsi. – №54. – Gəncə-Gəndja-Ganja: «ELM» nəşriyyatı, 2013. – Səh. 32-35.

293. Скляр П.Н. Разработка способа профилактики перинатальных патологий овец и коз / П.Н. Скляр // StiintaAgricola. – 2013. – № 1 (15). – С. 93-96.

294. Скляр П.Н. Репродуктивная функция овец и коз при дефиците витамина А и методы ее коррекции / П.Н. Скляр // Materialele Simpozionului Științific Internațional „Agricultura Modernă – Realizăriși Perspective” consacrată aniversării de 80 de ani de la înființarea Universității Agrare de Stat din Moldova. – Chișinău : Centrul editorial UASM, 2013. – Vol. 35. – P. 101-105.

295. Скляр П.Н. Способ лечения ягнят с гипотрофией / П.Н. Скляр // Пермский аграрный вестник. – 2013. – № 1 (1). – С. 39-42.

296. Склярів П.Н. Структурна характеристика плаценти овець при А-вітамінній недостаточності / П.Н. Склярів // Дальневосточний аграрний вестник. – 2014. – Вип. 2 (30). – С. 38-42.

297. Склярів П.Н. Усовершенствование способів профілактики перинатальних патологій овець і коз / П.Н. Склярів // Вестник Курганської ГСХА. – 2014. – № 1. – С. 51-52.

298. Склярів П.Н. Антенатальна патологія у овець і коз: діагностика і профілактика / П.Н. Склярів // Дальневосточний аграрний вестник. – Благовещенск, 2013. – Вип. 1 (25). – С. 36-40.

299. Склярів П.Н. Интранатальна патологія овець і коз: діагностика і профілактика / П.Н. Склярів // Вестник Федерального державного бюджетного університету «Брянська гос. с/х акад.». – 2013. – № 6. – С. 18-21.

300. Спосіб лікування корів, свиней, овець і коз, хворих метритом / [В.П. Кошевої, М.М. Іванченко, П.Н. Склярів, М.П. Павленко] // Проблеми акушерсько-гінекологічної патології в виробництві с/х тварин: мат. Міжнародн. наук.-практ. конф., присв. 100-літтю А.П. Студенцова. – Казань, 2003. – Ч. 1. – С. 174-178.

301. Ставицький І.В. Розповсющеність і ефективність заходів профілактики антенатальної гіпотрофії ягнят в умовах Вершинської ГУЛВМ Куйбишевського району Запорізької області / І.В. Ставицький, П.Н. Склярів // Актуальні проблеми інтенсивного розвитку тваринництва: мат. XVII Міжнародн. студ. наук. конф., присв. 80-літтю кафедри зоогігієни, екології і мікробіології УО «БГСХА» (Горки, 29-30 травня 2014 г.). – Горки: БГСХА, 2014. – С. 332-335.

302. Структурна репарація гонад у тварин при застосуванні фармакоультрафонофорезу / [В.П. Кошовий, С.Я. Федоренко, В.П. Беседовський, С.В. Науменко] // Вісник Сумського нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2009. – Вип. 2 (23). – С. 61-70.

303. Ультрафонофорез як складова програм терапії тварин з гонадопатіями / [В.П. Кошовий, С.Я. Федоренко, В.П. Беседовський, С.В. Науменко] // Наук. вісник НУБіП України. – К., 2009. – Вип. 136. – С. 55-59.

304. Федоренко С.Я. Аналіз деяких різнобіжностей ефективності комплексної терапії корів з післяродовим гіпогонадізмом / С.Я. Федоренко // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту». – Суми, 2005. – Вип. 1-2 (13-14). – С. 53-57.

305. Федоренко С.Я. Антибактеріальні властивості озонвмісних препаратів у лікуванні корів та кіз із гонадо- та метропатіями / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевої, П.М. Склярів // Вісник Дніпропетр. держ. аграр. ун-ту. – 2018. – № 1-2 (47). – С. 90-94.

306. Федоренко С.Я. Використання ультразвукових сканерів та тепловізорів для визначення функціонального стану гонад / С.Я. Федоренко // Вісник Житомир. нац. агрокол. ун-ту: наук.-теорет. зб. – Вип. 1 (32), Т. 3, Ч. 2. – Житомир, 2012. – С. 207-211.

307. Федоренко С.Я. Вомероназальний орган та його значення в репродукції тварин. / С.Я. Федоренко // Вісник Дніпропетр. держ. аграр. ун-ту. – Д., 2013. – № 2 (32). – С. 139-141.

308. Федоренко С.Я. Вплив препарату «Каплаестрол+OV» на показники прооксидантно-антиоксидантного статусу корів за гонадопатій / Федоренко С.Я. // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2017. – Вип. 34, Ч. 2. – С. 201-204.

309. Федоренко С.Я. Вплив препарату Каплаестрол+OV на деякі показники гомеостазу корів з гіпогонадізмом / С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 30, Ч. 2. – С. 104-107.

310. Федоренко С.Я. Вплив препарату Каплаестрол-ОV на показники прооксидантно-антиоксидантного статусу корів за гонадопатій / С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 32, Ч. 2. – С. 79-82.

311. Федоренко С.Я. Динаміка змін структури та функції гонад корів у післяродовому періоді/ С.Я. Федоренко, О.В. Онищенко // Науковий вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – Т. 17, №1 (61). – Л., 2015. – С. 200-204.

312. Федоренко С.Я. Ефективність терапії корів та кіз з гіпогонадізмом за використання нано-препарату «Каплаестрол + ОV» / С.Я. Федоренко, П.М. Склярів, В.П. Кошевой // Наук. вісник ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького. – 2017. – Т. 19, № 82. – С. 192-195.

313. Федоренко С.Я. Комп'ютерна програма диференціації розладів морфофункціонального стану гонад у корів / С.Я. Федоренко // Наук.-техн. бюл. ІТ НААН.– Х., 2013. – № 109. – Ч. 1. – С 294-297.

314. Федоренко С.Я. Озонотерапія корів з ендометритами як профілактика гонадопатій / С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк.держ.зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 28, Ч. 2. – С. 512-515.

315. Федоренко С.Я. Патология яичников у свиноматок и коров как причина бесплодия / С.Я. Федоренко // Научный фактор в стратеги инновационного развития свиноводства: сб. науч. ст. по мат. XVII Междунар. науч.-практ. конф. (16 мая 2015 г.). – Гродно: ГГАУ, 2015. – С. 325-329.

316. Федоренко С.Я. Порівняльна оцінка терапевтичної ефективності препаратів «Каплаестрол» та «Ретестрол» при лікуванні корів з післяродовим гіпогонадізмом / С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр.Харк.держ.зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2009. – Вип. 19 (44), Ч. 2, Т. 2. – С. 312-315.

317. Федоренко С.Я. Превентивна дистанційна діагностика феноменів статевого циклу та деяких гінекологічних захворювань у корів / С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. – Вип. 29, Ч. 2. – С. 104-106.

318. Федоренко С.Я. Прооксидантно-антиоксидантний статус корів за овариодистрофії /С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр.Харк.держ.зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2016. – Вип. 32, Ч. 2. – С. 79-82.

319. Федоренко С.Я. Прооксидантно-антиоксидантний статус корів за гонадопатій /С.Я. Федоренко // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З Гжицького. – Т. 18, №3 (71). –Л., 2016. – С. 178-182.

320. Федоренко С.Я. Прооксидантно-антиоксидантний статус коров и коз при овариодистрофии / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой, П.Н. Склярів // Современные технологии сельскохозяйственного производства: сб. науч. ст. по мат. XX Междунар. науч.-практ. конф. – Гродно: ГГАУ, 2017. – С. 105-107.

321. Федоренко С.Я. Разработка способа озонотерапии коров и коз с послеродовым гнойно-катаральным эндометритом / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой, П.Н. Склярів // Актуальные проблемы интенсивного развития животноводства: мат. XIX Междунар. науч.-практ. конф., посв. 90-летию образования кафедр биотехнологии и вет. медицины и кормления и разведения с.-х. животных УО «БГСХА»; 130-летию со дня рождения проф. Н.В. Найденова и 90-летию со дня рождения проф. Ю.Л. Максимова (Горки, 2–3 июня 2016 г.). – Горки : БГСХА, 2016. – Вып. 19: В 2 частях. – Ч. 1. – С. 3-6.

322. Федоренко С.Я. Результати лікування корів з післяродовим гіпогонадізмом / С.Я. Федоренко// Вісник Сум. нац.аграр. ун-ту.– Суми, 2004. – №2(11). – С.138-140.

323. Федоренко С.Я. Спосіб лікування корів з діорганною патологією / С.Я. Федоренко // Наук.-техн. бюл. ІТ НААН. – Х., 2015. – № 113. – С. 271-275.
324. Федоренко С.Я. Спосіб терапії корів з гонадодистрофією / С.Я. Федоренко. // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З Гжицького. – Т. 18, №1 (65). – Л., 2016. – С. 189-194.
325. Федоренко С.Я. Способ нормализации структуры и функции фетоплацентарного комплекса коров и овец и повышения потенциала развития новорожденных телят и ягнят с использованием нанобиоматериалов / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой, П.Н. Скляр // Актуальные проблемы интенсивного развития животноводства: мат. XIX Междунар. науч.-практ. конф., посв. 90-летию образования кафедр биотехнологии и ветеринарной медицины и кормления и разведения с.-х. животных УО «БГСХА»; 130-летию со дня рождения проф.Н.В. Найденова и 90-летию со дня рождения проф. Ю.Л. Максимова (Горки, 2–3 июня 2016 г.). – Вып. 19: В 2 частях. – Ч. 1. – Горки: БГСХА, 2016. – С. 7-11.
326. Федоренко С.Я. Структурні та функціональні зміни ендокринних та статевих органів кролиць і корів при застосуванні препаратів “Каплаестрол” і “Каплагонін” / С.Я. Федоренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр.Харк.держ.зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2006. – С.259-263.
327. Федоренко С.Я. Терапевтична ефективність препаратів «Каплаестрол» та «Карафест» / С.Я.Федоренко // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2011. – Вип. 1 (28).- С. 111-113.
328. Федоренко С.Я. Термография в ветеринарном акушерстве и гинекологии / С.Я. Федоренко // Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции животных: мат. Междунар. науч.-практ. конф., посв. 75-летию со дня рождения и 50-летию науч.-практ. деятельности проф. Г. Ф. Медведева. – Горки: БГСХА, 2013. – С. 179-184.
329. Федоренко С.Я. Феромоны и некоторые особенности структуры вомероназального органа у коров / С.Я. Федоренко // Lucrări științifice Univ. Agrară de Stat din Moldova, Fac. De Medicină Veterinară; red.-șef: Gh. Cimpoieș. – Chișinău :Vol. 35: Medicină veterinară colred. : M. Popovici [etal.]. – 2013. – P. 294-297.
330. Федоренко С.Я. Эффективность лечения коров и коз с диорганной патологией (гиполютеолиз ↔ субклинический метрит) с использованием озонотерапии и нанобиоматериалов / С.Я. Федоренко, В.П. Кошевой, П.Н. Скляр // Животноводство и ветеринарная медицина. – 2016. – № 4 (19). – С. 56-58.
331. Федоренко С.Я. Концентрація вільнорадикальних окислів та стан антиоксидантного захисту у корів з гіпогонадізмом / С.Я. Федоренко // Вісник Житомир. нац. агроєколог. ун-ту. – № 2 (46). – Т. 5. – Житомир, 2014. – С. 286-289.
332. Федоренко С.Я. Феромони та особливості структури вомероназального органу у корів / С.Я. Федоренко // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2014. – Вип. 6 (35). – С. 207-209.
333. Фітобари: розробка методик отримання з них препаратів для використання у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології / [В.П. Кошевой, М.М. Іванченко, П.М. Скляр та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2010. – Вип. 21, Ч. 2, Т. 1. – С. 142-147.
334. Цимерман О.О. Морфофункціональні зміни в органах фетоплацентарного комплексу у собак при застосуванні препарату «Гравідоопт» / О.О. Цимерман // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту. – Суми, 2007. – № 8 (19).– С. 144-152.
335. Цимерман О.О. Оцінка стану плода під час вагітності у сук / О.О. Цимерман // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. пр. Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2006. – Вип. 13, Ч. 2. – С. 244-249.

336. Цимерман О.О. Розробка програми визначення клінічного стану та потенціалу розвитку новонароджених цуценят /О.О. Цимерман // Вісник Сум. нац. аграр. ун-ту.– Суми, 2006. – № 1-2 (15-16). – С. 213-217.

337. Naumenko S.V. Remote-noncontact and non-invasive diagnostics of gonadodytrophu in males / S.V. Naumenko V.I. Koshevoy // Journal for Veterinary medicine, Biotechnology and Biosafety. – 2018. – № 4 (3). – P. 10–12.

338. Sklyarov P. Preventive distance and project diagnostics of phenomen on of the sexualcycle of sheep and goats/ P. Sklyarov, V. Koshevoy, S. Fedorenko // Уральский научный вестник. – 2016. – № 2. – С. 59-62.

339. Sklyarov P. Preventive distance and project diagnostics of the phenomenon of the sexual cycle of sheep and goats /P. Sklyarov, V. Koshevoy, S. Fedorenko // Приднепровский научный вестник. – 2015. – Т. 10. – С. 440-443.

Довідник

СКЛЯРОВ Павло Миколайович
ФЕДОРЕНКО Сергій Якович
НАУМЕНКО Світлана Валеріївна
ІВАНЧЕНКО Михайло Михайлович
ОНИЩЕНКО Олександр Вячеславович
ПАСТЕРНАК Аліна Миколаївна
КОШЕВОЙ Всеволод Ігорович

***ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ ШКОЛИ
ВЕТЕРИНАРНИХ РЕПРОДУКТОЛОГІВ
ПРОФЕСОРА В.П. КОШЕВОГО***

Надруковано в друкарні ТОВ «ПромАрт» з готового
макету замовника.

61023, м. Харків, вул. Весніна, 12.

095 445 07 79, 097 445 07 79

www.promart.in.ua

e-mail:promart.zakaz@gmail.com

